

IRÁNYTŰ

28 TÉMA – KERESZTYÉN SZEMSZÖGBŐL

Kiadja

az Evangélikus Missziói Központ – Magyar Evangélikus Rádiómisszió

és a TBL Magyarország Alapítvány

Budapest, 2008

Felelős szerkesztő és kiadó:

Szeverényi János

A bibliai idézeteket válogatta és a kérdéseket összeállította:

Szeverényi Jánosné

A kéziratot gondozta:

Dankuné Tóth Éva, Fehér Charlotte, Hulej Enikő, Tamásy Tamás

Megrendelhető:

Evangélikus Missziói Központ: 1656 Budapest, Pf. 22.

Tel./fax: 06 1 400 3057, e-mail: evmis@lutheran.hu

Honlap: <http://misszio.lutheran.hu>

TBL Magyarország Alapítvány: 1113 Budapest, Villányi út 38. fsz./2., e-mail: tbl@tbl.hu

Borítóterv, tipográfia, tördelés:

Kreatív Flotta Bt.

www.kreativflotta.hu

Nyomdai kivitelezés:

Pauker Nyomdaipari Kft.

www.pauker.hu

ISBN 978-963-87825-1-9

ISSN 1789-7378

TARTALOMJEGYZÉK

Iránytű (<i>Szeverényi János</i>)	4
Kedves Olvasó! (<i>TBL Magyarország Alapítvány</i>)	5
Mi az élet célja? (<i>Gáncs Péter</i>)	6
Hogyan találom meg Istent? (<i>Széll Bulcsú</i>)	10
Kétség és bizonyosság, avagy még hitünk is relatív? (<i>Szőkéné Bakay Beatrix</i>)	14
Igaz-e a Biblia? (<i>Győri Gábor</i>)	18
A tudomány megcáfolja a Bibliát? (<i>Szakács Tamás</i>)	23
Korszellem (<i>dr. Garádi Péter</i>)	27
Szektakérdés (<i>dr. Szentpétery Péter</i>)	31
A babonáról józanul (<i>Győri Gábor</i>)	36
Jézus és a gyermekek (<i>Szőke Mirjam</i>)	41
Felnőtteknek gyermekekről (<i>Szőkéné Bakay Beatrix</i>)	44
Ébredj, ifjúság! (<i>Győrfi Mihály</i>)	48
Az Isten akarata szerinti férfi (<i>Széll Bulcsú</i>)	51
Öregség (<i>Sztojanovics András</i>)	55
Szerelem és szexualitás (<i>dr. Cserhádi Péter</i>)	58
A házasság (<i>Győri János Sámuel</i>)	62
Néhány szó a válásról (<i>dr. Reuss András</i>)	66
Válás és haláletet a családban (<i>Szőkéné Bakay Beatrix</i>)	70
Kiutak a magányból (<i>Zászkalicsky Péter</i>)	74
A homoszexualitásról (<i>dr. Győri Gábor</i>)	78
Gondolatok az abortuszról (<i>dr. Drenyoeszky Irén</i>)	81
Gondolatok a depresszióról (<i>Honti Irén</i>)	84
Gondolatok az öngyilkosságról (<i>Honti Irén</i>)	88
Van segítség az alkoholbetegségből (<i>dr. Sárkány Annyal</i>)	92
Függetlenség a függőségtől! (<i>Ráckeresztúri Drográpiás Otthon</i>)	95
Betegség (<i>Bolla Árpád</i>)	98
A betegségről és a szenvedésről (<i>Ittész János</i>)	101
A halál közelség vagy távolság? (<i>D. Szabik Imre</i>)	105
A halál felé, benne és utána (<i>Ribár János</i>)	108

IRÁNYTŰ

A liberális korszellem azt próbálja beültetni gondolkodásunkba, hogy nincs olyan fix pont az életben, amihez viszonyulhatnánk, hiszen „mindenkinek igaza van a maga szemszögéből”.

Ezt a gondolkodást bibliás hitünk alapján nem fogadjuk el. Hisszük és tapasztaljuk, hogy életünk értelme, tartalma és célja összefüggésben van azzal a ténnyel, hogy teremtmények vagyunk, és ezért rá kell/lehet találnunk a forrásra, Istenre.

Isten szeretetből szeretetre alkotta az embert, és ami a bűnesetben elromlott, azt helyre állíthatja az Ő teremtető igéje. Erre a szóra hallgattunk, amikor szerkesztettük az *Iránytű* című könyvecskénket.

2005-ben adtuk ki először ezt az anyagot *missziói szórólapok* formájában. Templomokban, gyülekezeti házakban helyeztük el falitáblákon, hogy minden érdeklődő és környezetéért felelősséget hordozó testvérünk hozzájusson. Később a „világba” is kilépett ez a szolgálat: fodrásüzletben, orvosi rendelőben, óvodában, hajléktalanszállón és sok más forgalmas helyszínen juthattak hozzá.

Különböző felekezetek határon innen és túl igényelték ezeket a lapocskákat. Egyik gyülekezetünkben fajtánként 2500 db-ot osztottak szét a település lakói között. Az elmúlt időben már meghaladta a félmilliót az elfogyott példányok száma.

Öröm, hogy a *Biblia évében* az Evangélikus Missziói Központ a Biblia Ligával együtt adja ki az *Iránytű* c. könyvet. Olvassuk csendben az Úr előtt vagy éppen másokkal közösségben, megbeszélve a felvetődött kérdéseket. Gondolkodás közben olvassuk nyitott szívvel az ajánlott bibliai idézeteket.

Legyen áldás a könyv olvasásán! Keressük az Urat, amíg megtalálható!

Szeverényi János

Budapest, 2008. március hava

KEDVES OLVASÓ!

Hálásak vagyunk az Evangélikus Missziói Központ és a TBL Magyarország Alapítvány (Biblia Liga) ezen közös kiadványáért, amely hisszük, hogy sokak lelki épülését fogja szolgálni. A TBL Magyarország Alapítvány egy felekezetközi szervezet, mely protestáns kezdeményezésre jött létre, és a világ számos országában végez munkát. Célunk a gyülekezetekben, missziókban levő hívők megerősítése hitükben, és felkészítésük az evangelizáció szolgálatának végzésére.

Ezt elsősorban képzésekkel és a ma emberének szóló kiadványokkal tesszük. Ezek elsősorban kiscsoportos összejövetelek hatékony segédeszközeiként szolgálnak. Kiadványaink között van:

- evangelizáló jellegű,
- hitalapozó,
- hitmélyítő,
- gyermekeknek,
- egyetemistáknak,
- felnőtteknek
- és nőknek szóló füzet is.

Kérés

Munkánk végzéséhez nagy szükségünk van visszajelzésekre az olvasóktól. Ezért arra kérjük, mondja el nekünk, miben segített Önnek ez a kiadvány, és/vagy küldje el személyes bizonyágtételét, megtérése történetét vagy egy imameghallgatását, Isten-élményét.

Postai címünk: 1113 Budapest, Villányi út 38. fsz./2.

E-mail címünk: tbl@tbl.hu, honlapunk: www.tbl.hu

Ha bármilyen módon segítségére lehetünk az evangelizációban vagy kiscsoportok alakításában, vezetésében, keressen meg minket!

Köszönettel:

TBL Magyarország Alapítvány

MI AZ ÉLET CÉLJA?

Mi az élet célja? Erre, a mindannyiunkat egzisztenciálisan érintő kérdésre igazán hiteles és megbízható választ az Élet Könyvében, a teremtett világhoz és az emberi élethez kapott „használati utasításban”, a Bibliában találhatunk. Nem elvont, teológiai, filozófiai választ kapunk, hanem praktikus, kipróbálható, megélhető feleletet, amit főleg szemléletes bibliai képekben ragadhatunk meg.

A tömör válasz egy mondatban így summázható: *az élet célja az Élet továbbadása*. Ez a program talán kissé meglepő, de mindenképpen provokatív. Provokatív a szó legszorosabb, eredeti értelmében, mert „kihív” jól megszokott, önző, önépítő, önmentő életstílusunk korszerűnek és biztonságosnak tűnő fedezékei mögül.

Kérem, mielőtt esetleg egy könnyed mozdulattal lesöpörnénk ezt az életprogramot, nézzük meg, hogyan valósulhat meg! Vajon egyáltalában működik-e? Vizsgáljuk meg, lapozzunk bele az Élet Könyvébe, és csodálkozunk rá együtt néhány egészen hétköznapi biblikus képre, melyek az élet céljának és értelmének legmélyebb titkait tárják fel számunkra!

Már a legelső zsoltár elgondolkoztató képpel szemlélteti a boldog ember életének gyökereit és távlatait: *„Boldog ember az, aki nem jár a bűnösök tanácsa szerint, nem áll a vétkesek útjára, és nem ül a csúfolódók székére, hanem az Úr törvényében gyönyörködik... Olyan lesz, mint a folyóvíz mellé ültetett fa, amely idejében megtermi gyümölcsét...”* (Zsolt 1,1-3)

A gyümölcsstermés nem más, mint az élet jó ízének, zamatának, magjának továbbadása, a folytatás, a jövő garanciája. Ezzel kapcsolatban érdemes megemlíteni két alapvető bibliai életprogramot. Az egyik rögtön a Szentírás első lapjain olvasható: *„Megteremtette Isten az embert a maga képére, Isten képére teremtette, férfivá és nővé teremtette őket. Isten megáldotta őket, és azt mondta nekik Isten: Szaporodjatok, sokasodjatok, töltsétek be, és hódítsátok meg a földet.”* (1Móz 1,27-28)

A másik életprogram a Teremtő Isten úgynevezett kultúrparancsa mellett a Megváltó Isten, Jézus Krisztus missziói parancsa az evangéliumok végén: *„Menjete el szerte az egész világra, hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek.”* (Mk 16,15)

A parancs szerint a teremtés koronájaként a Teremtő munkatársai lehetünk az élet továbbplántálásában. Ez a biológiai élet továbbadásának egyszerű esélye és ajándéka. A missziói parancs szerint pedig Jézus tanítványaként az Ő megváltó szeretetének tanúi, hordozói és továbbadói lehetünk a róla szóló evangélium hirdetésével és megélésével. Ez az örök élet továbbadásának szédítő lehetősége, reménysége.

Mindehhez természetesen nem elegendő néhány bibliai aranymondást – szinte varázsigeeként – idézgetni. Életünk valódi céljának betöltéséhez, a jézusi értelemben vett gyümölcsöző élethez előbb Őt kell megismernünk és befogadnunk az életünkbe. Csak az képes az Életet továbbadni, aki előbb maga is elfogadta, befogadta az Élet Urát és Forrását. Ezt hirdeti a szemléletes jézusi kép János evangéliumában: *„Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki énbennem marad, és én őbenne, az terem sok gyümölcsöt, mert nélkülem semmit sem tudtok cselekedni.”* (Jn 15,5)

Lukács evangéliuma egy másik képpel, a terméketlen fügefáról szóló példázattal illusztrálja, mennyire fontos Urunk számára meddő életünk termőre fordulása. Eszerint vincelléreként Ő kér haladékat a Gazdától az évek óta gyümölcsstelen és így jogosan kivágásra ítélt fügefának: *„Uram, hagyd meg még ebben az évben, míg körülásom és megrágyázom, hátha terem jövőre, ha pedig nem, akkor vágd ki.”* (Lk 13,8-9)

De Ő ennél többet is megtett értünk! Erre utal egy másik gyönyörű kép a természet világából: a földbe esett búzaszem szimbolikus üzenete, melylyel megváltó kereszthaláláról vall Jézus: *„...ha a búzaszem nem esik a földbe, és nem hal meg, egymaga marad; de ha meghal, sokszoros termést hoz.”* (Jn 12,24)

A mai divatos korszellem reklámok özönével éppen mindennek az ellenkezőjét harsogja. Az élet célja: Vásárolj! Szerezz! Fogyassz! Élvezz! Minden és mindenki jár neked! Kíméld magad! Építsd magad! Építs magadnak! Valósítsd meg önmagad! Dobd el, ami vagy aki már nincs hasznodra, amit

meguntál, ami nem divatos, nem trendi...

Egyre több napjainkban a csak magának és csak magáért élő egoista, aki végső soron maga is szenved meddő élete gyümölcstelenségétől, jövőtlenségétől. Keserű életérzésüket, kétségbeesetten magányos segélykiáltásukat már Ady Endre belesikoltotta a vakvilágba:

*Szeretném, hogyha szeretnének
S lennék valakié,
Lennék valakié.*

Erre az SOS-kérésre kapunk választ Ézsaiás próféta könyvéből, ahol így szól az Úr, a te teremtőd, a te formálód: „*Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy!*” (Ézs 43,1) Ha vesszük ezt az adást, és igennel válaszolunk Isten forró, szerelmi vallomására, akkor életünk a helyére kerül, a Teremtő és Megváltó Úr kezébe. Ettől kezdve nem kell görcsösen féltetni önmagunkat, hanem bátran megoszthatjuk életünket másokkal.

Isten szeretete valóban kiűzi a félelmet, beleértve önmagunk féltését is. Hirtelen napnál világosabban kezdenek ragyogni az eddig titokzatos és homályos jézusi mondatok a Hegyi beszédből: „*Ti vagytok a föld sója... Ti vagytok a világ világossága...*” (Mt 5,13-14) Rádöbbenünk: a Mester teremtő szavai bennünket, mai tanítványokat is szíven találják. Ez a küldetésünk! Erre szabadít föl minket!

Itt a válasz kiinduló alapkérdésünkre: Mi az élet célja? Ízt, fényt, meleget vihetek a világba, mások életébe! A jézusi szeretet ízét, fényét, melegét, amit én is kaptam, amiből én is élhetek, amivel tartozom a körülöttem élőknek. Így találhatom meg és tölthetem be életem célját, adhatom tovább az Életet! Így valósulhat meg bennem és általam a gyönyörű norvég Krisztus-himnusz kérése: „*Hadd legyen Fényedből fény sugar az életem!*”

Gáncs Péter

„Akkor ezt mondta Isten: Alkossunk embert a képmásunkra, hozzánk hasonlóvá: uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, az állatokon, az egész földön és mindenben, ami a földön csúszik-mászik. Megteremtette Isten az embert a maga képmására, Isten képmására teremtette, férfivá és nővé teremtette őket.” (1Móz 1,26-27)

„És látta Isten, hogy minden, amit alkotott, igen jó.” (1Móz 1,31)

„Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki, és rendelvek titeket arra, hogy elmenjetek és gyümölcsöt teremjetek.” (Jn 15,16)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Mit jelent az, hogy Isten a saját képére és hasonlatosságára teremtette az embert?
2. Ha Isten szerint minden igen jó, amit teremtett, akkor miért kérdés számunkra az élet értelme, miért érezzük úgy, hogy nem minden jó?
3. Milyen célok megvalósulása kell ahhoz, hogy úgy érezzem, van értelme az életemnek?
4. Ha valóban van élet a halál után, akkor ez hogyan befolyásolja a magam elé kitűzött célokat?

HOGYAN TALÁLOM MEG ISTENT?

Tudod, Ő már régen keres téged! Azzal a bizonyítékkal, hogy magától nem keletkezhetett a világ, és az okozatnak oka is kell, hogy legyen, el lehet jutni oda, hogy van Isten. De hogy javamat akarja-e, azt az engem megszólító igéből, Jézus szabadító hatalmából és Isten megtapasztalt szeretetéből tudom.

Ha elrontottad az életed, zsákutcában vagy, vagy hiányzik a boldogság, kérd Istent, hogy mutassa meg magát! És egyszer csak Jézus személyesen meg fog szólítani, hogy belépjen életedbe, és szabaddá tegyen. Akkor válaszolj neki imádságban: Igen, Uram, lépj be az életembe, és kezdj velem újat!

1966 Szentestéjén az egyik pesti utcán sétáltam. Valamire vágyódtam, mert a külsőségek, az ünnepi forgatag már nem vonzott. Igazi karácsonyra vágytam, és ez a sóhaj szállt föl belőlem. Ahogy mentem, összetalálkoztam egyik osztálytársammal, aki épp az autójukat mosta. Pár szót beszélgettünk, amikor említette, hogy most fogják ünnepelni a karácsonyt, van-e kedvem fölmenni hozzájuk.

Az otthonukban egy ének és egy imádság után az édesapja elkezdte olvasni a karácsonyi történetet. Hamarosan odáig ért, hogy az angyal azt mondta a pásztoroknak: „*Ne féljétek, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Údvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus...*” (Lk 2,10-11) Ebben a pillanatban úgy éreztem, hogy ez az ige csak nekem szól, valahogy így: „Igazi karácsonyt akartál, íme itt van: neked született meg a Megváltó, aki megszabadít bűneidből, mégpedig most, és veled lesz minden utadon. Add neki az életedet!”

Eddig elvont fogalom volt számomra Isten, Jézus Krisztus, de most valóságos személy lett: megszólított, hozzám beszélt. Ez a keresztyén élet: szól hozzám, s így bizonyos számomra: Jézus él.

De hogy lesz ebből vele való élet? Számomra úgy lett, hogy válaszoltam neki imádságban még azon a házi együttléten: „Köszönöm, Uram, hogy igazi karácsonyt adtál, megszületted az én szívemben is. Köszönöm, hogy

meghaltál értem a kereszten, és Megváltóm lettél. Kérlek, bocsásd meg bűneimet, és tégy szabaddá! Neked adom magam, légy életem Ura és vezetője! Ámen.”

Valahogy így imádkoztam, és tudtam, de éreztem is, hogy Isten meghallgat, komolyan veszi imádságomat. Attól a naptól kezdve tapasztalom, hogy vezet engem, és sosem bántam meg, hogy az Ő útjára léptem. Vezet, s ha megbotlom, fölemel és visszahelyez a cél felé vezető útra.

Ezt az új kezdetet, amivel Isten kezébe veszi jelenünket és jövőnket, újjászületésnek nevezzük. Azt pedig, hogy ennek a hívásnak engedek, megtérésnek. Ez a válasz az Ő hívására. A múltra vonatkozóan, hogy hiszed, érted halt meg a kereszten, és megbánod bűneidet; a jelenre nézve, hogy átadod neki életedet; és a jövőre nézve, hogy elkezded engedelmesen követni Őt.

Hol találsz meg Istent?

Nézd a világtörténelem legnagyobb és legmegrendítőbb eseményét! Lélekben menj vissza kétezer évvel ezelőtre a Golgota hegyéig! S ott látod a csöndes Jézust, ahogy viszi keresztjét, és ellenségeiért imádkozik. A bűntelen magára vállalja bűneid büntetését, a szörnyű kereszthalált. És ha az ellenséges, közönyös, részvét nélküli tömegben te hittel nézel föl a keresztfára, ahol Jézus érted szenved: bocsánatot nyersz, és szabadulást bűneidtől. Lehull rólad a teher, és érzed: szabad vagy Jézusért. Aki föltámadt és él, s kész vezetni egy életen át azokat, akik benne bíznak. Téged is.

Hogyan találsz meg Istent?

De hiszen Ő keres téged életed eseményein, az igazi barátaid szaván és az ige megszólító erején keresztül. Hogyan találsz meg? Ha rádöbbsz, hogy ezeken keresztül élő személy hív, aki szeret és javadat akarja; s válaszolsz neki te is imádságban, valahogy így: „Úr Jézus, tudom, hogy most te szólítasz engem. Hiszem, hogy értem haltál meg a kereszten, hogy bűnimre bocsánatot szerezz, és én szabad legyek. Neked adom életemet, légy Ura és Királya! Ámen.” És a bizonyosság a szívedbe költözik: nemcsak van

Isten, hanem velem van, szeret engem, és teljes földi életemben, egészen az örökkévalóságig vezet az életem.

Ha segítséget akarsz kérni, hogy az Úr útján el tudj indulni, és életed zsákutcájától, reménytelenségedtől és bűneidből megszabadulhass, írd az Evangélikus Missziói Központba.

Isten mindenkit szeret és mindenkinek a javát akarja.

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy megszületett Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16)

„Mi tehát azért szeretünk, mert ő előbb szeretett minket.” (1Jn 4,19)

Elveszett vagy életed hajszájában és bűneidben.

„...a ti bűneitek választottak el titeket Istenektől, a ti vétkeitek miatt rejtette el orcáját előletek, és nem hallgatott meg.” (Ézs 59,2)

Jézus azért jött, hogy megmentsen.

„Mert az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet.” (Lk 19,10)

Engedd, hogy cselekedjen; hívd be az életedbe!

„Íme, az ajtó előtt állok és zörgetek: ha valaki meghallja a hangomat, és kinyitja az ajtót, bemegyek ahhoz...” (Jel 3,20)

„Kérjetek, és adatik nektek, keressetek, és találtok, zörgessetek, és megnyitvatik nektek. Mert aki kér, mind kap, aki keres, talál, és a zörgetőnek megnyitvatik.” (Mt 7,7-8)

Ha ezt megtetted, veled lesz egy életen át, az örök célíg.

„...íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.” (Mt 28,20)

„...amikor azonban eljön ő, az igazság Lelke, elvezet titeket a teljes igazságra...” (Jn 16,13)

Légy hűséges Megváltóddhoz!

„Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koronáját.” (Jel 2,10)

Széll Bulcsú

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Észrevetted-e már valaha, hogy Isten valamilyen módon „belenyúlt” az életedbe?
2. Eddig hogyan kerested?
3. Mit vársz attól, ha megtalálsz, mi fog megváltozni?
4. Kész vagy-e arra, hogy „üres kézzel”, minden irányításról lemondva arra kérd Istent, hogy az Ő akarata legyen meg az életedben?

KÉTSÉG ÉS BIZONYOSSÁG, AVAGY MÉG HITÜNK IS RELATÍV?

Korunk vallási dzsungelében nehéz eligazodni. Aki meg kívánja ismer-
ni a vallások történelmi, hivatalos változatát, az néhány ismeretter-
jesztő kiadvány segítségével megszerezheti az alapismereteket. Összeha-
sonlításuk és kiértékelésük már kutatómunkát igényel, de kipróbálni nem
lehet őket. Ahhoz, hogy egy vallás élményvilágát tapasztalhassuk, meg kell
ismerni hitrendszerét, és persze hinni is kell benne.

De hogyan lehetne minden vallásban hinni? Divatos álláspont ma, hogy
nem szabad a szülőnek befolyásolni a felcseperedő gyermeket, engedni
kell, saját maga döntse el, miben hisz, melyik valláshoz csatlakozik. Ráa-
dásul relativista korunkban a politikai korrektség elve kimondja, hogy a
vallási különbségek társadalmi feszültségekhez vezetnek. Így negatív vé-
leményt nem ajánlatos megfogalmazni egyik vallással kapcsolatban sem.
Nem lehet csodálkozni azon, hogy az ilyen és ezekhez hasonló nézetek
táptalaján egyre jobban virágzik a vallási relativizmus és szinkretizmus.
E felfogás szerint:

- a sok vallás lényegében ugyanazt az Istent imádja,
- a vallások ugyanahhoz az Istenhez vezetnek a maguk módján,
- a különbségek az eltérő kulturális háttérből fakadnak csupán, de ezek-
nek mára nincs jelentőségük.

A „sok vallás – egy Isten” elv hívei a vallási türelem élharcosainak vallják
magukat, ugyanakkor megkérdőjelezik a vallások, köztük a keresztyénség
térítő tevékenységét. Feleslegesnek tartják a missziót, hiszen hitvallásuk
szerint „egy út sem jobb, csak más”. De miféle igazság a „maszek” igazság,
amely csak annak az embernek vagy csoportnak igaz és fontos, amelyik
hisz benne, de másokat nem érint?

Az Úr Jézus így tanít: *„Menjete el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, meg-
keresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, tanítva őket, hogy
megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok minden
napon a világ végezetéig.”* (Mt 28,19-20) Lehetséges volna ennek alapján ké-
telkednünk, hogy a mi hitünk továbbadása minden ember számára létfon-
tosságú? Lehetséges volna ennek alapján bizonytalankodnunk afelől, hogy
egyedül az Úr Jézus művére van minden embernek szüksége, hogy éljen?
A vallási relativizmus hívei azon munkálkodnak, hogy elhitessék az embe-
rekkel, lényegében minden vallás ugyanabban hisz, pedig a tények nagyon
makacs dolgok, és az egyértelműen ténytudó, hogy a vallások istenképe
gyakorlatilag kizárja egymást (pl. egyistenhit és sokistenhit).

Egy indiai tanmese szerint egy királynak az udvarában élt néhány születé-
se óta vak ember. A király egy napon odavezette őket egy elefánthoz, és ar-
ra kérte őket, mondják el, milyen az elefánt. Természetesen mindenki an-
nak alapján írta le, amelyik testrészét elsőre ki tudta tapogatni (pl.: aki a
lábát tapogatta le, úgy írta le, mintha az elefánt egy nagy érdes oszlop vol-
na). A történet eredeti tanulsága az, hogy minden ismeret töredékes, re-
latív, senki sincs a teljes igazság birtokában, ezért az emberek istenképe is
tökéletlen. A mesének mindenesetre van egy keresztyén folytatása is: az
elefánt megnyitotta a vakok szemét, és mind ugyanazt látták, vagyis az
egész elefántot. A Szentírás ugyanis felfedi, hogy Isten nem passzív, ha-
nem aktív. Nem nekünk kell olyan tudatállapotra jutnunk, hogy megis-
merhessük, hanem Ő jön utánunk, keres meg, és nyilatkoztatja ki magát
igéjében nekünk! Ő az, aki valóban megnyitja lelkileg, szellemileg vak sze-
meinket, és Szentlelke által hitet teremt bennünk. Ez a hit pedig kizáró-
lagosságot követel.

Gyakran hallható keresztyénektől is, hogy bár az emberiség sokféle vallást
követ, sajátos útjaink végén találkozni fogunk. Egy egyszerű képpel szok-
ták illusztrálni ezt a nézetet: a hegycsúcsra sok és sokféle út visz fel.
Különbözőek, de mind felfelé tartanak, és egy célhoz visznek el: a csúcsra.

Ez tehát azt jelentené, hogy a vallások ugyanarra a problémára ugyanazt a megoldást fogják megtalálni, csak különböző módon. Ez pedig óriási csúsztatás!

A vallások mind azt tanítják, hogy ezzel a jelenlegi világgal baj van, de mind másban látják a probléma gyökerét, eltérő a megoldási javaslatuk, és merőben más a célról alkotott képük. Ezért nem beszélhetünk egy csúcstről, inkább sok hegyről és útról. És ezek az utak sohasem találkoznak, és célba sem jutnak. Kétségeinket eloszlatja Jézus Krisztus, Urunk és Megváltónk szava: *„Én vagyok az ajtó: ha valaki rajtam át megy be, az megtartatik, az bejár és kijár, és legelőre talál.”* (Jn 10,9)

Relativitást igénylő posztmodern világunk, amely az erkölcsöt, sőt a vallást is viszonylagossá igyekszik tenni, rossz úton jár. Fel kell vállalnunk, meg kell élnünk, és tanúsítanunk kell hitünk kizárólagos igazságát! Szilárd hitvallókká kell lennünk, *„mert a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését”*. (Róm 8,19) A világ gyógyulásának egyetlen lehetséges módja Isten Fiának szabadító műve!

Szókéné Bakay Beatrix

„...Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyieiké, földieké és földalattiaké; és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére.” (Fil 2,10-11)

„...kárnak ítélek mindent Krisztus Jézus, az én Uram ismeretének páratlan nagyságáért. Őérte kárba veszni hagytam, és szemétnek ítélek mindent, hogy Krisztust megnyerjem.” (Fil 3,8)

„...nem veszendő dolgokon, ezüstön vagy aranyon váltattatok meg atyáitoktól örökölt hiábavaló életmódotokból, hanem drága véren...” (1Pt 1,18-19)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. A keresztyénségen kívül a többi vallás mindenestől rossz, tévút, vagy tanításaikban van olyan, amit keresztyénként is elfogadhatunk?
2. Mi a döntő különbség más vallások és a keresztyénség között?
3. Ismersz-e olyan embert, akit hiteles keresztyénnek tartasz? Ha igen, mitől hiteles számodra?
4. Hogyan bizonyosodhatok meg arról, hogy valóban Jézus Krisztus az egyetlen út?

IGAZ-E A BIBLIA?

Sokan kérdezik ezt, és sokan adnak választ erre a kérdésre. Lehet, hogy ez a te kérdésed is, és valószínűleg van véleményed a választ illetően. „Emberek írták, tehát nem megbízható. Vannak benne tárgyi tévedések, elavult világgépet tükröz, nem áll meg a modern tudományok mérlegén.” – Gyakran lehet ilyen és hasonló véleményeket hallani a Bibliáról. Vannak, akik rosszhiszeműen azt is feltételezik, hogy az egyház maga hamisította meg a bibliai szövegeket saját hatalmának igazolására. Mi az igazság? Hogyan deríthető ki?

Az első körben éljünk a negatív feltételezéssel, és tegyük fel így a kérdést: *Hamis-e a Biblia?* Meghamisították-e akaratlanul vagy tudatosan azok, akik másolták, terjesztették? Azt tudjuk, hogy régen minden vallás körében különös tisztelettel, félelemmel bántak a szent iratokkal. Ha például a Biblia ószövetségi részének másolásakor bármilyen apró eltérést találtak a másolók, nem tüntették el, hanem a margóra írták a javítást. Ez kizárja a szándékos hamisítás lehetőségét, de még ennél is jobb érvek szólnak a hitelesség mellett: nyugodtan mondhatjuk, hogy a Biblia a legjobb dokumentált ókori irat. Ez azt jelenti, hogy abból az időből maradtak ránk másolatok, amikor még nem zárták le véglegesen a könyvek sorát, így bárki (aki érti az eredeti nyelveket) összehasonlíthatja a régi és a mai szöveget. A holt-tengeri (vagy qumrani) tekercesek néven híressé vált, 1947-től előkerült régészeti leletek az Ószövetség szövegének jelentős részét tartalmazzák. Ezek a tekercesek a Krisztus előtti és utáni évtizedekből származnak, tehát egykorúak az ókorban használt Bibliával. (Csak zárójelben jegyezzük meg: az Odüsszeia valamivel több mint 700 évvel Krisztus előtt íródott, de csak a Kr. utáni VIII. századtól vannak másolataink, mégsem vonja kétségbe senki a hitelességét.)

A második körben fogalmazzuk meg így a kérdést: *Téved-e a Biblia?* Vannak, akik a tudományosság igényével közelítik meg a Bibliát. Egy ilyen fiatal

ismerősöm összegyűjtött egy csokorra valót a Bibliában található, tudományosan nem helytálló közlésekből. Például Mózes könyvében a fűj vándormadárként van föltüntetve, jöllehet nem az. Vettük a fáradságot és utánanéztünk. Kiderült, hogy a Sínai-félszigeten valóban él egy sajátosan viselkedő, vándorló fajtája a fűjeknek. Ismerősöm ekkor újabb kifogással állt elő: a nyúl kérődző... – ezt olvasta 3Móz 11,6-ban. Miután válaszomat nem tartotta kielégítőnek, levonta a következtetést: a Biblia tudományos szempontból nem megbízható, mert a nyúl nem kérődző, hanem rágesáló. Ezután következett a cethal Jónás könyvéből, a szalmát evő oroszlán Ézsaiástól, stb...

Rá kellett jönnöm, hogy reménytelen vállalkozás minden kételkedő feltételezést egyenként megcáfolni, de nincs is erre szükség. Téved-e a rádióbemondó, ha ezt mondja: „Ma reggel 5:30-kor kelt fel a Nap”? A Nap ugyanis nem kel fel, csak a Föld fordul el. Téved-e az ismeretterjesztő könyv, mely a Déli-sark élővilágáról tudósít, miközben a Föld gömbölyű? Természetesen nem téved. Téved-e a Biblia, ha saját korának fogalmait, kifejezéseit, ismeretanyagát használja? Nem téved, mert nem tudományos információt akar átadni – mivel nem tudományos kézikönyvnek íródott –, hanem az ember számára sokkal fontosabb lelki üzenetet. (Nemcsak valósi iratokat, de irodalmi művet sem annak fényében elemzünk, hogy a természettudományok szerint megállja-e a helyét. Ha a tudományos szempont lenne mérvadó, kidobhatnánk a már említett Odüsszeiát, Shakespeare Szentivánéji álmát és Viharját a varázslatos helyszínek és szereplők miatt, az összes nép meséjét és még sorolhatnánk...)

Tehát a Biblia nem akar mindenre választ adni és mindenkinek megfelelni. Nem arra válaszol, amire kíváncsiak vagyunk, hanem azt mondja el, amire személyesen szükségünk van. Sokan a teremtéstörténet hitelességét az evolúciós elmélet mindmáig igazolatlan állításai alapján vonják kétségbe, pedig semmilyen hasznunk nem származik abból, ha elhisszük (!) az embernek az állatvilágból való kialakulását. A teremtéstörténetből viszont egyértelműen következik a szeretet, az erkölcsi tartás és a felelős életvitel – ez pedig olyan igazság, ami fölötte áll minden tudományos is-

meretnek. A tudomány nézőpontja eddig minden korban a fejlettségi szintjének megfelelően változott, a Biblia üzenete viszont állandó. A Biblia sokkal inkább személyesen nekünk címzett, életbe vágóan fontos levél, mintsem tudományos értekezés.

A harmadik körben egyértelműen ki kell mondanunk: *A Biblia igazsága örök érvényű.* Nem a vallások, nem is a keresztyén egyház igazsága örök érvényű, hanem a Biblia igazsága. Miért igaz a Biblia? Mert az igaz Isten nyilatkoztatja ki magát benne. Az igazság nem valami megfoghatatlan fogalom, hanem örök érvényű élő valóság. Ezért mondja Jézus önmagáról: *„Én vagyok az út, az igazság és az élet...”* (Jn 14,6) Az ember csak kívülről képes megközelíteni az igazságot, Isten önmagában hordozza azt. A tehetséges zeneszerző csodálatos darabot komponál, ami a lelkéből fakad, muzsikája a hallgatók lelkében visszhangra talál. Nem tudja ezt megtenni olyan valaki, akiből hiányzik a tehetség. Isten „tehetsége” az igazság, a Biblia az igazság kottája – az ember ennek hiteles vagy hamis előadója, illetve jó hallású vagy botfűlű hallgatója lehet.

Kedves Barátom! Tudatában vagyok, hogy ez a kis szórólap senkit nem győz meg a Biblia igazságáról, mert ezt egyedül maga a Biblia teheti meg. Sokan vették kézbe hitetlenül, sokan olvasták becsületesen kételkedve, és választ kaptak kérdéseikre. Nem lesz mindenki hívő, aki a Bibliát olvasgatja, de aki bűneinek nyomorúságából menekül hozzá, az bizonyosan megtalálja benne az örök élet igazságát. Vedd és olvasd!

A Biblia a tények tükrében:

1. A legtöbb példányban megjelentetett könyv – évente tízmillió példányban!
2. A legtöbb kiadást megért könyv – több ezer kiadás!
3. A legtöbb nyelven olvasható – közel 3000 nyelven, nyelvjárásban!
4. A legjobban dokumentált ókori irat – több tízezer ókori kézirat!
5. Forrásértékű mű – mi maradna a Biblia nélkül a világirodalomból, művészetekből?

6. Megkerülhetetlen vallási-filozófiai szempontból; az ember kénytelen állást foglalni – nemcsak a keresztyén világban – ott is, ahol negligálják és üldözik (pl. iszlám országok).

7. A Biblia pozitív választ ad a gyakorlati élet kérdéseire; a bibliai gyökerű, zsidókeresztyén alapokon nyugvó rendszer – minden gyalogsága ellenére – a történelemben már közel négyezer éve működőképességnek bizonyult.

Tudod-e a választ?

Létezik egyszerre több igazság, vagy csak egy? Mit jelent az „igaz” fogalma?

- ami racionálisan megragadható?
- ami tapasztalatilag megragadható?
- ami a gyakorlati életben helytálló?
- ami a földi lét keretein, a tér és idő korlátain túl is létezik?

Gondold végig!

A Biblia...

- igaz, mert benne a végtelen bölcsesség és a tökéletes szeretet Istene szólítja meg az embert;
- igaz, mert nem vallásos teljesítményt, hanem szabadon felvállalt hitet vár az embertől;
- igaz, mert bár minden korban támadták, nem találtak ellene megsemmisítő érvet, kiállta az idők próbáját;
- igaz, mert ahogy nagyon sokan mások, úgy te is megtalálhatod benne életed megoldását.

Győri Gábor

„Mert ahogyan az eső és a hó lehull az égből, és nem tér oda vissza, hanem megöntözi a földet, termővé és gyümölcsözővé teszi; magot ad a magvetőnek és kenyeret az éhezőnek, ilyen lesz az én ígém is, amely számból kijön: nem tér vissza hozzám üresen, hanem véghezviszi, amit akarok, eléri célját, amiért küldtem.” (Ézs 55,10-11)

„Uram, kihez mennénk? Örök élet beszéde van nálad.” (Jn 6,68)

„A teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre...” (2Tim 3,16)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Ki tud meggyőzni arról, hogy igaz, ami a Bibliában van?
2. Mi az, ami akadályozza, hogy hittel olvasd a Szentírást?
3. Ismersz-e olyan embert, akinek megváltozott az élete, amikor felismerte a Biblia igazságát?
4. Ha szerinted igaz lenne, ami a Bibliában megíródott, hogyan hatna az életedre, tennél-e valamit másképpen, mint most?

A TUDOMÁNY MEGCÁFOLJA A BIBLIÁT?

Mit kezdünk a tudomány és a Biblia ellentmondásaival? Milyen egyeztethető össze a bibliai hit állításai a modern kor tudományos ismereteivel? Werner Heisenberg (a kvantummechanika úttörője) mondta: „Egy korty tudomány ateistává tesz, de a pohár alján ott van Isten.” A tudomány alappillére a logika: az és csak az fogadható el a tudomány számára, ami az értelemmel megalapozható.

A logika szabályai szerint épülnek fel tehát a tudományos elméletek, amelyeknek alapkövei az axiómák, vagyis a bizonyítás nélküli kiinduló tételek. A kísérletek minden elmélet igazságtartalmának bírái: egyetlen negatív kísérleti elrendezés is cáfol. Elméletet bizonyítani nem lehet, hiszen sosem tudhatjuk, hogy a jövőben nem találunk-e cáfoló kísérletet. Ezért a tudományelmélet nem beszél bizonyított, csak igazolt elméletről. Az első kortyot már megittuk a tudomány poharából, amely meggyőzően tárja eléink, miképp cáfolhatók eredményeivel a Biblia csodái. Ne elégedjünk meg azonban eme első korttyal!

Valóban lehet az értelem a valóság fő mértéke? Manapság épp a tudományos módszer követel felülbírálat. Pl.: hipnózisban vizsgálták az emberi logika viselkedését. Az eredmény rámutat, hogy az emberi elme nem szigorúan a logika szerint működik, akár illogikus is lehet. A kvantummechanika több jelensége is kikényszeríti, hogy feladjuk a hagyományos logikát. A jelek szerint a természet nem követi maximálisan a tudományelmélet által igényelt logikusságot... Ha sem az emberi elme, sem a fizika nem teljesíti azokat a szigorú feltételeket, amiket a pozitivista tudományelmélet követel, milyen alapon várjuk el a világegyetemtől, hogy mindenben alkalmazkodjon ezen ideákhoz? A pozitivista tudományelmélet a csodákat nem azért tagadja, mert cáfoltnak tudja, hanem mert eleve, elvileg lehetetlennek bélyegzi: még ha történik is csoda, tudományosan akkor is tagadni kell létét. Ez nem tudományos hozzáállás!

A teológia tudománya szintén a logika szerint jár el, amikor következtet. Ugyanakkor a logika teológiai értelmét vallja, miszerint a logika alapja a *logosz* – Isten igéje. A biblikus keresztyénség számára az a mérvadó, amit a Szentírásból ismerhetünk, illetve abból logikailag kikövetkeztethetünk. Senki nem kételkedik azokban az eseményekben, amelyeket átélt, még ha tudományosan nem is igazolható minden tapasztalatunk. Hasonlóképpen nem kételkedünk a történelemben.

Mennyivel ér kevesebbet az ókori történelem más eseményei között az, amit az apostolok tapasztaltak meg Jézussal? Sokan megbízhatatlannak tartják e tanúságtételeket, pedig az evangéliumok sokkal jobban dokumentáltak más akkori feljegyzéseknél. A tudományosság elveit éppúgy valló, de hívő tudósok belátják, hogy tudományos szempontból is elfogadhatók az evangéliumok.

Úgy tűnik, hogy a teológia sokkal jobban igazodik az emberi lélek jellemzőihez is, mint a (természet)tudomány. A biblikus meggyőződés szerint lélek és test között létezik kölcsönhatás, jóllehet csak a test tartozik a materiális szférához, azaz a tudományosan vizsgálható jelenségekhez. Orvosok is kiemelik a hit lelket erősítő, gyógyulást segítő szerepét. Miért kellene elvetni a világ és Szentlélek kölcsönhatását?

Mi tekinthető ama axiómának, amely nélkül az egész keresztyén teológia érvényét vesztené? Mindaz, amit a tanítványok átéltek, hazugsággá válik, ha Jézus végül meghal a kereszten. Bár ők maguk sem akarták elhinni, találkozások révén kénytelenek voltak elfogadni, hogy Jézus bár meghalt, mégis él. Jézus feltámadása tehát a keresztyénség sarokpontja, mint Isten egyszeri és megismételhetetlen csodája! A feltámadás ellen felhozott érvek inkább az előítélet termékei, mintsem cáfolatok. Az evangéliumok pszichológiai, vallási, történeti vizsgálata azt mutatja, hogy a tanítványok élményei a húsvét utáni Jézussal való találkozásokban valósak.

A keresztyének az „egyszerűbb” magyarázatot fogadják el: elhiszik a szemtanúk tanúsága alapján Jézus feltámadását. Az apostolok élményeinek tudományos vizsgálata alapján megalapozható ez a lehetőség. Amiképpen a tudomány axiómái bár jó kiindulásnak látszanak, de nem bizonyíthatók,

azonképp tekinthetjük a feltámadást is olyan axiómának, amely az apostolok élményeiből automatikusan adódik. Ezen feltámadás-axióma alapján az apostolokhoz hasonlóan a keresztyéneknek sem kell kételkedniük abban, amit Jézus életében tett és mondott. A feltámadás csodája mellett pedig már nem kell leblokkolnunk, hogy más, kisebb csodák is történhettek a Bibliában. Ezért az evangéliumi hit elfogadja az Ószövetség történeteit, csodáit is, elfogadja a teremtésről írottakat is – mert Jézus egyértelműen úgy tárta a tanítványok elé, mint igazat.

A tudomány tehát nem cáfolja – nem is cáfolhatja – a Biblia állításait. A kettő két különböző axiómarendszert alkot. Ugyanakkor, mivel a feltámadásban való hit és a tudomány legújabb fejleményei rámutatnak a tudomány hiányosságaira, ezért megbízhatóbbnak tekinti Isten igéjét a tudományos elméleteknél. Ugyanakkor nem mentesül a teológia sem az alól a tudományos feladat alól, hogy ezt az ígét értelmezze, ellenőrzéseknek vesse alá. Például amikor a hittudomány az evolúciót veti össze a teremtéstörténettel, nemcsak a fejlődélmélet hiányosságairól és buktatóiról nem feledkezik meg, hanem arról sem, hogy a Biblia első lapjain mindjárt két, eltérő teremtéstörténetet olvashatunk.

Érdemes hát óvatosan bánni az olyan véleményekkel, melyek arról akarnak meggyőzni, hogy a tudomány cáfolja a Bibliát. Ez a tudomány poharából csupán az első korty! Alaposabb tanulmányozás révén rájöhethetünk, hogy a tudomány serlegének alján Isten rejtezik. Ő a világ – és így a tudomány – Teremtője, Megváltója, aki kereszthalálával és feltámadásával elhozta híveinek az örök életet! Ezt hinni nem jelent tudománytalanságot – ezt cáfoltnak kikiáltani viszont igen...

Szakács Tamás

„Az Úrnak félelme az ismeret kezdete...” (Péld 1,7)

„Csak az Úr ad bölcsességet, szájából ismeret és értelem származik.” (Péld 2,6)

„Bízzál az Úrban teljes szívvel, és ne a magad eszére támaszkodj!” (Péld 3,5)

„Ő tett alkalmassá minket arra, hogy az új szövetség szolgálói legyünk, nem betűé, hanem Léleké, mert a betű megöl, a Lélek pedig megelevenít.” (2Kor 3,6)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Vajon az emberi tudás képes lehet a végtelen és mindenható Isten dolgait befogadni és megérteni?
2. Milyen, számunkra könnyebben hihető és érthető módon szólíthatta volna meg Isten az embereket?
3. Két ellentétes állítás minden esetben kizárja, cáfolja egymást, vagy éppen ellenkezőleg, árnyaltabban világítja meg az igazságot?
4. Hány ismert tudóst tudnánk felsorolni, akik keresztyénnek vallották magukat?

KORSZELLELEM

A NAGY ÁTVERÉS

„Édesanya, a mai világban nem lehet már úgy gondolkozni, mint évtizedekkel ezelőtt. Ha nem engedem magamhoz a világot, kirekesztett leszek. Aki nem halad együtt saját korával, nemcsak lemarad, hanem anakronisztikussá is válik” – mondja ezt mosolyogva és kedves megértéssel a jól nevelt fiatal, vagy a sajátján kívül más hangot nem tűrő kikelve magából, indulatosan. De nemcsak fiatal mondhatja, mondja, vagy kimondatlanul gondolja, hanem talán más megfogalmazásban, de a lényegét tekintve ugyanezt, minden korosztályhoz tartozó. Nemcsak a ma embere, hanem minden koré így vélekedett.

Összemaszatozva

Az előző, idézőjeles mondatok mögött mennyi igazság és mennyi hamisság (hazugság) húzódik! Az Egyesült Államokban bizonyos vallási csoportokhoz (pl. amishkek) tartozó, kommunában élő emberek XVIII. századi életformában élnek. Mindent elutasítanak, ami a jelenkor sajátossága, technikája, ismerete stb. Idegenforgalmi látványossággá és az ismeretterjesztő tévécsatornák filmtémájává váltak. Mert egyértelmű, hogy szükségünk van korunk technikai, műszaki, tudományos ismereteire, lehetőségeire, és hogy élhetünk is velük. Ugyanakkor ma más hangokat is hallunk: „Mert megengedhetem magamnak” – búgja a csábos hang a reklámban; „Légy önmagad, valósítsd meg magad, teljesítsd ki önmagad!” – szól a határozott felszólítás; „Haladnod kell, mert menthetetlenül lemaradsz!” – harsogják úton-útfélen, és közben e gondolatok mozgatói arra utalnak, hogy csak úgy tudod mindezt megtenni, ha rájuk hallgatsz.

Két valóság „összemaszatozva”: ha nem sodorhat korunk szellemi, lelki áradata, akkor olyan, mintha fakerekű lovas kordén közlekednél ma is. Ez óriási csúsztatás, más szóval hazugság! A Biblia első lapjain megszólal valaki, és azt kérdezi az embertől: „Csakugyan azt mondta Isten, hogy a kert egyetlen

fájáról sem ehettek?” (1Móz 3,1) A Nagy Hazug kérdezi ezt, összekeverve az „egyet” a „mindennel”, mert valójában mindegyikről ehettek, csak arról az egyről nem. A hazugság atyja ilyen hazug módon „eteti be” a korszellemet. De nemcsak ma, hanem minden korban: múltban, jelenben és jövőben is.

Nem is létezem, mondja a létező. Ha nem lenne, hogy mondhatná? Mint amikor a hároméves gyerek fejére teszi édesanyja kalapját, melyet a vállalai nem engednek tovább csúszni, és alóla kiabál ki: „Nem én vagyok, hanem az anya vagyok.” Filozófiai látásmód, intellektuális áramlat, irodalmi, zenei, művészeti irányzat, életérzés, korszerűség és haladás vagyok. Sőt a haladás motorja, maga a lendület. Még ha ezek lennének! Pedig nem ezek, hanem szellemiség és lelkeség, amely sodor és magával ragad. Amikor Isten a Bibliában azt mondja, *„ne igazodjatok e világhoz”* (Róm 12,2), akkor egyszerre akarja védeni, óvni az embert, és leleplezni a mozgatórugókat, a mozgatóerőket. Mégpedig rá akar mutatni, hogy mi az ok és mi az okozat. Láthatóvá akarja tenni az okot és annak következményét. Mindennek gyökere, eredete pedig az az erő, az a szellemi hatalom, mely magát nem létezőnek hazudja, ugyanakkor hatásától, valóságos létének következményeitől az egész világ nyög. Nézz körül, hogy a modern új világ, az új gondolat, az új szellemiség ma és minden korban nem hozott-e mérhetetlen szenvedést, belső kiüresedést?! Mint ahogy a sirokkó nevű szél a szaharai forró levegőt szállítja, úgy ez a magát is letagadó szellemi, lelki szél a korszellemet.

A tolvaj

Halványan még emlékszik arra, hogy jó pár évtizeddel ezelőtt, gyerekkorában, vasárnap délelőttönként gyermek-istentiszteletre járt. Rég volt. Kamaszként a haverokkal csavargott. Felnőttként, családapaként a hétvége második napján tévét nézve az egész heti hajtást pihente ki. Amióta pedig megépültek a plázák és hiperek, az asszony vasárnap vásárolni akar – persze csak a legszükségesebbet –, a gyerek pedig élvezni e műintézmények szórakozást nyújtó lehetőségeit. Egyszóval a családjával shoppingol. És közben nem vette és veszi észre, hogy tinédzserként és felnőttként is

templomokba járt és jár. Fiatalon a lázadás vallásának templomába, felnőttként a tévé előtt és a plázákban a szellemi és fizikai fogyasztás szent helyeit látogatja. Mindegyikben – mint egy pogány templomban – bemutatja a maga áldozatát. Ad időt, pénzt, energiát; felad szellemi igényességet, elveket, minőséget és színvonalat, embert gazdagító lelkeséget. Gazdagabb nem lesz, sőt. Kiüresedésére, a lelki száj keserű ízére nem talál megoldást. Az ürességet mindig tölteni kell, de hiába. Mindig egyre szegényebb lesz. Mintha meglopnák. Elveszik a békességét, az elégedettségét, a maradandó, örök értékek iránti igényét és az Isten utáni vágyát. A korszellemet diktáló erő folyamatosan lopja az embert.

Megoldás

Mégpedig olyan, hogy nem kell feladni a vásárlásaidat, a szórakozásod, a kikapcsolódásod. Valójában semmit nem kell feladnod. Csak a sorrenden változtass! Azon, hogy mi legyen a fontos és a kevésbé az. A Biblia azt írja: *„De először keressétek az ő (Isten) országát és igazságát, és ezek is mind ráadásul megadatnak nektek.”* (Mt 6,33) Mindent megkaphatsz, amire szükséged van. Hidd el, hogy a te igazi szükségleteidet Isten ismeri a legjobban! Ő hív, hogy találkozz vele. Személyesen hozzád szól ezen a kis íráson keresztül is. Ahogy a szél felkorbácsolja a hullámokat, úgy a rejtve munkálkodó gonosz erő is a korszellemet használja fel céljai eléréséhez. Isten most azt akarja, hogy ne a korszellem hullámai és áramlatai sodorják életed hajóját, esetleg sziklák vagy zátony, azaz a pusztulás felé. A Bibliából megismerheted élethajód biztos kormányosát, Jézus Krisztust, és a biztos kikötőt, már itt a földön kezdődő örök életet, mely már most a tiéd lehet.

Dr. Garádi Péter

„Jézus így felelt: Az én országom nem e világból való.” (Jn 18,36)

„...ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg értelmetek megújulásával, hogy megítélhessétek: mi az Isten akarata, mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes.” (Róm 12,2)

„Mit használ ugyanis az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall?” (Mk 8,36)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Tudod-e, hogy ki vagy, honnan jössz, hová mész, és hogy hogyan valósíthatod meg magadat igazán?
2. Van-e életednek biztos pontja vagy minden relatív?
3. Elég bölcsnek érzed magad ahhoz, hogy boldog életet építs, vagy jó lenne, ha Valaki megmondaná, hogy a sok lehetőség közül melyik a hazugság és melyik igaz?
4. Létezik egyáltalán egy mindenek felett való Igazság, vagy bármi igaz lehet a megfelelő nézőpontból nézve?

SZEKTAKÉRDÉS

A szó a latin *sequor* igéből származik, amelynek jelentése: követ, kísér, utánajár. *Secta*: irány, út, bölcséleti iskola. A szó eredeti jelentését tekintve: valaki valamely tanítást, illetve annak képviselőjét vakon, gondolkodás nélkül követi. Használata mindenképpen rossz értelmű: elvakult, fanatikus, meggondolatlan, aki így nevezett közösséghez tartozik, vagyis szektás. Ráadásul hétköznapi, népies szóhasználatlall mindenféle, a többség számára szokatlan közösségre használják ezt a megnevezést. Íme néhány. A Jehova Tanúi a szekta iskolapéldája: elítélik a Szentháromságról szóló tanítást és az azt vallókat. A Krisna-hívők közössége, amely nem a keresztyénségből alakult ki, hanem a hinduizmust alapul véve fejlődött ki az Egyesült Államokban. A mormonok, bár a keresztyénségből nőttek ki, politeizmusuk miatt már inkább önálló vallásnak tekintendők. A szcientológia, amelynek kapcsán vallási tanrendszerrel alig beszélhetünk, hanem inkább valamiféle mágikus pszichokultuszról. Végül szektának nevezik a keresztyén szempontból legszélsőségesebb, leginkább elutasítandó, de belőle kinőtt sátánista csoportosulásokat.

Melyek a szekták jellemzői?

Itt elsősorban a keresztyénségből kinőtt közösségekre utalunk, bár a 2., 3., 4. pont más közösségekre is érvényes. Előre kell bocsátanunk, hogy a meghatározás nem lehet tökéletes, mivel nagyon nehéz megvonni a határt szekta és vallás között. A következő megfontolások azonban segítségünkre lehetnek:

1. A Szentírásnál, különösen is az Újszövetségnél állítólag teljesebb, bővebb információval rendelkeznek. Rendszerint úgy, hogy valamely látnok, próféta munkássága, művei alapján átértelmezik a keresztyén tanítást, illetve belemagyarázzák a saját vélekedéseiket.
2. Elutasítják az egyház(ak) korábbi történetét, hiszen az általuk felfedezett, tökéletesnek vélt információ még nem volt hozzáférhető.

3. Misszionálni, magukhoz vonni akarják nem csupán az egyháztól, valástól elidegenedett embereket, hanem az egyházak aktív híveit is.
4. Gyors, tökéletes megoldást ígérnek a betérők problémáira; testi gyógyulás, sikeres, boldog élet reményével vonzzák őket. Nem feltétlenül a földi javak bőségével, hanem a végső pusztulástól, kárhozattól való biztos megmeneküléssel csábítanak.

Általában mire figyelünk egy korábban ismeretlen közösségnél?

A fentebb említetteken túl a következőkre:

1. Kinek a kezében van a hatalom, a vezetés?
2. A vezető(ség) zsarnokoskodik-e, vagy emberségesen viszonyul a tagokhoz?
3. Melyek a szabadság határai, mennyire ellenőrzik a tagok magánéletét, megkövetelik-e a belépő tagoktól a szakítást családjukkal, barátaikkal?
4. Milyen anyagi kötelezettségek vannak? Ellenőrizhető-e, áttekinthető-e a pénzkezelés?
5. Hogyan, milyen ígérekkel (fenyegetésekkel) toborozzák a tagokat?
6. Büntetik-e és hogyan a kilépőket?

Meg kell jegyeznünk, hogy egy közösség a reménybeli új tagok számára a lehető legvonzóbb arcát kívánja mutatni. A furcsa, életidegen, romboló tanításokba, szertartásokba csak később, szinte észrevétlenül vezetnek be. Ezért ajánlatos a szakirodalomban való tájékozódás, és nagyon hasznosak az egykori tagok visszaemlékezései.

Különösen mire figyelünk egy korábban ismeretlen közösségnél?

Különösen arra, hogy mit tanítanak Jézus Krisztusról és általában a megváltásról. Ha az alábbiak valamelyikét, akkor ajánlatos kerülnünk őket:

1. Jézus csak egyike az istenség sok, különböző korban és helyen történt megtestesülésének (távol-keleti háttérű közösségek).
2. Jézus maga nem Isten, nem a Szentháromság második személye, hanem különleges ember, a legkiválóbb tanító vagy próféta (pl. Jehova Tanúi).
3. Jézus nem fejezte be a megváltás művét, hanem másra hagyta (pl. Moon-szekta).

4. A történeti Jézus nem Isten tökéletes megtestesülése, hanem csak az Isten szelleme szállt rá (pl. Rózsakeresztesek).
5. Jézus nem egyedül az Isten Fia, hanem Isten a Mennyei Anyával nemzetette (mormonok), vagy az Atya és lánya szellemi teremtménye (Univerzális Élet).

Hogyan viszonyuljunk az ilyen közösségek tagjaihoz?

Együttérzéssel, empátiával (ami persze nem zárja ki az óvatosságot). Ne ellenségnek tekintjük, hanem megtévesztett, félrevezetett embertársnak, aki támaszt keresve betért, vagy már beleszületett valamilyen problémás közösségbe.

Ezért nem elég csupán észérvekre hivatkozni. A vallás – ha mégoly primitív és adott esetben romboló – az egész ember legszemélyesebb ügye, nem csupán az értelméé.

Ezért nem elég csupán az adott közösségről annak hibáira hivatkozva lebeszélni, hanem – számítva a káros szenvedélyek abbahagyásához hasonló elvonási tünetekre –, valamit ajánlani is kell helyette.

Ezért szavaink annál meggyőzőbbek lehetnek, minél inkább magunk is tagjai vagyunk egy harmonikus családnak és/vagy egy nagyobb közösségnek, ahol a tagok valóban számíthatnak egymásra.

Mit jelent a vallásszabadság?

Az állam vallási-teológiai alapon nem tesz különbséget a közösségek között, hanem csak azt írhatja elő, hogy a vallási tevékenység nem lehet ellentétes az alkotmánnyal, és nem ütközhet törvényekbe (v. ö. 1990/IV. törv. 8. §). A nagykorúságot elérve mindenki szabadon dönt vallási-világnézeti hovatartozásáról. A manipulációt, tudatos félrevezetést, agymosást igen nehéz büntetőjogilag kezelni, ezért fontos a megelőzés, az ismeretterjesztés.

A 2001. évi népszámlálás, és általában a felmérések alapján úgy tűnik, hogy a szűkebb és tágabb értelemben vett szekták tagsága összességében nem növekszik. Ez természetesen nem teszi feleslegessé az ismeretter-

jesztést. Ugyanakkor az ezotéria (titkos, rejtett, beavatottaknak szóló tanok), a vallási-világnézeti ihletésű természetgyógyászat, az ufóhit, az egyéni vallási koktélok keverése (pl. keresztyénség és lélekvándorlás) egyre általánosabb. A fentiekben leírtak értelemszerűen ezekre is vonatkoznak.

Dr. Szentpétery Péter

Ajánlott irodalom (ezekben további olvasmányok címei):

Apológia – keresztyén vallásismereti és hitvédelmi füzetek 1. Segédanyag a vallások kutatásához – Statisztikák, egyházlisták, fogalmi meghatározások, forráskezelési tanácsok, szakmai irányzatok, intézmények címei, Apológia Kutatóközpont, Bp., 2003

Hitvédelmi füzetek – Agapé – Vatikáni Rádió 1994

Jean Vernet: Szekták, Palatinus, Bp. 2003

Ökumenikus Tanulmányi Füzetek, Ökumenikus Tanulmányi Központ Bp., 1991

Szalai András: Más Jézus, más Lélek, más evangélium, Harmat, Bp., 1998

Török Péter: Magyarországi vallási kalauz 2004, Akadémiai, Bp., 2004

„Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz. Különféle idegen tanításoktól ne hagyjátok magatokat félrevezettetni.” (Zsid 13,8-9)

„Mindent vizsgáljatok meg: a jót tartsátok meg, a gonosz minden fajtájától tartózkodjatok!” (1Thessz 5,20)

„Vigyázzatok, hogy meg ne tévesszenek titeket! Mert sokan jönnek majd az én nevemben...” (Lk 21,8)

„Szeretteim, ne higgyetek minden léleknek, hanem vizsgáljatok meg a lelkeket, hogy azok az Istentől valók-e, mert sok hamis próféta jött el a világba.” (1Jn 4,1)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Mi az oka annak, hogy sokan a nyomasztó szabályok, kötelezettségek ellenére is biztonságban érzik magukat egy szektában?
2. Van-e olyan személyiségtípusú ember, aki könnyen kerül szekta hálójába, vagy mindenki egyformán veszélyeztetett?
3. Hogyan válhatok immúnissá az érdekes idegen tanításokkal szemben?
4. Mit kezdjek azzal a családtaggal, barátal, akinek teljesen átmosták az agyát, és meg sem akar hallgatni, én viszont nem tudok lemondani róla?

„KANCSALÚL, FESTETT EGEKBE NÉZ”

A BABONÁRÓL – JÓZANUL

„Ábrándozás az élet megrontója,
Mely, kancsalúl, festett egekbe néz.”
(Vörösmarty: *A merengőhöz*)

Szólni kell a babonák megtévesztő, tömegeket veszélyeztető jelenségéről. Egyáltalán nem igaz, hogy a modern, felvilágosult ember megszabadult letűnt korok sötét babonáitól, sőt talán nagyobb érdeklődéssel fordul feléjük, mint valaha. A babona valójában egyfajta életszemlélet és életvitel. Ha szemünk egészséges – nem vagyunk rövidlátók, csődlátók, színtévesztők stb. –, ha szemünket nyitva tartjuk, és arról, amit látunk, becsületesen gondolkozunk, akkor jól tájékozódunk az élet dolgiban. A babonás embernek a világlátásával van baj. Vörösmarty szavait kölcsönvéve: „kancsalúl, festett egekbe néz” – tehát nem az igazi valósághoz igazodik.

A babona homályos jelentésű, szláv eredetű szó. Német megfelelője az *Aberglaube*, ami eltorzult, fonák hitet jelent. Rokon fogalmai: varázslás, mágia, kuruzslás, boszorkányság, hiedelem. A lexikon (Keresztyén Bibliai Lexikon, Bp., 2000, I/147-148.) szerint *a babona az emberi képzelet sajátos megnyilvánulási formája, amely természetfeletti erőkkel ruház fel bizonyos tárgyakat, jelenségeket, cselekményeket. A babonában hívő ember varázslással, titokzatos szertartásokkal, halottidézéssel igyekszik vélt vagy valóságos csapásokat elhárítani, a jövőt feltárni, a természetfeletti hatalmak jóindulatát elnyerni.*

Mi okból lesz babonás az ember?

A vallásra való nyitottság velünk született képesség. Életünk folyamán kialakul bennünk valamilyen hit, ami irányulhat Istenre, de szinte minden másra is. Személyek, tárgyak, jelenségek kaphatnak különös hangsúlyt. Nem mindegy, hogy kit vagy mit ajándékozunk meg bizalmunkkal. Az ember

csak a Teremtőjében bízhat kockázat nélkül. Minden más hit többé-kevésbé fonák, kifordult, amely az embert megtéveszti és a pusztulás felé sodorja.

Milyen céllal hódol babonáinak az ember?

Gyakran csak a szórakozás kedvéért. Szórakoztató szándékkal írta Krúdy Gyula a népszerű Álmoskönyvet. Bár a szerző óv attól, hogy az álmok babonás értelmezését komolyan vegyüek, ezek mégis hatással vannak gondolkodásunkra, viselkedésünkre.

Vannak, akik nem jókedvükben, hanem valamilyen külső vagy belső kényszer hatása alatt fordulnak a babonákhoz. Különféle vágyaktól űzve, félelmek elől menekülve, főként szerelmi vagy anyagi sikerekért, az egészség megőrzéséért vagy a gyógyulás érdekében alkalmaznak titkos praktikákat.

Sokan úgy gondolják, a babonás eszközök, ügyeskedések nem használnak, de nem is ártanak. Sajnos nem így van. A babona olyan vallás, mely egyre több áldozatot követel attól, aki beengedi az életébe.

Mikor hajlik az ember a babonára?

Akkor, ha Istentől elfordult, ha nem bízik benne mindennél jobban. Ha nem hisz az örök élet valóságában, de minden árat hajlandó megadni a földi boldogulásért. Fordított értékrend alakul ki, melyben Isten szerepe, hogy sikert, egészséget adjon az embernek a földön. Mivel Isten nem úgy működik, mint egy automata, sokan kiegészítik valamivel, vagy keresnek helyette mást. A babona tehát az elégedetlen, boldogtalan emberek pótcselekvése, mely előbb-utóbb középponti szerephez jut, és az egész életre kihat.

A babona megjelenési formái

Szóbeli/írásbeli: álmok értelmezése, horoszkóp, illetve különféle kiszólások, mint pl. „Hogy jó órában mondjam”, vagy: „El ne kiabáljam”... A regölés az imádságot helyettesítő mágia, melynek célja a rontás elkerülése, a szerencse elnyerése.

Tárgyi: kabala, amulett, frászkarika, szerencsepatkó, varázsvessző, Luca-széke stb. A frászkarika talán már kiment a divatból, de a különféle sze-

rencsét hozó kabalák, kövek, amulettek népszerűek még a fiatalok körében is. Nehéz helyzetben sokan várnak segítséget ilyen eszközöktől.

Cselekmény: jóslás tenyérből, kávézacsból, lekopogás, csirkeszegycsont-törés, szemmel verés, szenes vízben mosdatás, bal lábbal kelés stb. A lekopogást gyakran alkalmazzák meggondolatlanul keresztyének is, pedig ezzel Isten gondviselő szeretetét vonják kétségbe.

Bizonyos események babonás értelmezése: bagolyhuhogás, bútorok recsegeése, fekete macska, tányér leesése a falról, csillaghullás stb.

Áltudományos babonák: ezotéria, homeopátia, szcientológia és hasonlók azért veszélyesek, mert a tudományosság látszata alatt babonás praktikákat alkalmaznak.

Miért veszélyes?

Mert az igazi megoldás helyett hamisat, részlegest és átmenetit kínál. Tüneti kezelést, mely elzárja az utat a valóságos megoldástól, sőt egyre bonyolultabb és félelmetesebb labirintusba viszi az embert. A babona a sátán csalija: aki ráharap, horogra akad, és nagyon nehezen tud tőle szabadulni. A babona biztos következménye a bizonytalanság.

A babonafüggő ember:

- könnyen kihasználható, félrevezethető;
- kevésbé tud megfelelni a követelményeknek, energiáit fölládozza egy telhetetlen zsarnok oltárán;
- nem lehet élő kapcsolatban Krisztussal, a megváltás számára feleslegesé, elégtelenné válik,
- egy ponton elveszti képességét arra, hogy igazi szeretetben éljen, kényszerpályán mozog (pl. párválasztásnál fontosabbak a jelek, mint a személyes kapcsolat kialakítása);
- önmagát bilincseli meg, és minden energiáját a szabadulásra tett reménytelen kísérletek emésztik föl.

A Biblia a babonákról

Ószövetség: „*Ne legyen köztetek (...) varázslást űző, se jelmagyarázó, kuruzsló*

vagy igéző! Ne legyen átokmondó, se szellemidéző, se jövőmondó, se halottaktól tudakozódó. Mert utálatos az Úr előtt mindaz, aki ilyet cselekszik.” (5Móz 18,10-12)

Újszövetség: „*De a gyáváknak és hitetleneknek, az utálatosoknak, gyilkosoknak és paráznáknak, a varázslóknak és bálványimádóknak, és minden hazugnak meglesz az osztályrésze a tűzzel és kénnel égő tóban: ez a második halál.*” (Jel 21,8)

Szabadulj a bilincsektől!

A szabadulás útja: az ördög *igézetéből* az Isten *igéjéhez* menekülhetsz. Jézus éppen azért jött, hogy az ördög munkáit lerontva (1Jn 3,8) megszabadítsa a megkötözött embert. Amikor gyógyít, egyben feloldozást ad a bűnből. Jézus ma is jelen van, és képes legyőzni a babona rejtett, de valóságos hatalmát. Csak benne higgy, csak Ő bizonyította kereszthalálával, hogy nem kihasználni akar téged, hanem megszabadítani. „*Ha tehát a Fiú megszabadít titeket, valóban szabadok lesztek.*” (Jn 8,36)

Győri Gábor

„*Ha egy férfiből vagy asszonyból halottidéző vagy jövőmondó szól, halállal lakoljon.*” (3Móz 20,27)

„*Kívül maradnak az ebek, a varázslók és a paráznák, a gyilkosok és a bálványimádók, és mindenki, aki szereti és cselekszi a hazugságot!*” (Jel 22,15)

„*Őbenne van – az ő vére által – a mi megváltásunk, bűneink bocsánata is; kegyelme gazdagságából...*” (Ef 1,7)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Miért ennyire szigorú a Szentírás a halottidézőkkel, jövőmondókkal szemben?
2. Tényleg kinyílhatnak babonás praktikák révén „ajtók”, amelyeket azután nem tudunk bezárni, vagy minden ilyesmi csupán szélhámosság?

3. Az is baj, ha csak megszokásból pl. lekopogok valamit, pedig magam sem hiszek a hatásában?
4. Mi a helyzet pl. a könnyező Mária-szobrokkal? Ez is babonaság?

JÉZUS ÉS A GYERMEKEK

Jézus ezt mondta: „*Engedjétek, és ne akadályozzátok, hogy hozzám jöjjenek a kisgyermek, mert ilyeneké a mennyek országa.*” (Mt 19,14)

Ki ez a Jézus, és miért mondja, hogy engedjék hozzá a gyermekeket? Ő nem csupán egy ember, aki régen élt. Ő az élet Ura, akihez te is tartozol, aki szeret téged, akkor is, ha ezt eddig nem tudtad. Mindent Ő adott neked. Tőle kaptad az életet, a szüleidet, minden szépet és jót, amid van. Ő az, aki igazán tudja, hogy mit érzel, mit gondolsz, mi fáj neked, amikor szomorú vagy. Amikor úgy érzed, hogy senki sem ért meg, ott van melletted, és fáj neki, ami neked fáj.

Azt szeretné, hogy ezt tudd, és kapcsolatba kerülj vele. Őt követve éld felnőtt életedet is; megismerd majd azt, hogy mit készít és mit ad neked. Tudni fogod, hogy mi értelme van az életednek, lesznek céljaid és megismered a boldogságot is. Még a halál sem rémít meg, mert Jézus akkor is veled van, és örök életet ajándékoz neked. Olyat készített az Őt szeretőknak, amit szem nem látott, fül nem hallott, és az ember el sem tud képzelni. Várja, hogy megszólítsd, hogy elmondd neki, szeretnéd megismerni. Ha ismeresz olyan embert, aki találkozott már Jézussal, kérdezd meg, hogyan került vele kapcsolatba! Olvashatod a bibliai történeteket is, amiből megismerheted, milyen Jézus.

Ha szívből elmondod ezt az imádságot, Ő biztosan meghallgat: Úr Jézus! Köszönöm, hogy szeretsz engem, és fontos vagyok neked. Köszönöm, hogy meghaltál értem is a kereszten, köszönöm az így kapott bűnbocsánatot, új életet. Szeretnék jobban megismerni, és szeretném veled élni az életemet! Ámen.

Megtérés

„Kilencéves vagyok és keresztyén. Édesanyám evangélikus lelkész, tőle tudom, hogy amikor még csak a pocakjában voltam, már akkor is azért imádkozott, hogy adjam át az életemet az Úr Jézus Krisztusnak. Ahogy

növekedtem, nagyon sok Jézusról szóló bibliai történetet hallottam, és láttam, hogy szüleim mennyire bíznak benne mint Urukban. De akkor még csak távolról csodáltam Őt. Ötéves koromban érintette meg szívemet az ige. Nagyon megragadott az, hogy Jézus értem is szenvedett és halt meg! De nem értettem, hogy miért kellene megtérnem, amikor születésem óta Isten közelében élek. Édesanyám elmondta, nem elég sok bibliai történetet ismerni, meg úgy általában elhinni, hogy van Isten. Megértettem, nem elég az üdvösséghez az, hogy lelkészcsaládban növök fel, mert a bűneim elválasztanak Istentől. Ezért megvallottam azokat az Úrnak, és bocsánatot kértem a szüleimtől rosszaságaimért. Kértem a Szentlélek Istent, hogy töltsen be a szívemet, Jézust pedig arra, legyen az Urammá, és vegyen birtokba engem. Elmondtam neki, hogy szeretem Őt, és szolgálni szeretném, amíg csak élek. Amikor ezt megtettem, nagy boldogság töltötte el a szívemet, és tudtam, most már Jézus az én Megváltóm is. Ez olyan biztonságot ad, hogy semmitől sem kell félnem. Még olvasni is a Szentírásból tanultam meg! Szeretném, ha ezt a boldogságot és biztonságot te is átélnéd! Ezért írtam le megtérésem történetét.”

Szóke Mirjam

„A jel pedig ez lesz számotokra: találtok egy kisgyermeket, aki bepólyálva fekszik a jászolban.” (Lk 2,12)

„Ti gyermekek, engedelmesskedjétek szüleiteknek minden tekintetben, mert ez kedves az Úrnak.” (Kol 3,20)

„Lássátok meg, milyen nagy szeretetet tanúsított irántunk az Atya: Isten gyermekeinek neveznek minket, és azok is vagyunk.” (1Jn 3,1)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Milyen gyerek lenne Jézus Krisztus, ha ma élne emberként köztünk?
2. Van-e olyan dolog, ami miatt nem mersz imádkozni, mert félsz, hogy Jézus talán haragszik rád?
3. Hiszed-e, hogy neki mindent elmondhatsz, mert neki hatalma van mindent megbocsátani, és erőt ad ahhoz is, hogy az emberektől bocsánatot kérj?
4. Tapasztaltad-e már, hogy Jézus meghallgatott?

FELNŐTTEKNEK GYERMEKEKRŐL

„*Bizony, az Úr ajándéka a gyermek, az anyaméh gyümölcse jutalom.*” (Zsolt 127,3) – jelenti ki a Szentírás.

De mintha olyan sokan mégsem kérnének ebből az ajándékból! Három-évenként élünk át egy „magyar Hirosimát”, annyi művi terhesség-megszakítás van hazánkban! Sőt a már megszületetteknek is annyi elutasítottságban van részük: szüleik túlhajtottsága, az iskola teljesítménykényszere, a mára egyre jobban kiéleződött szegény-gazdag ellentét, az agresszió, a létbizonytalanság, a hagyományos értékrend felborulása mind-mind frusztrálja a felnövekvő emberpalántákat. Miért nem tűnik fel nekünk, felnőtteknek, hogy gyermekeink nem érzik jól magukat abban a világban, amelyet mi teremtettünk nekik, hogy olyan kevés a bizalommal felénk csillogó gyermeki szempár manapság? Inkább vád és csalódottság olvasható ki a tekintetükből a tönkretett természetért, a rossz közbiztonságért, a fogyasztói társadalom hajszájáért. Miért nem vesszük észre, hogy a mai gyermektársadalom jó részének testi-lelki ellenálló képessége gyöngye, hogy öntörvényűek és tiszteletlenek, hogy milyen sok a depressziós vagy éppen hiperaktív gyerek, akiknek nincsen lelki békességük, és hogy gyakorta már tizenéves koruk elején káros szenvedélyek rabságába esnek? Régen is így volt? Lehet, de nem ilyen mértékben. Húsz évvel ezelőtt például a középiskolások között csupán 2-3 lány volt egy osztályban, aki megkezdte a szexuális életet. Ma pedig talán 2-3 akad közülük, aki még nem! Biológiaiilag ma még érettebbek a serdülők, mint néhány évtizede, de a lelki-szellemi érettség messze elmarad a testitől. Egyszerűen nem tudják belátni tettük következményét, amikor esetleg egy nem kívánt terhesség kérdésében döntenek.

És rendkívüli erővel működik az átöröklés törvénye. Hiszen nem a mai gyerekek és kamaszok a felelősek elsősorban a felvázolt siralmas állapotért, hanem a felnőttek. Törvényszerű, hogy a felnőttek testi-lelki állapo-

tukat átörökítik utódaikba. Ez olyan fontos momentum, amelyet nem veszünk elég komolyan! Ha kinyomoznánk korunk sok bűnesetének valódi okát, kiderülne, hogy azért bizony elkövetőik szülei is felelősek. A gyerekek hordozzák a szüleik mértéktelenségének, kicsapongásainak, bálványimádásának káros következményeit testileg, lelkileg és szellemileg egyaránt! Ha a mai nemzedék férfiai és női a beszennyezett erkölcs örökségét hagyják utódaira, akkor milyen világban élünk majd 20-30 év múlva?

Kedves felnőttek, apák és anyák! Nemsokára saját jellemünket tanulmányozhatjuk gyermekeinkben! Bosszankodhatunk-e amiatt, ha saját hibáinkat látjuk megismétlődni bennük, amikor kinyilvánítják felénk, tanáraiknak, szomszédainknak a tőlünk örökölt rossz tulajdonságaikat? Nem! Hiába próbálkozunk megjavítani gyermekeinket és másokét. Feleslegesen panaszkodunk rájuk annyit, és mondjuk közhelyszerűen: „Bezzeg a mi időnkben”, mert a rossz példaadás ugyanúgy hat, mint a jó! Nem elnyomni kell vagy helyesbíteni gyermekeink örökölt rossz, gonosz hajlamait, nekünk kell először megtérnünk belőlük! Odafutnunk az élet Urához, Jézus Krisztushoz, aki értünk áldozta magát a kereszten! Bűnbánatra van szükségünk, arra, hogy a bűnbánat Lelke kiáradjon ránk! Hogy belássuk: a gyermeknevelés területén sem jutunk Isten nélkül semmire. Jézus Krisztus ezt mondja: „*Én vagyok a jó pásztor; én ismerem az enyéimet, és az enyéim ismernek engem, (...) és én életemet adom a juhokért.*” (Jn 10,14-15)

A jó Pásztor vérig menő szeretetének hatalma képes átformálni a gyermekeinkre átörökített rossz hajlamainkat. Kérjünk tőle türelmet, több szeretetet, hogy végtelen gyöngédséggel vegyük körül a zaklatott, békétlen, tévúton járó gyerekeket! Múltbeli hanyagságunk megnehezíti munkánkat, de Isten erőt ad, mert ma is nyújtja szabadító karját a nyomorúságban sínylődőknek. Érdemes lenne felmérni, hogy mára a hívő, keresztyéneknek mondott családokban milyen szintig jutott az elvilágiasodás. Bűnnek nevezik-e azt, ami bűn? Netán behódolnak a korszellemnek? Gondolkozott-e már azon, kedves olvasóm, hogy miként jut be a sátán az emberi szívbe? Azon a kapun, amelyet az ember nyit neki: az érzékszerveken! Hűségesen kell őriznünk a szemünket, a fülünket és a többi érzékszervünket,

ha nem akarjuk, hogy a hiábavaló és romlott gondolatok beszenyezzék a lelkünket. A sátán és angyalai arra törekszenek, hogy bénulttá tegyék érzékszerveinket, hogy az intéseket, a figyelmeztetéseket és persze Isten ígését ne értsük, ne hassanak lelkünkre, így meg ne térjünk, meg ne újuljunk!

Különösen így van ez a gyermekek és fiatalok között. Nekünk kell segíteni őket, hogy minden utat elzárhassanak a kísértő előtt. Egyetlen biztonságunk az, hogy minden pillanatban kérhetjük Isten kegyelmét, amely megőrzi életünket! De soha nem szabad lelki lámpásunk fényét annyira csökkentenünk, hogy a jót rossznak és a rosszat jónak lássuk! Ne feledjük, ha Jézus a szívünk Ura, a sátánnak rajtunk nincs hatalma! Ellenben ha nincs gazdája, előbb-utóbb szállást vesz benne valaki vagy valami, és gondolkodásunk felett hatalmat nyerhet. Márpedig ez a láthatatlan, kaméleonként színeváltó, sokszor vonzó köntösökben bemutatkozó sötét erő pusztítani jön... És ez a pusztító erő letarolja utódaink zsenge vetését is! Kezünkben van a megoldás Isten ajándékeként: A Szabadító Krisztus, nála és benne lesz boldog jövője az utánunk jövő generációknak. Az Ő országába hív munkatársakul mindnyájunkat.

Szókéné Bakay Beatrix

„Ti apák pedig ne ingereljétek gyermekeiteket, hanem neveljétek az Úr tanítása szerint fegyellemmel és intéssel.” (Ef 6,4)

„Az ifjakat ugyanígy intsd, hogy legyenek józanok mindenben; te magad légy példaképük a jó cselekedetekben, mutass nekik a tanításban romlatlanságot és komolyságot, beszéded legyen feddhetetlen...” (Tit 2,6-8)

„Bizony, mondom néktek: aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképpen sem megy be abba.” (Mk 10,15)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Hány gyermeket vállaljon egy keresztyén házaspár?
2. Az a tény, hogy gyermekünk elsősorban Istené, hogyan befolyásolja hozzá való viszonyulásunkat?
3. Tehetünk-e még valamit felnőtt gyermekeinkért, ha nem azon az úton járnak, amelyet mutattunk nekik?
4. Mit tegyünk, ha terhel a lelkiismeret, hogy nem voltunk szülőként jó példák, és ennek következményeit látjuk?

ÉBREDJ, IFJÚSÁG!

... ha már nem ad örömet a Disco (ha már unod a banánt)
 ... ha már csak borral jó a kóla
 ... ha úgy érzed, hogy mindig meg kell felelni valakinek
 ... ha a bizalmasaid is kihasználnának
 ... ha úgy érzed, minden kifolyik a kezed közül
 ... ha már elegend van mindenkiből
 ... ha már többször vagy :- (mint :-)
 ... ha már nincs türelmed senkihez és semmihez
 ... ha sok mindent elrontottál, de szeretnél újat kezdeni
 ... vagy, ha minden rendben van körülötted, a céljaidat kitűzted, ha sok segítő van, de bizonytalan vagy abban, hogy mi az élet értelme.
 Ne ringasd magad hamis álmokba! *Hanem ébredj! És fordulj meg!*

... Aki előtt nem kell megjátszani magad
 ... Aki úgy fogad Téged, ahogy vagy
 ... Aki szeretné, hogy igazán boldog légy
 ... Aki tartalmas életet szán neked
 ... Aki nem hagy kétségek között
 ... Aki megerősít
 ... Aki nem csal meg soha
 ... Aki tiszta lapot szeretne neked adni
 ... Aki érted halt meg a kereszten,
 vagyis *Jézus Krisztushoz!*

Csodálatos a világ

Isten rendet teremtett a világmindenségben, csodálatos látni a világegyetemet, a sok naprendszer, bolygókat, csillagokat, a közöttük uralkodó rendet és harmóniát. Csodálatos látni a föld növény- és állatvilágát, azt a rendet, amit már megszoktunk, és úgy gondoljuk, hogy soha el nem múlik:

- a nappalok, éjszakák és az évszakok változását,
- a szárazföldek és tengerek színes élővilágát,
- a termést hozó esőket,
- a termést érlelő napsütést,
- a téli örömeket adó hóesést.

Isten ebbe a csodálatos teremtési rendbe helyezte bele az embert, a férfinak társat adott, az asszonyt, mert mást nem talált hozzáillőnek. Ebben a társas kapcsolatban el nem múló életet adott nekik. Munkájukat sikeressé tette, jól elboldogultak az életükben.

Az ember azonban inkább akarta a saját rendjét felépíteni, mint ebbe a teremtési tökéletességbe beilleszkedni. Ezért szappanbuborékként pukant szét a harmónia, a békesség, a felhőtlen öröm, s jött helyébe az önzés, a békétlenség, a gyönyörszerzés. A teremtési tökély tönkrement, Isten azonban úgy szerette a teremtését, teremtményét, hogy kiutat készített az emberi zsákutcából. *„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”* (Jn 3,16)

És így nyitott utat vissza a teremtési rend nyújtotta teljes életbe. Nem ideológiát adott, nem filozófiát, hanem az Életet! Keresd Őt a Bibliában, imádkozz hozzá, és mondd el neki azt, ami a lelkedet nyomja! Lehetőség szerint keress a környezettedben olyan embereket, akik maguk is elindultak ezen az úton, és megbékéltek Teremtőjünkkel! Látogasd meg a Miszsiói Központ honlapját, írd az e-mail címre, és kezdj új életet, az *Életet!*
Szóval, ébredj!!!

Györfi Mihály

„Örvendezz, ifjú, míg fiatal vagy, légy jókedvű ifjúságod idején, és élj szíved vágya szerint, ahogy jónak látod! De tudd meg, hogy mindezekért Isten megítél téged! Távolítsd el szívedből a bosszúságot, és tartsd távol magadtól a rosszat, mert az ifjúkor és a fiatalság mulandó.” (Préd 11,9-10)

„A bölcs fiú örömet szerez apjának...” (Péld 15,20)

„Taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhöz jussunk!” (Zsolt 90,12)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Érezted-e már azt, hogy elérted, amit akartál, és ez mégsem tett igazán boldoggá?
2. Van-e értelme az életnek, ha egyszer úgyis meg kell halni?
3. Szerinted mit jelent keresztyénnek lenni: felesleges szabályokkal nehezíteni az életet, vagy valami mást?
4. Szeretnél-e örökké élni?

AZ ISTEN AKARATA SZERINTI FÉRFI

Az egyik nap különös dolog tudatosult bennem, amikor felfigyeltem arra, hogy az iskolában, ahol hittant tanítok, csak tanítónőkkel találkoztam; aztán látogatni mentem a kórházba, és csak orvosnőket, ápolónőket láttam, majd a boltban az eladók is mind nők voltak. Rádöbbsentem, hogy valakik hiányoznak: Hol vannak a férfiak?

Tényleg, hol vannak? Mi, férfiak sokszor szinte láthatatlanok vagyunk, pedig ott kellene lenni a helyünkön. És hol a helyünk? Erről szeretnék néhány szót váltani veled, férfitestvérem, mert neked is van egy Istentől elkészített helyed. Csak akkor lehetsz boldog, és csak akkor tudod betölteni a hivatásodat, ha ott vagy. A médiában elmosódott a férfi és a nő közötti különbség: egy örült szerepcserébe vitték bele az óvatlan embereket. Pedig Istenünk kezdettől két nemet teremtett – „*férfit és nőt*” teremtett bennünket (1Móz 1,27) –, és ezt a kapcsolatot megáldotta, elismerte és boldoggá tette. Ez a kapcsolat lett a közösségek alapja. Ez a legkisebb közösség, amelyre épül az összes többi emberi kapcsolat. Ha egészséges házasságok és egészséges családok vannak, akkor egészséges, és akkor fejlődik jól egy társadalom.

Az egészséges közösséghez az is hozzátartozik, hogy a férfi értse meg a családban és a társadalomban betöltendő szerepét. A Biblia szerint a férfiaság és a nőiesség között éles határvonal húzódik. Ennek látszania kell a férfi viselkedésében és külsőségeiben is. A férfiak és a nők biológiailag másfajtaak. A különbségek nem csupán kulturális eredetűek, hanem neurológiaiak is. Mindkét nem sajátos érzelmi tulajdonságokkal rendelkezik, amelyek már bennük vannak genetikailag is. Ezek kiegészítik egymást. A nők jobban értékelik az állandóságot, a biztonságot és a tartós emberi kapcsolatokat. A férfiak általában keresik a kihívásokat, és nagyobbak a részletkérdésekkel szemben. A nők az otthon melegét biztosítják, a férfiak pedig eltalmazzák azt a külső behatásokkal szemben.

Jelentősége van a külsőségeknek is, például annak, ahogyan felöltözünk. Van férfias öltözködés, férfias viselkedés. Az unisex ruhák zavart keltenek a nemi viselkedési normákban is, hiszen nem segítenek abban, hogy karakterisztikus maradjon a különbség a két nem között, sőt a téves kapcsolatalakítás irányába is hathatnak. A két nem teremtsébeli sajátosságunk, nem szabad őket összemosni: a két nemnek kiegészítenie és segítenie kell egymást („...alkotok hozzáálló segítőtársat” – 1Móz 2,18).

A férfi szerepét leginkább a családban betöltött helyét vizsgálva érthetjük meg. Miért nem tudja sok mai ifjú igazán betölteni férfi vagy apai hivatását? Részben a média hamis emberképe, részben pedig a minta hiánya miatt. Ha egy kisfiú apa nélkül, csonka családban nő föl, hogyan tudná később, hogy mit jelent családfőnek lenni, mi a kötelessége, mik a feladatai? Egy férfi egyúttal férj is. A család feje, akit Isten azzal bízott meg, hogy a család vezetője legyen, hogy szeretettel, de határozottan irányítsa családja lelki életét, anyagi ügyeit és a házassági kapcsolat beteljesítését. „*Férfiak! Úgy szeressétek feleségeteket, ahogyan Krisztus is szeretete az egyházat, és önmagát adta érte...*” (Ef 5,25) Ez az ige fölhívás a férjekhez és apákhoz, hogy szánják oda magukat azon kötelességük betöltésére, amelyet Isten parancsolt nekik.

A Biblia alapján a szülőknek nemcsak joguk, de kötelességük is házasságuk megőrzése és gyermekeik erkölcsi nevelése. És fordítva is igaz: ma nekünk, keresztyéneknek ki kell vívnunk és meg kell védenünk az ahhoz való jogunkat, hogy erkölcsi értékeket adjunk át egymásnak. A férjnek védelmeznie kell a feleségét és a családját a külső támadásokkal és kísértésekkel szemben, és biztosítania kell családja számára otthon a békességet és az igazi örömet. Ezt a feladatát a férfi csak akkor tudja betölteni, ha egyúttal a család lelki vezetője, tehát az Úr Jézus Krisztusnak átadott életet él. Mert csak az lehet jó vezető, aki engedi magát vezetni az Úrtól.

Az ismeri a célt e sötét világban, aki megkapta Jézus világosságát, és a ki nek lába előtt mécses Isten igéje (Zsolt 119,105). Férfitestvérem, a feleségednek szüksége van rád abban a világban, ahol állandó támadások érik az édesanyák elsődleges hivatását, a családi légkör biztosítását és az anya-

ságot! Olyan férfiakra van szükség, akik tudják, kiben hisznek, és ezért tudják, hogy kinek kell lenniük, és ismerik a cél felé vezető utat (2Tim 1,12). Olyan férfiakra van szükség, akik kapcsot jelentenek, akik közvetítők Isten és a családjuk között. (A család apja a család papja!) Olyan férfiakra van szükség, akik készek küzdeni azért, aminek megértésére elvezette őket Isten (1Kor 15,58). Olyan férfiakra van szükség, akik hitben vezetnek a családjukat. Olyan férfiakra, akik feleségük és gyermekeik szükségleteit saját önző vágyaik elé helyezik, és hatalmukat, tekintélyüket szeretetben való szolgálatra használják (1Pt 3,7).

Végül hadd irányítsam a figyelmüket az itt leírtak kulcsára: legelőször is arra van szükség, hogy a férfiak teljesen az Úrre legyenek, megismerjék az élő Úr Jézust, aki megtisztítja, helyreállítja őket, és erőt ad nekik az új élethez. Jézushoz jöjj, férfitestvérem! „*Vigyázzatok, álljatok meg a hitben, legyetek férfiak, legyetek erősek! Minden dolgotok szeretetben menjen végbe!*” (1Kor 16,13-14)

Ha kérdésed van, írd az Evangélikus Férfimisszióknak: 1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38-40.

Széll Bulcsú

„*Többet ér a türelmes ember a hősnél, és az indulatán uralkodó annál, aki várost hódít.*” (Péld 16,32)

„...*a férfi feje a feleségnek, ahogyan Krisztus is feje az egyháznak...*” (Ef 5,23)

„...*a férfiak mindenütt büntől tiszta kezeket felemelve imádkozzanak harag és kételkedés nélkül.*” (1Tim 2,8)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Mit jelent az pontosan, hogy „a férfi feje a feleségnek”?
2. A mai világban hogyan lehet megvalósítani a bibliai családmódellet?

3. Ellenkezik-e Isten akaratával, ha az édesapa megy gyes-re az édesanya helyett?

4. Mit tegyen az a házaspár, ahol az asszony alkalmasabb a vezetés feladatára?

ÖREGSÉG

*„Az öregség az az állapot,
amit mindenki szeretne megérni,
mégis retteg tőle, mihelyt a közelébe ér.”*
(Dr. Osváth Károly)

Ha e sorok olvasója még nem idős, biztos lehet benne, hogy előbb vagy utóbb – emberi számítás szerint – az lesz. Ezért két fontos teendője van. Először is tisztelje, szeresse, fogadja el az időseket! Másodszor pedig készüljön tudatosan arra az időszakra, amikor saját maga jut abba az állapotba!

Amennyiben e sorok olvasója már megette kenyere javát, s önmagát az idősök közé kell, hogy sorolja, akkor is két fontos teendője van.

Először is fogadja el ezt az állapotot békességgel, hálás szívvel! *„Életem ideje kezdedben van”* – imádkozza a zsoldáros (Zsolt 31,16 – Károli fordítás). Ha úgy látta jónak Isten, hogy az öregséget is szabad megélni, akkor ezt lássa ajándéknak, lehetőségnek! Bizonyára célja van a hosszú életnek, van még feladata az idősnek, önmaga számára is, s azoknak is, akik között él. Van mondanivaló a múlttól, átadni való tapasztalat a gyerekeknek, unokáknak, ismerősöknek, még akkor is, ha a látszat szerint gyorsan avul a régen megszerzett tudás. Milyen jó látni a szeretteit, barátait együtt örülni örömeiknek! Gondolhat rájuk bajaikban, tapasztalataival segítheti őket abban is, hogy felkészüljenek a saját öregségükre.

Másodszor: tegye meg mindazt, amit lehet a kiegyensúlyozott, derűs és tartalmas öregségért! Aki aktív, fizikai, szellemi adottságait kihasználva él, az őrzi a fiatalságát. Az emberi kapcsolatok ápolásával, a világ ügyei iránti érdeklődés fenntartásával sokat tehet az ember életének gazdagítására. A munkával, a kornak megfelelő, mértékletes fizikai munkával vagy más tevékenységekkel lassítani lehet a test öregedését. Lényeges az egészséges étkezés, az alkoholfogyasztás és a dohányzás elkerülése, mert ezek se-

gítenek megőrizni a fiatalos lendületet, segítenek, hogy az idős ember ne legyen megfáradt, tehetetlen öreg.

Természetesen hiába minden erőfeszítés, akarat, az időt nem lehet megállítani. Az évek számának sokasodása, s ezzel az erő, az egészség, a lehetőségek fogyása, a szeretett társak, a barátok megfogyatkozása magával hoz gyötrő kérdéseket. Örök, emberi kérdéseket, amelyek előbb vagy utóbb, de mindenki számára fontosak lesznek:

- Gyorsan fogy az erőm, mi lesz, ha leesek a lábamról?
- Most még együtt vagyunk a házastársammal, de mi lesz, ha a másik egyedül marad? Hogy viseli el? Ki gondol rá?
- S ha én maradok egyedül?
- Ki fogja rám nyitni az ajtót?
- Ha beteg leszek, ha tehetetlenül, másoknak kiszolgáltatva kell élnem, hogy fogom majd elviselni?
- Ha majd azt sem fogom tudni, hogy ki vagyok, elvész a memóriám, az ítélőképességem, mi lesz velem?
- Csak ne legyen olyan betegsége, amelyik fájdalommal, elviselhetetlen kínokkal jár!
- Ha jön az utolsó nap, amikor elhagyom ezt a világot, lesz-e velem valaki, akinek a kezét foghatom?
- Hová visz az az út, amelyen majd indulni kell? Van a túlparton valaki?

Ezekre nem könnyű választ találni, de lehet. Akinek kapcsolata van az élő Istennel, aki ismeri az Úr Jézus életét, fájdalmas halálát és csodás feltámadását, saját kérdéseire választ kap. Jézusnak a Szentírásban megőrzött szavai a hívő ember számára segítséget nyújtanak. Ő nem ígérte, hogy a gondok, a nehézségek elkerülnek, de a segítségét, a jelenlétét azt igen! Így mondta: „...*én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig*” (Mt 28,20). Azzal is biztatta az övéit: „...*ne aggódjatok életetekért, hogy mit egyetek, és mit igyatok...*” (Mt 6,25). Gyászoló barátainak így adott reménységet: „*Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, (...) nem hal meg soha.*” (Jn 11,25-26)

Ezek nem szép szavak tartalom nélkül, hanem biztos üzenetek a múltó idő szorításában törekenynek bizonyuló embereknek. Igazát milliók tapasztalták és tapasztalják már kétezer év óta. Ma is igazak, ma is megtartják azokat, akik Jézus szavára bízzák magukat, a sorsukat, az öregségüket.

Sztojanovics András

„Az öregek koronája: az unokák, és a fiak ékessége: az atyák.” (Péld 17,6)

„Élvezd az életet feleségeddel együtt, akit szeretsz, mulandó életed minden napján, amelyet Isten adott neked a nap alatt.” (Préd 9,9)

„Az igaz virul, mint pálmafa, magasra nő, mint a libánoni cédrus. Az Úr házában vannak elültetve, ott virulnak Istenük udvarain. Öreg korban is sarjat hajtának, dús lombúak és zöldek maradnak...” (Zsolt 92,13-15)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Emlékszem-e olyan öregekre, akikkel jó volt együtt lenni? Mitől volt vonzó a társaságuk?
2. Mit tudok most, idősként tenni a körülöttem élőkért?
3. Észre tudom-e még venni, hogy minek örülhetnék, vagy már csak szomorkodni szoktam?
4. Mit jelent az, hogy „élettel betelve”? Lehet-e megbékélten készülni a halálra?

„ÁLDOTT GYÖTRELEM”

SZERELEM ÉS SZEXUALITÁS

Több mint száz éve annak, hogy Sigmund Freud először ismertette az egyéni lélek mélyének elemzésével nyert tapasztalatait. Munkássága végén ezekből kiindulva jutott el ahhoz a véleményéhez, hogy az emberi civilizációnak is az egyik legfőbb problémája a szexualitás elfojtása, alávetése a gazdasági-társadalmi szükségleteknek. E nézeteit kapcsolták össze politikai stratégiával más gondolkodók, így született meg a szexuális forradalom elmélete, majd gyakorlata a XX. század második felében.

Könnyen kimondanánk, hogy jelenünk már a forradalom utáni kor. És nem is tudunk szabadulni attól az érzéstől, hogy bizonyos egyéni, következőképpen társadalmi mozgások hátterében ma valóban, alapvetően és nyíltan a szexualitás áll. Ez az a „csúcsinger”, aminek intenzitása meghaladja az összes többiét, azaz megszerzéséért a legtöbbet áldozzák sokan. A szép smink-mobiltelefon-ruha-autó-lakás, a gazdasági-politikai-média hatalom kinek-kinek a „násztánc” kellékei is egyben, amint azt a reklám- és sztáripár működése mutatja. A töményen erotikus, esetenként perverz tematika mindennapossá vált a világpolitika hírei között is, szabadon fogyasztható az otthoni monitoron, az újságosbódé kirakatában, a szórakozóhelyeken és „úton-útfélen”...

Nem könnyű e folyamat mérlegét megvonni. Ma már joggal és természetesen derülünk a viktoriánus kor asztallábat is felöltöztető prúd, álszent világán. De szívünk mélyén érezzük, hogy a felvilágos(od)(ít)ás kohójában nemcsak a salak, hanem az arany is elégett. A két nem bonyolult kapcsolatából az egészségtelenül elfojtottakkal együtt a titokzatos, nélkülözhetetlen és csodás feszültségek is kilúgozódtak. (Hasonlítsuk össze egy keringő vagy csárdás igen intim, mégis feszesen kötött és ezért hallatlanul izgalmas közegét a mai diszkó szabályok nélkül, mesterségesen létrehozott „extasysával”!) Egykor népszerű irodalmi téma volt a vagyoni vagy származási okok

miatt tragédiába torkolló igaz kapcsolatok ábrázolása. Minden szabadság mellett a legfájdalmasabb kérdés ma sok, őszintén érezni akaró fiatal számára: egyáltalán megismerhetem-e a szerelmet a maga mélységében?

A szexuális forradalom elsősorban a polgári társadalmi közeg okozta elfojtással, elnyomással kívánt leszámolni. Így célkeresztbe kerültek a keresztyén egyházak és azok tanításai is. Az ő hitvallásuk erejét számos rossz reflex (maradi elutasítás vagy épp megalkuvó reformizmus) gyengítette. De a mai üzleti és marketing közeg érdekei mentén nem is engedik, hogy az azokat sértő hang nagyobb erővel szólhasson. Ezért a vallás befolyása e kérdés megítélésében (is) jóval csekélyebb lett. A közgondolkodásban mégis uralkodó maradt az a sztereotípiá, hogy Jézus követőinek nézeteit a címben kifordított népdal eredeti sora („szerelem, szerelem, átkozott gyötrelem...”) foglalja össze.

A Biblia valóban hangsúlyosan és igen őszintén foglalkozik a nemiség kérdésével. Az ószövetségi nép Istene számtalan jelét adta annak, hogy gondját viseli biológiai, genetikai ismeretekkel nyilván nem rendelkező teremtményeinek, társadalmuk rendjének. Szabályozta a menstruációt és a szülést követő megtisztulást, megtartóztatást, megtiltotta a rokonok közötti szexuális viszonyt, valamint a testi szerelem olyan formáit, amelyek eltérnek a nő és a férfi házasságban kiteljesedő kapcsolatától (azonos neműekkel, illetve állatokkal való közösülés, házasságtörés stb. – 3Móz 20). A zsidó nép későbbi sorsa újra és újra azt példázta, hogy a helyes istenhit és a törvények elhagyása szükségszerűen nemi kisiklásokhoz, degenerációhoz is vezet. Szilárd talaj híján átveszik a körülöttük élő népek „utálatosságait” (1Kir 14,24), s ezzel maguk rombolják le kiválasztottságukat, az Istenhez fűződő szoros kapcsolatból származó menedéket.

A szexuális életre vonatkozó törvényeken azonban – mint általában – az Újszövetségben ragyog át az Evangélium, az örömhír fénye. Jézus és tanítványai számos alkalommal igyekeznek Isten és a teremtmény kapcsolatának melegét a legmélyebb emberi érzelm példázatával érzékelteni. János evangéliumában Jézus egy menyegzőn (Kánában) teszi első csodá-

ját, lehetővé téve a szerelem beteljesülésének méltó megünneplését (Jn 2,1-11). Jézus példázataiban is ismételten hasonlítja a mennyek országát menyegzőhöz (Mt 22,1-14; 25,1-13). Hasonlóan Jézus győzelmét is a Bárány menyegzőjeként írja le a Jelenések könyve (Jel 19,6-10). Pál apostol pedig így fogalmaz: „*Férfiak! Úgy szeressétek feleségeteket, ahogyan Krisztus is szeretete az egyházat, és önmagát adta érte...*” (Ef 5,25)

Mindez arra utal, hogy Isten a szerelmet nemcsak szabályozni akarta a törvények tilalmai révén, nemcsak ajándékba adta a biológiai és társadalmi szükségszerűségek beteljesítéséhez a nő és férfi kapcsolatának csodálatos feszültségét. Meg is szenteli a szerelmet az által, ahogy azt önmaga és a teremtménye közötti viszony minőségének bemutatására használja fel. Ennél nagyobb elismerést emberi érzés nem kaphat.

Ezért mondhatjuk ki bátran azt, hogy a jó értelemben vett szexuális felszabadultság igazi „haszonélvezői” éppen Jézus követői lehetnek. A félreértések, gátlások és görcsök leküzdése után nyílik lehetőség valójában a tiszta forrásból meríteni. Ha a nő és a férfi, a lány és a fiú tud önmagán túlra is figyelni, tapasztalatot szerezhethet a kegyelemről. Ott, akkor és abban találhatja meg élete párját, ahol, amikor és akiben nem álmodta korábban. De a gondviselésbe vetett türelmes bizalom nem jelent passzivitást. Az Atya kezébe többnyire közösségek révén tanulunk meg kapaszkodni. Ha sokan segítünk egymásnak, egyúttal az én kezemet is előbb-utóbb megszoríthatja az, aki majd hozzám tartozik. És a beteljesedést követően, nap mint nap ismét erőt meríthetünk Abból, Aki önmagát adta értünk.

A tájékozódni akaró a felszínen gyakrabban találkozik ma is a „nem”-ekkel – merevséggel, elutasítással, tiltásokkal. Az „igen”-ek, a valóban szép kapcsolatok ugyanis lényegükből következően többnyire elrejtve virágoznak és gyümölcsöznek. De vannak, és tanúskodnak. Bizonyosságot tesznek a Teremtő által megszentelt, igazán biztonságos – mert házasságban megélt, és ezért a legfelszabadultabb – szerelem mindent felülmúló örömről. Hiszem, hogy meg tudod találni!

Dr. Cserháti Péter

„Kérve kérlek titeket, Jeruzsálem lányai, a gazellákra és a mező szarvasaira: Ne keltsetek, ne ébresszétek föl a szerelmet, amíg nem akarja!” (Énekek 2,7)

„Ezért a férfi elhagyja apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, és lesznek egy testté.” (1Móz 2,24)

„A magad kútjából igyál vizet, és csörgedező vizet a magad forrásából! Ne folyjanak forrásaid az utcára, és patakjaid a terekre! Egyedül tiéd legyenek, ne oszd meg másokkal! Legyen forrásod áldott, és örülj ifjúkorodban elévett feleségednek.” (Péld 5,15-18)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Mit jelent az, hogy „ne ébresszétek föl a szerelmet, amíg nem akarja”?
2. Igaz-e, hogy a testi érettség feljogosít a szexuális élet gyakorlására, sőt egyenesen káros, ha valaki elfojtja a vágyait?
3. Ha igaz, hogy a férfiak biológiai szempontból poligám beállítottságúak, akkor hogyan legyenek egy nő mellett boldogok egész életükben?
4. Hogyan értelmezzük a Teremtő által felállított korlátokat?

A HÁZASSÁG

A most következő pár sorral – a teljesség igénye nélkül – egyfajta áttekintést szeretnék adni. Szemléltetésül, a jobb megértés kedvéért kapaszkodjunk a magyar nyelv egyedülálló „ház-as-ság” kifejezésén keresztül a jól megépített ház képébe! Míg egy férjre azt mondjuk, hogy nős, az asszonyra, hogy férjezett, addig mindkettőjükre illik: házas.

A ház alapja

A házasság alapja Isten teremtő akarata. Ennek megértéséhez azonban le kell szögeznünk egy tényt! Szakítanunk kell a fordított következtetés módszerével. Ma az emberek többsége elfogadja azt a világnézetet, miszerint az élet a külső adottságok miatt alakult ki. Ez olyasmit jelentene például, hogy az autó azért keletkezett, mert volt autósztráda. A fülünk azért nőtt a fejünk két oldalára, mert volt szemüveg, és az emberi fej e két „kellék” (fülkagyló) kinövesztésével alkalmazkodott hozzá. Ez nem vicc! A mai világnézeteket áthatja ez a gondolkodásmód. Az emberi együttélés, a házasság lényegét nem értheti az, aki ezt a fordított sorrendet vallja. A házasság intézménye nem kialakult egy bizonyos társadalmi fejlettség szintjén, hanem Isten teremtette ugyanúgy, mint a nemiséget. Igaz, hogy a társadalmi élet bonyolódása hat és hatott rá, gondoljunk az adminisztratív dolgokra, az anyakönyvezésre, a jogi védelemre, de ezek csak a felépítmény. A primitívebb népeknél általában normális a két ember életre szóló együttélése.

A fordított gondolkodásmód következménye – a házépítés képét használva – a tervező és a tervrajz tagadása. Miért lenne szükség tervrajzra akkor, ha a körülmények alakítják ki a házasság erkölcsét, törvényeit? A mérnök ügyel az építkezés sorrendjére is. Világos, hogy az alap megépítését a tető elkészítése elé helyezi majd.

Sokan azt gondolják, hogy csupán ósdi erkölcsi görcs ragaszkodni a házasságépítés sorrendjéhez. Hangoztatnunk kell, hogy a sorrend fölcserélése a

házasságban is statikai problémákat okoz. A tapasztalat szerint, de a Biblia tanítása szerint is a szexualitás nem alap, hanem betetőződés. A házasság nélküli szexualitás olyan ház, melynek nincsen alapja, oldalfala, csak teteje. Nos, a szerelmi rajongás eredményeképp ez a tető lehet a földre helyezve, de lehet a szenvedélyek oszlopaival aládúcoltan valódi magasságban, de az biztos, hogy ez nagyon labilis, törekeny állapot.

Az élet paraméterei ma is változatlanok. Például: a globális fölmelegedés ellenére marad az emberi test normál hőmérséklete kb. 36 °C-on. A modern élet globális médiatevékenysége, a mai világ széles körű család- és nemzetromboló hatásai miatt sokkal inkább rászorulnak a házasságok a tervező „mérnök” tanácsaira, tervrajzaira. Nem spórolhatjuk el az alapokat! Nem cserélhetjük föl az építési munkafázisokat! Még akkor sem, ha sem a törvény, sem a közvélemény nem kéri számon. Nem az ellenőrzés tartja meg a házat, hanem a szabályos építés! Az erkölcsöket nem a társadalom alkotta, mint ahogyan a fizikai törvényeket sem a felfedező tudós készítette, csak fölismerte. A házasságra vonatkozó – a Teremtőtől származó – törvények változatlanok. Azokat lehet nem figyelembe venni, de előbb-utóbb megkeserüli a házasság. Senki nem beszél arról, hogy a szabadelvűség következtében növekszik a házasságok megromlása. A szexualitás fölszabadításának következménye – úgy tűnik – nem a sikeres házasságok statisztikáját növeli.

A ház falai

A gondos alapépítés után következhetnek a falak. Feladatuk nemcsak a tető megtartása, hanem az intimitás biztosítása, a körülhatároltság megteremtése. Isten a bibliai teremtéstörténet szerint az Édent körülhatárolt kertnek szánta.

Gyakran föllángol a világban a „minden közös” rajongása, mely még az őskeresztyéneket is megtévesztette. A skandináv nyitott házasságmodell ma is veszélyezteti az ifjúságot. A rajongókat már csak az is félrevezeti, hogy a házasság előtti szexuális „betetőzéseik” és partnerváltásaik megváltoztatják az alapokat, az ingerküszöbököt, az arányokat és főleg a sorrendet.

Az intimitásról sokaknak az a véleménye, hogy egyfajta gátlás, korlátozás. A Biblia szerint ezzel szemben fokozás és nem megrövidítés, biztonság és nem rabság, kiteljesedés és nem korlátozás.

A ház tetőzete

Csak a kizárólagosságot körülhatároló falak után kerülhet sor a tető föl rakására, hiszen azok tartják a szerkezetét. A fedél a házasság fölött nemcsak a bennlakókat védi, hanem a falakat is a szétmállasztó esőzésektől. Képünk szerint ez a tetőzet a szerelmi beteljesülés, a házasság feltétlen velejárója. Feladata a gyermekáldás vállalásán túl és attól függetlenül is a házasság átélése, megélése és megtartása.

A ház ajtaja és ablakai

Két ember teljes életre szóló kapcsolatának megvannak a normális ajtói és ablakai a külvilág számára. Jézus egy helyen azt mondja, „*aki nem az ajtón megy be a juhok aklába, (...) az tolvaj...*” (Jn 10,1). A házasság nagy kincs. Meg lehet lopni. A házásoknak jól föl kell készülniük ezen a területen is, hogy őrizzék szerelmük kincseit és intimitásuk értékeit.

A ház renoválása

A házasság állandó megújulásra szorul. Fontos a belső takarítása, kifestése, és alkalmanként a külsőt is renoválni kell. A lakatlan ház mintha gyorsabban menne tönkre, de nem elég lakni benne, időt, energiát kell fordítani a gondozására, a repedések, a kisebb omlások megjavítására. A karbantartott házasságot nehezen cibálja meg a szél, kezdi ki a külső vihar. Jó építkezést, boldog házaseletet a szüntelen karbantartás jegyében!

Győri János Sámuel

Javasolt irodalom

Dr. Pálhegyi Ferenc: Keresztyén házasság (Kálvin kiadó 2002.)
Gyökössi Endre: Nem jó az embernek egyedül (Ref. Sajtóosztály 1972.)

Gyökössi Endre: Együtt a szeretetben (Ref. Sajtóosztály 1982.)
Elliot, E.: Szerelem és tisztaság (Jó Hír Alapítvány)

„*De amint az egyház engedelmeskedik Krisztusnak, úgy engedelmeskedjenek az asszonyok is férjüknek mindenben. Férfiak! Úgy szeressétek feleségeteket, ahogyan Krisztus is szerette az egyházat, és önmagát adta érte...*” (Ef 5,24-25)

„*Jobban boldogul kettő, mint egy: fáradozásuknak szép eredménye van. Mert ha elesnek, az egyik ember fölemeli a társát.*” (Préd 4,9-10)

„*A hármas fonál nem szakad el egyhamar.*” (Préd 4,12)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Melyek azok a kérdések, amelyekben feltétlenül egyet kell értenie két embernek, ha közös életre készülnek?
2. Miért baj a házasság előtti testi kapcsolat, ha egészen biztos, hogy mindketten össze akarnak házasodni?
3. Mindent meg kell bocsátani a házastársunknak, még a hűtlenséget is?
4. Mit jelent a gyakorlatban a házasság karbantartása?

TOTÁLKÁR TILOS!?

NÉHÁNY SZÓ A VÁLÁSRÓL

A válás súlyos egyéni és társadalmi probléma. Ezer házasságkötésre 551,7 válás jutott 2003-ban. A házasságok fele válással végződik. S minden válásban legalább két – csalódást okozó és csalódást szenvedő – ember érdekelt, plusz a gyerekek. Csak sejtjük a következményeket a társadalom jelenére és jövőjére nézve.

Nem megoldás kikerülni a házasságot

Egyedül élni senki sem akar, hanem társra vágyik, és társat keres. Nem megoldás, hogy nem lesz válás, ha nem kötnek az emberek házasságot. Sok férfi és nő él házasságkötés nélkül, de az ilyen kapcsolatok is sokszor végződnek elválással. Itt is sok a csalódás. A statisztikák hallgatnak erről. A házasság határozott tartalmú intézmény, mert elkötelezést jelent, hogy mindent megtesznek a házasság sikere érdekében. Itt a jogrend nagyobb védelmet tud nyújtani a gyengébb félnek (feleség, gyermek). Az élettársi kapcsolat kevésbé pontosan meghatározott elkötelezettség. Nehezebb jogi eszközökkel védeni. A gyengébb fél kiszolgáltatottabb lehet.

A váláshoz út vezet

Szerelemben és szeretetben, jóban és rosszban segítőtársakként egy életen át, hűségesen egymás mellett állni: egy férfinak és egy nőnek ez az önként vállalt rendje a házasság. Ellenkezik az isteni renddel ennek az életközösségnek a felrúgása. A problémák orvoslását nem akkor kell kezdeni, amikor – legalábbis úgy tűnik – már jövátelhetetlenül „Minden Egész eltörött” (Ady), hanem minden olyan gondolatnál, szónál vagy tethetnél, amely az összetöréshez vezethet. Két szakasz van, amikor tehetünk, és kell is tennünk valamit: a házasságkötés előtt és után.

Megfontolandó szempontok házasságkötés előtt és a hit

A házasság előtt kell tisztázniuk az egymáshoz vonzódóknak, hogy összeil- lenek-e az életről és a családról vallott felfogásban, érdeklődésben, visel- kedési kultúrában, műveltségben, temperamentumban, mentalitásban. Az elengedhetetlenül szükséges világos látást nem segíti, inkább akadályozza a korán szabadjára engedett szenvedély. A döntésnél manapság háttérbe szorul a vallás, lényegtelen és legfőljebb konfliktusokat okozó kérdésnek számít. Pedig mindkét ember nyitottsága a hit dolgaira vagy a közösen val- lott krisztushit ösztönzője önmagunk kritikus szemléletének, hibáink fel- ismerésének, vétkeink megbánásának és a kölcsönös megbocsátásnak.

A harmonikus házasság feladata

Ketten aligha ismerhetik meg egymást annyira, hogy házasságkötés után ne legyen szükségük összeszokásra: a feszültségek olyan levezetésére, amely kapcsolatukat nem gyengíti, inkább erősíti; a mindennapi problé- mák ki- és megbeszélésére; kölcsönös tapintatra, lemondásra, áldozatra. Agapé-szeretetre. Naponta kell kinek-kinek törekednie arra, hogy társára figyeljen, nem természetesnek, hanem ajándéknak tekintve, hogy társa a másik, és azon lennie, hogy a másik fele jól érezze magát a közös úton, és könnyű legyen őt viszontszeretnie. Nagy kihívás ez mindenkinek. Ide tar- toznak még a „van” és a „nincs” gondjai, a sokféle emberi találkozásból adódó kísértések, az általános hajszoltság és létbizonytalanság, a gyer- mekvállalás és -nevelés nem könnyű döntései, az idősödő szülőkről való gondoskodás feladatai. S ott a harmonikus szexualitás természetes igénye. Vagy az egészségi állapot romlásával összefüggő sokféle változás lehetősé- ge. A házásoknak bizony szorosan kell egymás kezét fogniuk, és szívük nagyon együtt kell dobogjon!

Áldás a házasságon

Bátorít a teremtés bibliai leírása. Isten a férfivá és nővé teremtett embert megáldotta, egymás számára hozzáillő segítőtársnak rendelte. Bátor re- ménységgel kapcsolhatják össze életüket: jó úton járnak. Nem rabláncon

vannak, hanem kiegészítik egymást. Számolhatnak azzal, hogy ha kötelékük hitbeli is, az olyan hármas fonál, amely nem szakad el. A krisztushit az Istennel, de az emberekkel való viszony megújulásának a lehetőségét is magában hordja. Miért ne kérnék is ezt az áldást?

Küzdelem önző miévoltunkkal és megújulás – a házasságban is

Életünknek olyan tere a házasság, ahol naponta megláthatjuk gyengéinket és hibáinkat. A naponkénti megtérés azonban éppen ez: minden nap meg kell újulnunk. A bűnbocsánat és újjászületés evangéliuma ezt teszi lehetővé. Jézus Krisztus szeretete megerősít a szeretetben.

Beszélni nemcsak válásokról kell, hanem azokról a házastársakról is, akik egy nap feszültségei vagy konfliktusai után is egymással szemben érzett harag és neheztelés nélkül, kiengesztelődve térnek nyugovóra. Akik kitaratóan és hűségesen várnak egymásra. Akik ellenállnak mindenféle olcsó vagy kívánatos kísértésnek. Akik – legyenek akár fiatalok, akár idősek – állhatatosan helytállnak társuk mellett annak betegségében. Akik – ha olykor nehezen is, de – türelemmel vagy éppen humorral hordozzák társuk hibáit. Akik a maguk részéről társuknak még súlyos bűnét is megbocsátják, és őt így vállalják. S arról is beszélni kell, hogy a válások riasztóan magas száma ellenére a magyar lakosság többsége házasságban él.

Csírájában orvosolni a bajt

Gépkocsit vásárolva nem figyelmeztetnek: a totálkár tilos! Akinek kocsija totálkáros lesz, vagy szerencsétlen ember, vagy biztosítási csaló. Mindkettő részes a bajban, de a csalót meg kell büntetni, a szerencsétlennek segítségére kell sietni. A válásig jutó úton mindkét ember vétkezik egymás és Isten rendje ellen. Kívülálló nem láthatja, mi vagy mennyi az érintettek része ebben. Nem segít a pusztá elítélés, hiszen hasonló cipőben járunk: az önzés mindenki házasságát veszélyezteti. Segítség után nem akkor kell nézni, amikor már elkerülhetetlen a baj, hanem a veszélyre utaló első jelnél. Veszélybe került házasság az érintettek megváltozásával gyógyulhat. Isten igéje ennek eszköze. Jó, ha találhatunk valakit, lelkészt vagy keresz-

tyén testvért, aki segít az Isten előtti mérlegelésben. A bajok természete szerint orvosra is lehet szükség, talán pszichológusra. Isten áldása és a krisztusi szeretet erős alap.

Dr. Reuss András

„Mert színméz csepeg a más asszonyának ajkáról, és ínye simább az olajnál. De a végén keserű lesz, mint az üröm, éles, mint a kétélű kard.” (Péld 5,3-4)

„Vigyázzatok azért magatokra, és ne legyetek hűtlenek ifjúkorotokban elvett feleségetekhez! Gyűlölöm azt, aki elválk feleségétől – mondja az Úr...” (Mal 2,15-16)

„...az asszony ne váljon el a férjétől. Ha azonban elválk, maradjon házasság nélkül, vagy béküljön ki a férjével. A férfi se bocsássa el a feleségét.” (1Kor 7,10-11)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Mire alapoztuk kapcsolatunkat, amikor házasságot kötöttünk?
2. Meg tudom-e változtatni házastársamat?
3. Meg tudok-e változni, lehetséges-e házastársi kapcsolatunkat új alapokra helyezni?
4. Van-e olyan helyzet, amikor mégis jobb elválni, mint együtt maradni?

HOGYAN LESZ ÚJRA EGÉSSZÉ, AMI ELTÖRÖTT?

VÁLÁS ÉS HALÁLESET A CSALÁDBAN

A meleg családi fészek a legdrágább dolog a világon. A társadalom, a nemzet és az egyház szíve a család.

„Minden féltve őrzött dolognál jobban óvd szívedet, mert onnan indul ki az élet!” (Péld 4,23) – mondja a bibliai bölcs. Így – a képünkönél maradván – őriznünk kell a család egységét és egészségét, hogy mint a nemzet szíve egészséges „vért” pumpáljon a társadalom különböző részeibe. A család légkörét nagymértékben a szülők lelkülete határozza meg. A boldog családi otthon a földön a menny előképe, ahol az Úr Lelke lakozik, ahol a békesség és az igazság irányítja a családtagok lépteit, ahol a levegő a szeretet előzékenységtől illatos.

A családban sajátíthatják el a gyermekek és fiatalok az egymás iránti tiszteletet, az Isten és a hitelvek iránti hűséget. A szülők egymás iránti szeretete, amely szavaikban és magatartásukban egyaránt megnyilvánul, a legfontosabb minta a gyermek számára a másokkal való helyes érintkezéshez. A szülői viszályok ellenben megrémisztik őket, és konfliktusos helyzetekben maguk is ezt az utat választják. A családi kötelék a legmélyebb és a legszentebb a földön. Isten az emberiség áldásául szánta.

Rettenetes tragédia, amikor akár a halál, akár a szülők válása ezt a köteléket szétszakítja, és a család egysége darabokra törik. Azok az édesanyák és édesapák, akik hitben haltak meg, és Isten örök ígéretében pihennek, szereteteiket mégis azzal a bizalommal hagyhatták hátra, hogy Isten gondoskodik róluk. Nem manát küld az égből, hanem az emberek szívében tesz csodát, akik megnyitva a segítségnyújtás fizikai és lelki csatornáit szívesen támogatják őket.

A halál súlyos veszteségérzést hagy maga után mind az itt maradt hitves-

társban, mind a gyermekekben. A gyász a nyomorúság völgye. Nem segít az emberi vigasz, csak az, ha az Élet Urának karjaiban sírjuk ki magunkat. Fájó vagy darabjaira hullott szívünket-életünket odavihetjük hozzá. Szabad előtte sóhajtoznunk és nyögnünk. Elmondani kétségeinket és félelmeinket. Hallja és érti. Fontosak neki imádságaink, és elfogadja őket. Bizalommal emelhetjük fel a fejünket, mert az Úr a megfelelő időben válaszol és cselekszik. „*Ahogy az anya vigasztalja fiát, úgy vigasztallak én titeket...*” (Ézs 66,13). Isten ebben az ígében egy édesanyához hasonlítja önmagát. Ki tudna egy gyermeket jobban megvigasztalni, mint a saját édesanyja? Fenséges kép, ugyanolyan bizalommal szaladhatunk Urunk karjába, mint a síró gyermek az édesanyjához!

Amikor a halál elválasztja a szerető szíveket, nem szégyen bevallanunk, hogy vádló miértek is elhagyják ajkunkat. Egy brandenburgi temetőben egymással szemközt található két sír. Egy asszony két egymást követő évben vesztette el a hozzá legközelebb álló szeretteit. Az első sírkőre ezt vésette: „Miért?”, de a másodikra már ezt: „Isten tudja, miért!” A két sír közötti szenvedéssel teli úton eljutott a vigasztalan kétségbeeséstől, az Isten irgalmasságába és jóságába vetett gyermeki bizalomig. Így lesz a törött újra éppé, egészsé Istenben. A feltámadás reménységében, a viszontlátás ígéletében.

Bármennyire meglepő, de a válás is hasonló gyászfolyamatot indít el a szenvedő felekben, mint a családon belüli haláletet. A házastársak, különösen az elhagyott fél nagy fájdalommal élnek meg a szétválást, hiszen nem lehet egyik napról a másikra elfelejteni az együtt töltött éveket. Nem lehet semmissé tenni, hogy ketten egy test voltak.

Elurálhatja őket a teljes csödézés. Nem ritka, hogy megrohanja a kisebbrendűségi érzés is. Mégis azt gondolom, hogy a válás leginkább a gyerekeket viseli meg: sok sérülés éri őket, s jobbra maradandó károsodásokat is szenvednek. A saját igazukhoz váltig ragaszkodó anyák és apák többnyire nem tartják kordában indulataikat, és elfelejtkeznek arról, hogy viselkedésük mennyi szorongást és félelmet kelt gyermekeikben. A gyermek természeténél fogva szereti mindkét szülőjét, ragaszkodik hozzájuk, és egyiket

sem akarja elveszíteni. A lélekbúvárok szerint a válási árvák azért is vesztesek, mert a lelki vívódásaival egyedül maradt gyermekben sokszor gyűlölet alakul ki valamelyik szülője iránt. Ez pedig rossz irányba viszi személyiségének fejlődését. A szülők óriási felelőssége Isten előtt, hogy a szívükre bízott gyermekek megkapják-e testileg-lelkileg, szellemileg mindazt, amire kiegyensúlyozott növekedésükhöz szükségük van. Az Úr Jézus a válási árvákra is gondolt, amikor a házasságot védve megparancsolta: *„Amit tehát az Isten egybekötött, ember azt el ne válassza.”* (Mt 19,6)

A lelkész gyakran csak utólag értesül arról, hogy a gyülekezet „peremkerületén élők” elváltak. A házasság törékeny, több válságkorszaka is lehet, de Istenben mindig megújul, ha a házaspár „ketten hármásban” él, az élet hatalmas Urával. Csak tanuljunk meg kiáltani, őszintén bevallani neki és egymásnak, hogy valami valahol eltört! Beszélni kell egymással és imádságban beszélgetni az Atyával, aki nem csak összeragasztgatja életünk összetört cserépedényét, hanem teljesen újjá teszi. A megrepedt vagy darabjaira hullott házasságot is.

Szölkéné Bakay Beatrix

„Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők. Ha az Úr nem őrzi a várost, hiába vigyáznak rá az őrök.” (Zsolt 127,1)

„A mélységből kiáltok hozzád, Uram! Uram, halld meg szavam, füled legyen figyelmes könyörgő szavamra! Ha a bűnöket számon tartod, Uram, Uram, ki marad meg akkor? De nálad van a bocsánat, ezért félnek téged.” (Zsolt 130,1-4)

„Aki tehát hallja tőlem ezeket a beszédeket, és cselekszi azokat, hasonló lesz az okos emberhez, aki kősziklára építette a házát. És ömlött a zápor, és jöttek az árvizek, feltámadtak a szelek, és nekidőltek annak a háznak, de nem omlott össze, mert kősziklára volt alapozva.” (Mt 7,24-25)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Ez a mostani válság milyen fordulóponttá lehet az életünkben?
2. Milyen választási lehetőségek állnak előttünk?
3. Ha új alapokra szeretném helyezni a további életem, hogyan kezdjek hozzá?
4. Válás után mit tehetnek a szülők, hogy a gyerekek a lehető legkevésbé sérüljenek?

KIUTAK A MAGÁNYBÓL

Nem jó az embernek egyedül lenni

A mondat a Szentírás első lapjain olvasható, ahol költői ihletésű, visszafelé tekintő prófécia tudósít a világ és az emberiség hajnaláról. Isten megteremti az embert. Társa nincs még, Ádám egyedül él. Minden az övé, mégis boldogtalan. Ezt látva mondja Isten: „*Nem jó az embernek egyedül lenni...*” (1Móz 2,18)

Ez az állítás a magány életérzését fejezi ki. A magány az egyedül élő ember helyzete, állapota. Ennek fájdmát Tóth Árpád így fogalmazta meg egyik versében: „Magam vagyok. Nagyon. Kicsordul a könnyem. Hagyom. (...) Vézna, szájalmas figura, én. Én, én. S magam vagyok a föld kerekén.” (Meddő órán) A meddő órák gyötrelme ez. Egy másik költő, Ladányi Mihály versének címe: Sehová. Ennek néhány sora így hangzik: „Ha társat keresni indulok a tömegbe, ezer magányt fogok. Vánszorgok sehova kétségbeesve.” A társat kereső ember vágya: rátalálni valakire, aki megért, aki szeret. A társat nem talált ember kétségbeesése: ezer magányt fogok... Élhetünk akár tömegben is. Sok ember között is lehet magányos az ember. David Riesman sok nyelvre lefordított szociológiai könyvének már a címe is erről vall: A magányos tömeg. Valóban, nem jó az embernek egyedül lennie.

Pedig az egyedüllétnek áldásai is vannak

Az imádság csendje is ilyen. Jézus tanít arra, hogy ha imádkozni akarunk, legyünk egyedül (Mt 6,6). Vonuljunk vissza, amennyire csak lehet. Zárjuk ki a lármás világot, amilyen mértékben erre lehetőségünk van. Jézus belső szobának, titkos kamrának nevezi az imádság helyét, ahol a bezárt ajtó mögötti csendben van velem Isten. Máskor az egyedüllétet egy elvégzendő feladat kívánja meg. A tanulás, az olvasás külső és belső csendet kíván, mint minden más koncentrált szellemi munka is. Vagy éppen fáradtak vagyunk. Ilyenkor csak egy-egy félórára is olyan jó egyedül.

Az egyedüllét áldásai természetesen nem azt jelentik, hogy most már mindig ez az állapot a vágyott és kívánatos. Hiszen az emberekkel nem érintkező, társtalan, magányos ember többnyire boldogtalan.

Ezért bíz egymásra minket Isten

A teremtés történetében Isten nemcsak az egyedül élő ember gyöttrő állapotát látja: „nem jó az embernek egyedül lenni”, hanem magányosságára megoldást is ad: „alkotok hozzáillő segítőtársat” (1Móz 2,18). Társnak azt tekintjük, aki több-kevesebb kötődéssel hozzánk tartozik. Isten teremtési rendjében ez a segítőtárs a házastárs. Hozzánk tartozó társ a család többi tagja is: szülő, testvér vagy gyermek. Az életben társak a barátok és – nevükben is – a munkatársak. Az emberi kapcsolatok ezerszínű rendjében mindazok, akik körülvesznek, hordoznak figyelmükkel és szeretetükkel, s akiket ugyanígy hordozunk mi is. Isten közösségre teremtett minket, hogy ne legyünk magányosak, ne legyünk egyedül.

Mégis jól ismert életérzés a költő fájdalma: „Magam vagyok. Nagyon...” S ismerősek talán az egyedüllét miatt kicsorduló könnyek is.

A magányosság oka bennünk is lehet

Az emberi kapcsolatainkat is kikezdi a bűn, amelyik közénk áll, és nem engedi, hogy igazán társak legyünk. Mi gyakran nem értjük meg egymást. Sokszor önzők vagyunk: igényeljük a megértést, de nem tudunk megértők lenni. Csak elvárásaink vannak, de áldozatot hozni nem akarunk. Ady Endre vágya ott van bennünk: „Szeretném, ha szeretnének” – ugyanakkor viszont tüskések vagyunk, érdesek, szeretetlenek. Mindezzel magunk teremtjük az úrt magunk körül elmarva másokat magunk mellől. Még a házasságban is maradhat egyedül az ember. Paul Valéry francia költő aforizmája szerint Isten azért teremtette meg Évát, mert Ádám nem volt elég magányos. A gunyoros mondat háttéré az a tapasztalat, hogy házastársak is élhetnek egymás mellett is egyedül. Ne áltassuk magunkat, hogy mindig mindenben a másik a hibás! Magányunk okait sokszor önmagunkban kell megtalálnunk. S ha vétkeztünk egymás ellen, Urunk tanít rendezni a bű-

neink miatt elrontott emberi kapcsolatainkat megbocsátással, új kezdettel. Vigyáznunk kell egymásra! Örködni az emberi kapcsolatok felett féltő szeretettel, hogy ne veszítsük el őket!

A magányosság vizsgálása, hogy Jézus ebben is társunkká lett

Jézus szenvedéséhez magánya is hozzátartozott. A Gecsemáné kertjében tanítványait arra kérte: „*Maradjatok itt, és virrasszatok velem!*” (Mt 26,38) Amikor valaki élet és halál határára érkezik, csupán ennyi az, amit tehetünk. A magányát megosztani. Az egyedüllétben társnak maradni. Többnyire szótlan társnak. S ha mégis van szó, akkor az már csak az imádság szava lehet egyedül. A halál küszöbén ezen túl mást nem vár tőled, de azt igen, hogy ott legyél vele. Kezét fogva, hogy érezze kezéd melegét. Homlokát megtörölve, hogy érezze jelenlétedet. Időnként megsimogatva, hogy ne legyen magányos és elhagyott.

Jézus a halál előtti vágyott kapcsolat támaszát sem kapta meg. Bár tanítványai vele voltak, mind aludtak. Így Jézus halálos gyöttrődésében átélte a magányt is, amelyik emberlétünk legnagyobb mélységei közül való. De Jézus ebben is mellénk lépett, hogy tudjuk: életünknek ebben a helyzetében is ott van velünk. Ha más nem, Ő igen. Megértő társként osztja meg velünk magányunkat, hiszen földi élete során, szenvedései között is átélte azt. Vele a halál magánya sem kínzó talány. Amikor itt végül is el kell engednünk egymás kezét, Ő az örökkévalóságba vezető társunk marad.

A magányosság feladatot is hordoz

A magány nem ad felmentést arra, hogy ne vegyem észre azt, aki rám szorul. Dag Hammarskjöld svéd politikus, az ENSZ egykori főtitkára így vallott erről: „A magányt nem az teszi rettenetessé, hogy nincs, akivel megoszthatnám a terheim, hanem az, hogy nincs, akinek a terhét elvállalhatnám”. Egy közmondás tanácsát jó lenne a szívünkbe vésni, s még inkább megélni: „Ha egyedül élsz, keress fel valakit, aki nálad magányosabb”. Meg kell nyílnunk a nálunk nehezebb helyzetben élők felé. Jézus szavát Pál apostol őrízte meg számunkra: „*Nagyobb boldogság adni, mint kapni.*” (ApCsel

20,35) S adni a magányos ember is tud: érdeklődést, segítséget, gondoskodást, együttérzést, a másikat hordozó imádságot. Csak észre kell venni azokat, akik erre várnak, akik még nálunk is magányosabbak, s máris két szívben oldódik az egyedüllét.

Zászkalicszky Péter

„Megvetett volt, és emberektől elhagyatott, fájdalomok férfja, betegség ismerője. Eltakartuk arcunkat előle, megvetett volt, nem törődtünk vele.” (Ézs 53,3)

„Mert közülünk senki sem él önmagának, és senki sem hal meg önmagának; mert ha élünk, az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg.” (Róm 14,7-8)

„Elég neked az én kegyelmem...” (2Kor 12,9)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Van-e még olyan területe az életednek, amelyet magad akarsz irányítani, és nem tudod őszintén kimondani, hogy „legyen meg a te akaratom”?
2. Melyek a benned lévő okok, amik miatt nehezen tudsz kapcsolatot teremteni?
3. A benned rejlő hibákon elhatározással tudsz-e változtatni, vagy ehhez segítségre lenne szükséged?
4. Tudnál-e a környezetekben valakinek adni úgy, hogy nem vársz cserébe semmit?

A HOMOSZEXUALITÁSRÓL

Bűn-e a homoszexualitás vagy normális viselkedés?

A zsidókeresztyén vallás szerint bűn. Napjainkban ezzel szemben egyre inkább az a törekvés érvényesül, hogy a szexualitásnak ezt a gyakorlatát normálisnak fogadja el a társadalom.

A bűn szó eredeti jelentése: célt tévesztett. Ebben az értelmezésben – azt hiszem – könnyebb belátnunk, hogy a homoszexualitás valóban célt tévesztett nemi kapcsolat, amennyiben elfogadjuk, hogy a szexualitás célja az örömszerzés mellett a fajfenntartás is.

Keresztyén orvosként semmiképpen sem fogadhatjuk el normális jelenségnek az alábbiak alapján:

- A szexualitás célja két ember bensőséges kapcsolatában az örömszerzésen kívül az utódnemzés, ami ebben nem valósul meg.
- Férfiak között kifejezetten nagyobb veszélyt jelent bizonyos fertőző betegségek továbbadására, mivel anatómiailag sérülékenyebb módon jön létre az együttlét.
- A kutatások szerint a homoszexuálisok között gyakoribbak a lelki betegségek, az öngyilkosság.
- A fiatal életkorban átélt homoszexuális élmény negatívan befolyásolja a későbbi személyiségfejlődést.

Van-e génje a homoszexualitásnak?

A médiában időről időre megjelenik, hogy a homoszexualitás örökletes, genetikailag meghatározott lenne, és megtalálták a génjét. Ez az állítás nem korrekt, tudományosan nem igazolt. Egyes kutatások valóban felvetették ennek örökletes voltát, ennél azonban sokkal meghatározóbbnak találták az egyéb, pszichoszociális okokat. A genetikai meghatározottság ellen szól az az egyszerűen belátható érv is, hogy amennyiben alapvetően örökletes tulajdonság lenne, – és nyilvánvaló, hogy a homoszexuálisoknak kevesebb gyermeke születik, mint a heteroszexuálisoknak –, akkor évezredek alatt jelentősen csök-

kennie kellett volna a gén előfordulásának, az úgynevezett szelekciós hátrány miatt. Ezzel szemben egyes kultúrákban gyakrabban, másokban ritkábban, de mind a mai napig előfordul. A genetikai indok tehát nem menthet föl senkit a döntés felelőssége alól, hogy homo- vagy heteroszexuális módon él.

Mi határozza meg a homoszexualitás kialakulását?

A kérdés igen összetett. Minden bizonnyal vannak olyan gyermekek, fiatalok, akik sebezhetőbbek, könnyebben alakul ki náluk az efféle érdeklődés, de abban, hogy belőlük a későbbiekben milyen felnőtt válik, jelentős szerepe van a környezetüknek és saját maguknak. A korai személyiségfejlődésben bekövetkező hatások jelentősen befolyásolják a szexuális orientáció kialakulását. Ilyen például a szexuális erőszak, bántalmazás, homoszexuális kapcsolat. Érdekes és részleteiben nem ismert kutatási eredmény például, hogy idősebb fiútestvérrel rendelkező fiúk körében gyakoribb a megjelenése.

Gyógyítható-e a homoszexualitás?

Bűnnek tartjuk hitünk szerint, de szeretetre és elfogadásra szorulónak is a homoszexuális embert, aki számos testi-lelki betegségnek van kitéve helytelen életvitele miatt. Ezzel nemcsak önmagát, de környezetét is veszélyezteti. A nemzetközi tapasztalat szerint a homoszexuális viselkedés gyógyítható, megváltoztatható. Keresztyén rehabilitációs központokban sikeresen foglalkoznak a problémával. Tapasztalt szakemberek csoportját igényli ez a munka.

Felvilágosítás

Különösen káros a homoszexuális viselkedés propagálása fiatalok körében. A veszélyekre való figyelmeztetés mellett a legfontosabb a helyes nemi identitás széles körű bemutatása. Isten az embert férfivá és asszonnyá teremtette. Megadta a lehetőséget a szexuális kapcsolatra, ami örömet okoz, beteljesedést nyújt, és új élet fogan benne. A család a születő és felnövő gyermekeknek védelmet, támogató szociális környezetet biztosít. Isten akarata az, hogy az emberek egészségben és bőségben éljenek.

Dr. Győri Gábor

„Ha valaki férfival hál úgy, ahogyan asszonnyal szoktak hálni, mivel utálatosságot követtek el, mindketten halállal lakoljanak, vériük rajtuk.” (3Móz 20,13)

„Ne tévelyegjétek: sem paráznák, sem bálványimádók, sem házasságtörők, sem bujálkodók, sem fajtalanok (...) nem fogják örökölni Isten országát.” (1Kor 6,9-10)

Jézus mondja: „...mostantól fogva többé ne vétkezz!” (Jn 8,11)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Miért nem áldhatja meg Isten a homoszexuális kapcsolatot még akkor sem, ha életre szóló hűséget akar esküdni egymásnak két azonos nemű ember?
2. Aki elfogadja, hogy ez az életvitel helytelen és új életet kezd, minden esetben képes lesz normális heteroszexuális kapcsolatra?
3. A homoerotikus gondolatok is bűnnek számítanak vagy csak a cselekedetek?
4. Hogyan viszonyuljon a környezet, a család, ha valakiről kiderül, hogy homoszexuális?

VIGYÁZZ RÁM!

GONDOLATOK AZ ABORTUSZRÓL

M inél kisebb és gyengébb valaki, annál nagyobb oltalomra szorul. Menyeyi Atyánk csodálni való gondoskodása, hogy földi életünk legveszélyesebb szakaszát – kifejlődésünk elejét – sokszoros védelemmel látta el. Isten jó terve szerint a szülőpár egymás iránti meghitt szerelmében fogan az új emberi élet. Génjeiben megkapja az anyai és apai örökséget. Mesébe illő az út, ahogy a megindult emberi élet az édesanya testében a számára előkészített puha, meleg, erekben dús méhnyálkahártyához eljut, és beágyazódik. Itt nemcsak a fizikai ártalmaktól van védve, hanem a kialakuló méhlepényen keresztül megszűrve kapja mindazt, amire további életéhez, fejlődéséhez szüksége van.

Hihetetlen gyorsasággal növekszik és fejlődik a magzat. Háromhetes korában már dobog a szíve! Sok édesanyában ekkor még nem is tudatosul, hogy babát vár, bár vannak olyanok is, akik már érzékelik, hogy más állapotban vannak, pl. bizonyos szagokra, ízekre, ingerekre máshogy reagálnak. Vajon ki készülődik a megszületésre? Ha Isten ilyen körülményekben gondoskodik rólunk magzati életünkben is, iránta való tiszteletből magunk is tegyük meg mindent gyermekeink egészséges fejlődéséért! Tiszteljük és segítsük a gyermeket várót, mint aki egy új emberi életet hordoz! Óvjuk a füsttől, rossz levegőtől, örüljünk együtt vele: családtag, munkatárs, főnök egyaránt!

Félrevezető minden olyan szó vagy gondolat, mely az elindult emberi élet kioltását célozza! „Megtartod?” – hangzik sokszor a kérdés, és a megtévesztett anya azt gondolja, joga van dönteni. Valóban, minden nőnek joga van ahhoz, hogy ne akarjon gyermeket, de csak addig, amíg nem fogant meg benne az új élet. Akár hiszed, akár nem...

Ha már elindult az anyaság, olyan testi és lelki változások történnek a nőben, melyek a magzat halálával megszakadnak, és súlyos következmények-

kel járhatnak az anyára nézve is, bárhoggy történt is a magzatvesztés (kémiai vagy műtéti terhesség-megszakítás, vagy esetleg betegség miatt). *Már az anyaság kezdetén elkezdi az emlőmirigyek a tejtermelésre való felkészülést, ha ez a folyamat hirtelen megszakad, a sejtek további fejlődése befejezetlen marad, és az élet folyamán többszörösére emelkedik az emlőrák kifejlődésének kockázata. Gyakran válik meddővé vagy koraszülővé, aki magzatát elvesztette. Depresszió, álmatlanság, a nemi élet zavarai jelentkezhetnek hosszabb vagy rövidebb idő után.*

Ezek a tünetek az abortusz utáni tünetegyütteshez tartoznak. A magzatvesztés az apákra is hatással van. *Ahol a magzat életének kioltása szokássá válik, megromlik a családi élet, és az egész társadalom erkölcsileg, gazdaságilag egyaránt veszélybe kerül. Az emberi élet kioltását az Úr számon kéri: „Testvéred kiontott vére kiált hozzám a földről.” (1Móz 4,10)*

Isten, aki az embert eltervezte, teremtette, Jézus Krisztusban megváltotta, Téged is nagyon szeret, számon tart, és azt akarja, hogy helyreállj, és teljes boldog életet élj. Jól választasz, ha Isten akarata szerint döntesz életed minden helyzetében. A nemi étellel várd meg a házasságot! Ha új élet fogant benned, semmilyen körülmények között se szakítsd meg kifejlődését! Számptalan lehetőség van rá, hogy születése után mások gondoskodjanak gyermeked felneveléséről, ha te nem vállalhatod.

Ha ezeket a sorokat olvasva fájdalmas emlékek ébrednek benned, mert neked is volt már abortuszod, mint oly sok más nőnek Magyarországon, úgy itt az ideje, hogy foglalkozz eltemetett múltaddal, és mielőbb fordulj olyanokhoz, akik Istentől kapott hivatással segíteni tudnak rajtad, hogy ne csak te tudj megbocsátani magadnak és azoknak, akiknek bármilyen szerepük volt ebben, hanem Isten megbocsátását is átélhesd, aki az emberi élet kioltását számon kéri.

*Dr. Drenyovszky Irén gyermekorvos
a Keresztyén Orvosok Magyarországi Társaságának tiszteletbeli elnöke*

A Keresztyén Orvosok Magyarországi Társaságának Kiáltás az Életért szekciója együttműködik az alábbi Válságterhességi Központokkal:

1. Válságterhességi Tanácsadó Központ – 1075 Budapest VII. kerület, Asbóth u. 22. (Madách térnél) Tel.: 06 70 225 2525; e-mail: tanacsadas@freemail.hu; www.valsagterhesseg.hu
2. Rhema Terhességi Tanácsadó Központ – 1089 Budapest VIII. kerület, Golgota u. 3. Tel.: 06 40 200 371; e-mail: alapitvany@rhema.hu

„...gyermekeid olyanok asztalod körül, mint az olajfacsemeték. Ilyen áldásban részesül az az ember, aki féli az Urat.” (Zsolt 128,3-4)

„Hiszen kezetek vérrel van beszennyezve, ujjaitokhoz bűn tapad...” (Ézs 59,3)

„Mert számon kéri a vérontást, emlékezik rá...” (Zsolt 9,13)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. A polgári jog szerint nem gyilkosság a magzat megölése, de akkor miért tiltakozik a lelkiismeret, és miért vannak pszichés következményei az anyánál?
2. Mit éreznél, ha valakinek, akit nagyon szeretsz, szép ajándékot küldenél, ő pedig bontatlanul eldobná azt?
3. Van-e értelme megszülni egy gyermeket, ha az orvosok szerint biztosan fogyatékos lesz?
4. Ha Isten bocsánatát kérem, megszabadulok a lelkiismeret-furdalástól?

GONDOLATOK A DEPRESSZIÓRÓL

Egy orvos szerint a depresszió az egyik legszörnyűbb lelki fájdalom, amit az ember átélhet. A felmérések szerint ma a háziorvosát felkereső összes beteg 15-20 %-a depresszív, és úgy tűnik, ez a veszélyeztetettségi tendencia fokozódik.

A depresszió betegség, amelynek során a lélek alapvető működészavaráról van szó. Az elnevezés a latin *deprimo*, „lenyom, elnyom” szóból származik. Szinonimája a melankólia, a búskomorság.

Jellemző tünetei: levert, nyomott, komor hangulat; erőtlenység, fáradtság, energiahány; az érdeklődés, örömkészség elvesztése; önvád, hamis bűntudat; nyugtalanság, fokozott ingerlékenység; sebezhetőség, túlérzékenység, visszahúzódás; kapcsolati zavarok; halállal, öngyilkossággal kapcsolatos gondolatok, értelmetlenség érzése. Jellemző az is, hogy az ember nem önmaga irányítja az életét, hanem sodródik... Az érzelmileg addig sokat jelentő dolgok kiüresednek, az ember bensőleg gyengének, tartás nélkülinek érzi magát. Úgy látja, sehol sem talál nyugalmat, gondolatai üresjáratban forognak. Ha beáll a teljes érzelmi kimerülés, az ember úgy véli: kiégett.

A depresszió okai lehetnek:

- a genetikai hajlam szerepet játszhat kialakulásában, de jó tudni, hogy több az ember, mint a génjei által meghatározott valaki;
- a központi idegrendszer biokémiai folyamatainak elváltozásai is kiválthatnak tüneteket (endogén depresszió, amely gyógyszeres kezelést igényel);
- a személyiségfejlődés rendellenességei, mint pl. a korai negatív hatások is szerepet játszhatnak a felnőttkori depresszió kialakulásában;
- közelmúltban történt negatív események (veszteségek, gyász, betegség, kapcsolati problémák, munkanélküliség...);
- ragaszkodás teljesíthetetlen vágyakhoz, vagyis a valóság el nem fogadása, illúziókban élés;

- befelé irányuló gyűlölet, harag, elfojtott bosszankodás;
- feldolgozatlan bűntudat;
- túl szigorú lelkiismeret, tökéletességre törekvés;
- értelmetlenség érzése.

Oka lehet még a depresszióknak – igen fontosnak tartom hangsúlyozni – a negatív gondolkodási séma, vagyis az illető az élet eseményeit hajlamos pesszimistán, negatívan értelmezni. A körülötte lévő eseményeket is rosszul értelmezi, a saját személyét is leminősíti, a jövőt pedig feketén látja. Ezek megmérgezik a környezetet, elfedik a valóságot, veszélyeztetik a kapcsolatokat, tehát mindenképpen figyelniük kell rájuk!

Fontos figyelembe venni a korunk sajátosságait is, hiszen a depresszió napjainkban terjedt el ilyen mértékben. Ma az élet egyre bonyolultabbá vált, egyre stresszesebb lett; jellemző az emberre az értékszavár, a kilátástalanság, a boldogtalanság. Az egyén sohasem volt ennyire gyenge, belső tartás nélküli, mint napjainkban. Nem csoda, hiszen mindenki a kényelemre törekszik. Ezért is van az, hogy ma sokkal nehezebben viseljük az élet – személyre szóló – megpróbáltatásait. A technikai világ sikerre orientált, elkényelmesedett embere számára nehéz szembenézni az élet sötét, szomorú oldalával.

Komolyan és mélyen hozzátartozik mindehhez az is, hogy a mai kor embere nem veszi figyelembe a spirituális dimenziót, az istenit, Vele együtt azt, ami tartást, erőt, életet, reményt jelentene számára. A csend, a feltöltődés hiánya, a vasárnap mint ünnepnap figyelmen kívül hagyása legyengíti az embert. Az isteni, jó rend iránti érdektelenség következtében a jézusi érték, a megtartó erő, az alapok hiányoznak. Igen jellemző a szellemi környezetszennyezés, azaz a tartós bosszússág, a vég nélküli panaszkodás, az önsajnálát, az emberhez nem méltó beszédstílus. Mindez szintén gyengítő hatású.

Az okok, az embert érő hatások sokféleségének ismeretében jobban, bátrabban fel tudjuk venni a küzdelmet a betegség ellen. Felelősségünk, hogy fel is vegyük ellene a küzdelmet! Meggyőződésem, hogy sokkal több lehetőség van az embernek, mint amit megvalósít, amit kiaknáz ezen a téren!

Kiutak, segítség a depresszióban szenvedő ember számára

Bizonyos esetekben gyógyszeres kezelés szükséges. Ma már igen fejlett az orvostudomány ezen a téren, sok jó szakemberhez lehet fordulni. Sok más segítő tényező is van, ami bevethető, használható, megélhető lelki, szellemi téren.

Jó, ha életünknek ezen a nehezebb szakaszán van egy lelki kísérőnk, aki megért, akiben bízhatunk, aki képes segíteni, elviselni, elszenvedni... Jó, ha egy bizalmi légkörben kimondhatjuk érzéseinket, megfogalmazzuk azt, amit talán éveken át elnyomtunk lelkünkben. Fontos szembenézni a valósággal, akkor is, ha olykor elviselhetetlennek tűnik.

A gyógyulás szempontjából lényeges, hogy elfogadjuk az élet valóságát, vagyis azt, hogy életünknek vannak szomorú, sötét oldalai is. Életünk velejárái a tragédiák, betegségek, krízisek, elviselhetetlennek tűnő veszteségek. Nem kerülhetjük ki ezeket, nem bújhatunk el előlük. Ha elnyomjuk fájó érzéseinket, bennünk tovább hatnak és megnyomorítanak, ha elmenekülünk előlük, utolérnek bennünket. Ám ha felvállalom tehetetlenségem, ha leszálok a kínok poklába, ha elszenvedem a fájdalmat, akkor kibírom..., és képes leszek továbblépni.

Jó elhinni, hogy a mélységben nem vagyok egyedül, hogy van Valaki, aki körülvesz, aki megtart, aki soha nem hagy el sem életünkben, sem halálunkban. Az őszinte imádságban újra rábízhatom az életem, sorsom, holnapom. Kérdezem Őt, és nyitott vagyok a hallásra...

Nagyon sokat segítenek a gyógyulásban és az erőgyűjtésben a zoltárok, mint Isten népének imádságai. Segítenek megérezni Isten jelenlétét, megvigasztalnak életünk sötét éjszakájában. Felismerjük bennük saját érzéseinket, és azt, hogy tartozunk Valakihez, életünk Teremtőjéhez. Biztatok mindenkit a naponkénti zoltárimádságokra, gyógyító, erősítő hatásuk van. (Jó tanácsként: a lélek gyógyulását segíti még a klasszikus zene, ami szintén balszam a lélek számára. Javasolom még a mozgást, a rendszeres napi sétát, ha lehet a természetben, nagyon jól tesz.)

Végül fontosnak tartom, hogy tudjuk, érezzük: egy átélt depresszió nem feltétlenül értelmetlen. Lehet egy változás, egy új élet kezdete. A Szent-

írás nem hirdet olyan illúziót, hogy a világ megjavul, de azt igen, hogy mi megváltozhatunk, és Jézus maga biztat erre. Lehetőségünk van arra, hogy megmátsuk felfogásunkat, gondolkodásunkat, az élethez, az emberekhez és önmagunkhoz való beállítódásainkat, továbbá a magatartásunkat, életstílusunkat is.

Lehetőségünk van arra, hogy új alapokra helyezzük életünket, hogy a jézusi értékrendet beépítsük az életünkbe, hogy Isten akaratát szentnek és létfontosságúnak tartsuk szívünkben. Így lelkileg erősebbé válunk az élet terheinek elviselésére, és akkor talán mi is ki tudjuk mondani: „*Mindenre van erőm a Krisztusban, aki megerősít engem.*” (Fil 4,13) Így legyen!

Honti Irén

„...*aki abból a vízből iszik, amelyet én adok neki, soha többé meg nem szomjazik, mert örök életre buzó víz forrásává lesz benne.*” (Jn 4,14)

„*Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelmek, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem hatalmak, sem magasság, sem mélység, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket az Isten szeretetétől, amely megjelent Jézus Krisztusban, a mi Urunkban.*” (Róm 8,38-39)

„*Harcold meg a hit nemes harcát, ragadd meg az örök életet, amelyre elhívtattál!*” (1Tim 6,12)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Nyomasztó terheim közül melyek azok, amelyeken lehetne változtatni, és melyek azok, amelyeken nem?
2. Mit kezdjek azokkal, amelyeket nem tudok megváltoztatni?
3. Ha hiszem, hogy Jézus Krisztus elfogad engem, és mégis gyakran elfog a kilátástalanság érzése, mit tegyek?
4. Vigasztalhatok-e másokat, miközben úgy érzem, magam is segítségre szorulok?

GONDOLATOK AZ ÖNGYILKOSSÁGRÓL

N ézzük a szomorú tényeket

Az öngyilkosság tekintetében álljon előttünk néhány adat, amely igencsak elgondolkodtató: ezek tények. A WHO (Egészségügyi Világszervezet) szerint Magyarország az öngyilkossági statisztikában az elmúlt években a nyolcadik helyen állt, előtte dobogós volt. A XX. század második felében két évtizeden át Magyarország vezette a világstatisztikát! A WHO szerint Kelet- és Közép-Európában követnek el a legtöbben öngyilkosságot. Az utóbbi fél évszázad alatt a világon mintegy kétharmadával növekedett az öngyilkossági ráta. Minden harmadik országban, így köztük hazánkban is az öngyilkosság a három vezető halálok egyike a 15-44 évesek körében. A halálnemeket tekintve az első helyen az akasztás áll, ezt követi a gyógyszermérgezés.

Az okokat vizsgálva nincsenek egyértelmű megoldó képletek, de a tények szerint a heves, meggondolatlan, forrófejű emberek követnek el inkább öngyilkosságot. Sajnos igaz, hogy a magyarok egy része hajlamos arra, hogy problémamegoldásként az öngyilkosságot válassza. Érdekes, hogy valójában csak minden tizedik ember akar meghalni, aki öngyilkosságot követ el, sokszor a kísérlet célja a segélykérés, figyelemfelhívás törődésre, szeretetre. A tények szerint a vallásos, a hitüket gyakorlók körében kisebb arányban fordul elő öngyilkossági kísérlet.

Mi van a háttérben? Miért követnek el az emberek öngyilkosságot?

Hiányzik az a mély meggyőződés, hogy életemet az Élet Istene teremtette. Ő hozott létre jó tetszése szerint, az Övé vagyok, Őhöz tartozom. A Szeretet Istene életre hívott, célja, terve, jó elgondolása van velem. Ezért az életnek minden körülmények között értelme van, és ezt az értelmet soha senki és semmi nem veheti el, sem kudarcok, sem betegség, sem semmi más elviselhetetlennek tűnő élethelyzet.

Az ok lehet számítás is, mint pl. bosszú, gyűlölet, hiányzó szeretet. Ilyen-

kor az ember kiszolgáltatottá válik az érzelmeinek, indulatainak, saját egoizmusának. Nem gondol arra, hogy ezzel nem old meg semmit. A kérdés az, hogy ki az úr az életem, a tetteim, a szándékaim felett: a sötétség, a rombolás erői-e, vagy Krisztus, aki a világosság, a szeretet, az Élet?

Sokan azért követnek el öngyilkosságot, mert az élet mérlegét negatív módon látják. Sajnálják magukat, hogy nem kaptak semmit az élettől, azt gondolják, hogy az élet adós maradt számukra. Ez egy hamis mérleg, mert csak a negatív élethelyzetet látja, és a veszteségeket felnagyítja. Nem látja meg mindazt, amit az ember eddig megvalósított: a megalkotott tetteket, a megélt szeretetet, elviselt szenvedéseket, vagyis mindazt, ami érték az életben.

Azért is követnek el sokan öngyilkosságot, mert úgy gondolják: „teher, nyűg vagyok a hozzátartozóim számára”, pl. egy ágyhoz kötött betegség miatt. Sajnos azonban így tesznek igazán terhet a szereteteik vállára.

Érvek az öngyilkossággal szemben

Induljunk ki abból az alapállításból, hogy az élet minden esetben feltétlenül értelmes! Akkor is, ha a legnagyobb szenvedés, kilátástalanság közepette tudjuk, érezzük magunkat.

Jó tudni és elfogadni azt aényt, hogy az élet negatív oldala, tragédiái hozzátartoznak az élethez, a valósághoz, ahhoz a földi léthez, amelyben élünk. Nehéz elfogadni az életnek a kettősségét, de nagyon fontos. Az életre egyaránt jellemző az öröm és a bánat, mint a születés és halál, mint az egészség és betegség, mint a szeretet és félelem, mint a világosság és sötétség, mint a kereszt és feltámadás. A jó és a rossz együtt van jelen.

Földi életünk feladat, küldetés, hogy küzdjünk a rossz ellen, és emeljük győzelemre a jót az élet minden területén, továbbá nagy lelki erőpróbát igénylő feladat, hogy fogadjuk el azt, amit nem tudunk megváltoztatni. Jób könyvéből idézek: „*Ha a jót elfogadtuk Istentől, a rosszat is el kell fogadnunk.*” (Jób 2,10) Sok miérre itt a földön talán sohasem kapunk választ, de bízzunk abban, hogy ami most titok, arra egyszer majd fény derül, hogy az Isten, aki Szeretet, életünkben, nyomorúságainkban, minden percünkben

velünk van és forrón szeret, akkor is, ha ebből pillanatnyilag semmi sem látszik. A legfontosabb a „mégis-bizalom” Istenben.

Rá kell mutatni arra, hogy az öngyilkossági gondolatokkal küzdő ember hasonlít egy olyan sakkjátékoshoz, aki egy nehéznek tűnő állásnál lesöpri a figurákat a tábláról. Csakhogy ezzel megsérti a játékszabályokat. Az az ember, aki az önkéntes halált választja, megsérti az élet nagy és örök játékszabályát, hogy Isten az élet és halál Ura. Ő adta, és egyedül Neki van joga azt visszavenni. Az élet nagy játékszabálya nem azt követeli meg tőlünk, hogy győzzünk, hanem hogy soha ne adjuk fel a harcot, hogy becsületes módon mindvégig küzdjünk és helytálljunk.

A boldogtalanság okait sokszor nem tudjuk megszüntetni. Egy boldogtalan szerelmesnek nem tudjuk mindenáron megszerezni szerelmét, egy anyagilag bajban lévőnek nem tudjuk biztosítani anyagi javait, de fontos, hogy olykor a hiányokkal együtt tudjunk élni és túlélni. Talán éppen a nehézségek által válik az ember érettebbé...

A legfontosabb az, hogy annak ellenére is értéknek tartsuk az életet, olyan értéknek, amelynek mindenképpen van értelme és célja. Egy nehéz élethelyzetben az is feladat, hogy belső tartással elhordozzuk az életet, és ezzel a legfőbb értelmét valósítjuk meg, amit ember megvalósíthat. Nézzünk Jézusra, arra a példára, amelyet Ő hagyott ránk a kereszten szenvedései közepette! Minden mondata, helytállása teremtő értelmet, „mégis-reménységet” hordozott. Vele úgy tűnik, hogy a sötétségen, a vereségen, fájdalomon is átsüt az a mély meggyőződés, hogy Isten jó, és Benne megéri bízni egészen addig, amíg az életünket Ő maga veszi majd el. Így legyen!

Honti Irén

„...előtökbe adtam az életet és a halált, az áldást és az átkot. Válaszd hát az életet...”
(5Móz 30,19)

„Nem az Úr keze rövid ahhoz, hogy megsegítsen, nem az ő füle süket ahhoz, hogy meghallgasson, hanem a ti bűneitek választottak el titeket Istenetekről...” (Ézs 59,1-2)

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy megszületett Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Mi adja az emberi élet értékét?
2. Van-e joga az embernek ahhoz, hogy véget vessen az életének?
3. A megoldásnak tűnő öngyilkosság milyen következményekkel jár az áldozat és környezete számára?
4. Mit jelent boldognak lenni? Lehetséges ez még számomra is?

VAN SEGÍTSÉG AZ ALKOHOLBETEGSÉGBŐL

Kedves Testvérem! Nem érzed-e úgy, hogy úttalan vagy, zsákutcába kerültél? Nem látod-e kilátástalannak a magad vagy a hozzád közelálló barátod, családtagod, ismerősöd útját? Nem az alkohol gátol-e abban, hogy reménytelen, bátran, céltudatosan járd életutad? Ha tudod, hogy az alkohol miatt lett lábad alatt lelki értelemben is bizonytalan a talaj, ne add fel a reményt, van segítség! Bár elestél, de talpra lehet állni! Az alkohol padlóra döntött, de nem kell fekvé maradnod!

Mi, akik egy keresztyén otthonban gyógyulunk, szeretnénk eljuttatni hozzád biztató és bátorító üzenetünket. A reményt soha nem szabad feladni, te se add fel! Hidd el, lehet tisztán élni! Hidd el, lehet újat kezdeni! Hidd el, neked is lehet járható életutad! Mi Istenben és egymásban megtaláltuk a gyógyulás lehetőségét. Együtt járunk azon az úton, ami nekünk a talpon maradás, az élet útja. Te sem vagy egyedül. Hidd el, sokan vannak, akik segíteni szeretnének rajtad, neked! Akik arra várnak, hogy megfoghassák a kezéd, hogy együtt járassák veled végig a gyógyulás útját. Te is fogd meg a feléd nyúló segítő kezét!

Az Evangélikus Egyház Missziói Központja tájékoztatást ad arról, hol vannak hazánkban alkoholistákat gyógyító keresztyén otthonok. Bizalommal fordulhatsz lelkészedhez, házi orvosodhoz vagy a családsegítő központ dolgozóihoz is! Minket is megszólíthatsz. A gyógyulás útján ne holnap, hanem még ma indulj el! Bízz abban, hogy sikerülni fog! Ahogy mi ráléptünk, te is ráléphetsz az Útra. Jézus Krisztus azt mondta, hogy Ő az Út. Számunkra halála és feltámadása a bűnbocsánat és a szüntelen újakezdés útja. Járj te is ezen az úton! Szeretettel – akik veled együtt – éreznek, és érted imádkoznak:

Sorstársaid

A MAI MAGYAR NÉPBETEGSÉG, MORBUS HUNGARICUS

Régen a TBC-t nevezték így. A tuberkulózist, tüdővést gyógyszerrel, BCG oltással sikerült legyőzni. Új fertőző betegség lépett helyére, az alkoholizmus, ami sajnos népbetegség lett.

Miért fertőző ez a kór? Van egy kórokozója, az alkohol. Az alkohol arab szó, azt jelenti: valami nagyon jó. De kinek jó? Azt olvassuk a Bibliában: „*Kinek jaj? Kinek fáj? (...) Kinek van gondja? Kit vernek véresre hiába? (...) Azoknak, akik bor mellett mulatnak, és a fűszeres bort kóstolgatni járnak. Ne nézd a bort, hogyan vöröslök, hogyan gyöngyözök a pohárban. Bizony simán lecsúszik az! De végül megcsíp, mint a kígyó, megmar, mint a vipera.*” (Péld 23,29-32) Lelki-testi pusztítást visz végbe. Terjed – egyre több ember válik rabjává.

Mikor lesz valaki alkoholista? Ha rendszeresen, eleinte hétféteken, majd naponta fogyaszt szeszes italt. Ha kihagyja, hiányzik, nem tud nélküle élni. Eleinte miatta, majd később érte remeg. A remegést csak az egyre több és több ital szünteti. Elissza keresetét, vagyonát, otthagya állását, nem törődik családjával. Egy cél élteti csak: inni, inni és inni. „Inni kell, ha meghalunk is” – dalolják a kocsmákban. Az ivás sietteti a halált.

„Akkor hagyom abba, amikor akarom!” – jelentik ki sokan gögösen –, de nem képesek rá, mert rabjai lesznek az itálnak. Rájuk is vonatkozik a népdal: „Tied vagyok, szabad vagyok, megkötözött foglyod vagyok.”

Van szabadulás ebből a rabságból? Lehet ezt a halálos kórt gyógyítani? Különböző pszichoterápiával, gyógyteával, gyógyszerekkel nem lehet. Az alkoholizmus okát kell megtalálni: súlyos kudarcok, lelki válságok rejtőznek mögötte.

Hogy kezdődik? Valami nem sikerül, bánatra, kudarcra jó gyógyszer az ital. Búfelejítő, bátorságot ad, a nehézség kicsivé válik az alkohollal, de csak míg el nem múlik a hatása – utána minden egyre rosszabb. Jön a rideg valóság, jönnek a következmények. Összetörten, kiégetten jön a kínzó lelkiismeret-furdalás. Nincs tovább?

Akkor megszólal az ige: „*Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy!*” (Ézs 43,1) Jézus az életet kínálja neked a halál helyett.

Válaszd az életet! Ő megszabadít, a megkötözöttségedet Ő oldja fel, meggyógyít. Gyere közénk! Megszabadulhatsz a bűn fogságából, és a „spiritus vini”, a „bor lelke” helyett, az alkohol helyett a Spiritus Sancti, a Szentlélek lesz a vigasztalód. Meggyógyulsz, és védettséget kapsz a fertőzés ellen.

Dr. Sárkány Angyal

A Magyar Evangélikus Egyház Alkoholistákat Gyógyító Rehabilitációs Otthona – Györköny Tel: 06 75 352 344

„A bor csúfolódóvá tesz, a részegítő ital lármássá, senki sem bölcs, aki attól tántorog.”
(Péld 20,1)

„Ébredjétek, részegesek, sírjátok! Jajgassatok mindannyian, ti borivók...” (Jóel 1,5)

„Ha tehát a Fiú megszabadít titeket, valóban szabadok lesztek.” (Jn 8,36)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Az alkoholizmus bűn (céltevesztés) vagy betegség?
2. Ki tehet róla, maga az alkoholista, vagy a környezet is felelős?
3. Miért nem tudok a magam erejéből megszabadulni?
4. Ha megtérek, többé nem jelent majd számomra semmilyen problémát az ital?

FÜGGETLENSÉG A FÜGGŐSÉGTŐL!

Egy ember élete több mint, hogy drogokat használ. A test és lélek gyógyulása s így gyógyítása is elválaszthatatlan egymástól!

A Magyarországi Református Egyház Kallódó Ifjúságot Mentő Missziója (KIMM) 1983-ban alakult. Azóta hosszú utat tettünk meg a szakmai fejlődés, a hit és a tapasztalatszerzés útjain. A drogfüggőséget olyan betegségnek és rabsági helyzetnek tartjuk, mely az ember egész egzisztenciáját érinti, s messze túlmutat a drog biokémiai mechanizmusain. A drogprobléma nem egyetlen meghatározója a drogos személyiségének, hanem jelzést ad arról, hogy a személyiség beteg. Ha csupán leszoktatjuk, méregtelenítjük, de nem tanul meg egy teljesen új életvitelt, akkor csak időlegesen segítettünk.

A terápiás koncepció fő gondolata az emberi értékek bemutatása és átadása. Legfőbb érték a szeretet, a tisztelet és az elfogadás, amelyeket a munkatársak, akik közül többen szabadult szenvedélybetegek, közvetítenek a lakóknak.

A Misszió mint drogmentes közösség szakmai és emberi segítséget nyújt az oda jelentkezőknek, hogy a lakók saját életdöntésük alapján a munkatársi kör és a terápiás szeretetközösség támogatásával megszabadulhassanak a kábítószer szenvedélybetegségtől.

...ha úgy érzed, hogy valami teljesen megváltoztatott...

...ha úgy érzed, hogy ez nem mehet így tovább, de nem tudod, kihez fordulj...

...ha úgy érzed, hogy rabja vagy a kábítószernek, nem te irányítod az életed, és ki akarsz szállni...

A Magyarországi Református Egyház Ráckeresztúri Drogterápiás Otthona (Információ éjjel-nappal: 06 25 522 100, 06 25 522 101) kábítószeres fiatalok gyógyítására, kezelésére, érdekképviselésére és segítésére jött létre

1986-ban. A stábot terápiás munkatársak, foglalkoztató, adminisztrátor, spirituális és az otthonvezető – ezek lelkészek, mentálhigiénés szakember, szociális munkások, volt szenvedélybetegek és segítő alapállásból ott dolgozó más végzettségű munkatársak – alkotják. Felsőfokú narkológiai szakképzése négy munkatársnak van.

Az Otthon célja

Az Otthon magát drogmentes közösségként értelmezve szakmai és emberi segítséget nyújt az oda jelentkezőknek, abból a célból, hogy a lakók saját életdöntésük alapján a munkatársi kör és a terápiás közösség támogatásával megszabadulhassanak a kábítószer szenvedélybetegségéből. Célunk nemcsak drogmentes, de önhordozó, teljes értékű, szermentes életvezetés kialakítása.

Egy új életformát megtanulni nem könnyű. Integrálódni a terápiás otthonba sok kihívást és önvizsgálatot igényel. Azzal segítünk, hogy minden készséget megtanítunk, amikkel győzhetnek, és úgy alakítjuk a környezetet, hogy ezek megtalálhatók és tanulhatók legyenek.

A terápiás program felépítése

A terápiás szerződés 14 hónapra szól. A program próbaidőből és három fázisból áll, amit az ún. kiléptetési szakasz zár le.

A próbaidő után a lakó a munkatársi körből mentort kap, aki a terápia alatt legszemélyesebb segítője, támogatója és érdekvédője.

A lakók a kompetenciák elsajátításával lépnek előre a négy terápiás szakaszban, és kapnak egyre összetettebb és felelősségteljesebb feladatot. A terápia végén lévő lakók feladata a napi összejövetelek szervezése, a folyamatok megfigyelése, irányítása, döntéshozatal a rájuk háruló feladatokban és a hatékony kommunikáció biztosítása.

A stáb feladata, hogy biztonságot nyújtó háttérként működjön. Az Otthont keresztyén emberek hozták létre és működtetik. Keresztyén programja a munkatársak természetes életvitelét és értékrendjét tükrözi. A vallási hovatartozás vagy életgyakorlat azonban természetesen nem feltétele sem

a felvételnek, sem a programban maradásnak. A keresztyén hit a nagy lehetőség, de nem kötelezvény.

„Uramnak, az Úrnak lelke nyugszik rajtam, mert felkent engem az Úr. Elküldött, hogy örömhírt vigyek az alázatosoknak, bekötözsem a megtört szíveket, szabadulást hirdessek a foglyoknak, és szabadon bocsátást a megkötözötteknek.” (Ézs 61,1)

„Azért jelent meg az Isten Fia, hogy az ördög munkáit lerontsa.” (1Jn 3,8)

„Boldogok, akik megmossák ruhájukat, mert joguk lesz az élet fájához, és bemennek a kapukon a városba...” (Jel 22,14)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Milyen maradandó testi-lelki következményei lehetnek a drogfogyasztásnak?
2. Aki néha megiszik egy pohár sört, azt még nem tartjuk alkoholistának. Lehet-e ilyen „érett” módon használni a könnyű drogokat is?
3. Hogyan segíthetünk annak a drogfüggőnek, aki nem akar meggyógyulni?
4. Mennyi idő után lehet az ember biztos abban, hogy véglegesen megszabadult?

BETEGSÉG

„Nem mondhatom el senkinek,
Elmondom hát mindenkinek...”
(Karinthy Frigyes)

Kedves Beteg Sorstársam! Így vallott magáról a beteg Karinthy Frigyes, miután agyműtétet hajtottak végre rajta 1936-ban Svédországban. Ennek történetét dolgozta fel az *Utazás a koponyám körül* című regényében, a beteg ember kiszolgáltatottságáról és a kóron diadalmaskodó emberi tudásról. Sajnos, a műtét után már nem sokáig élt.

Többen kérdezik tőlem, kórházi lelkigondozótól, többnyire tumoros, leukémiás betegek, hogy mennyi lehet még hátra földi életükből, szenvedések milyen hosszú sorával kell még számolniuk. Talán azért éppen engem, mert mindkettőben érintett voltam – vagyok.

Tüdőrákkal műtöttek hat évvel ezelőtt, kivették tüdőm bal felső lebenyét. Isten kegyelmesen megtartott, hiszem, azért is, hogy elmondjam mindenkinek: Az idejében felismert betegségből fel lehet gyógyulni. Az úton azonban nagyon fontos a hit, remény, szeretet megtartó ereje, annak elfogadása, amelyet János evangélista így hagyott ránk is, a XXI. század szekuláris emberére: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16).

Lehet, hogy régi beidegződésedből, neveltetésedből erre azt mondod, nem lehet igaz. Azt kérdezem, csak tőled: Mi van, ha egyszer szembesülsz vele, hogy mégis igaz?!

Három éve leukémiával kezelnek, ami a „a vér és nyirokképző rendszerek vérszegénységgel és a fehérvérsejtek fokozott termelésével járó rosszindulatú betegsége”. Krónikus (tartós – huzamos – idült), ami már végigkísér életem végéig. Rendszeres vérképelemzés alapján kapom a kemoterápiát és a legjobb gyógyszereket. Vannak hosszabb időszakok, mikor egészségesnek érzem magam. Ezekért az időszakokért különösen is hálás vagyok Uramnak, és

igyekszem jól kihasználni a kegyelmi időt.

Mindezeket azért írom hasonló vagy más, talán a nálam súlyosabb beteg testvéreimnek, hogy a legkilátástalanabb helyzetben se adják fel a reményt. Számoljanak józanul azzal, hogy életünk, benne betegségünk is csak egy pillanat az örökkévalóság országútján, de elég arra, hogy örökkévaló kincseket keressünk és találjunk.

Hogyan? Egy súlyosan beteg testvérünk így vallott erről: „Készülődöm, költözni fogok nemsokára, úgy csomagolok, mint a hőlégballonosok. Ahhoz, hogy eltávolodjanak a földtől, a nehézségektől, meg kell szabadulni gyűjtött kacatjainktól.” Egy másik 64 éves nőtestvérünk imáját találták meg halála után, ami így szólt: „Uram, kérlek, adj annyi időt, hogy kacatjaimat eltüntethessem, a szétbomlott szálakat elvarrassam! Újabb sérülést ne okozzak senkinek. Legyek, amíg vagyok, legyek, amikor már sokan úgy gondolnak rám, hogy én már nem vagyok!”

Én nem tudom, ismerték-e ezek a testvérek Pál apostol bizonyágtételét: „Őerte kárba veszni hagytam, és szemétnek ítélek mindent, hogy Krisztust megnyerjem.” (Fil 3,8) Én azt hiszem, hogy közel voltak Isten országához.

Kórtermekben, betegeket látogatva tapasztalom nyomorúságukban az istentagadás ördögét, többször imádkozom S. Kierkegaard imádságát: „Senki sem tud tőled, Istenem, olyan messze tévedni, hogy ne tudna visszatalálni Hozzád, mert Tè nemcsak olyan forrás vagy, amely hagyja magát megtalálni, hanem olyan forrás is, amely maga keresi meg a szomjazót.”

Nekünk csak egy a dolgunk, hogy elfogadjuk Isten kegyelmi közeledését. Így személy szerint elmondhatjuk: „Mert nekem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség!” (Fil 1,21)

Kérem Istent, adjon néked erőt betegséged hordozásához, és adjon teljes, örök életet már itt és majd odaát!

Bolla Árpád

Betegágyon – Imádság Lelotte Ferdinánd nyomán

Uram, itt fekszem betegen e falak közé zárva. Amikor egészséges voltam, nem tudtam eléggé értékelni. Nem örültem, hogy fájdalmak nélkül járhatok-kelhetek. Ez a betegség kellett ahhoz, hogy megtanuljam megérteni: az egészség a Te kezéd ajándéka, amelyért sohasem lehetek eléggé hálás. Megkísért a gondolat: az élet folyik tovább a maga megszokott medrében – de már énnélkülem. Bocsásd rám derűdet, és engedd, hogy a magányban megtaláljalak Téged! Segíts, hogy a szenvedés próbáját kiálljam zúgolódás nélkül! Engedd, hogy türelmes beteg legyek! Tudjak jó példát adni azzal, hogy jó kedélyű, segítőkész vagyok akkor is, amikor magam is rászorulok mások segítségére. Engedd, hogy kimutathassam mások iránti köszönetemet és hálámat!

Add, Jézus Krisztus, hogy a betegség idején is a Te hű tanítványod maradjassak! Ámen.

„Mert én, az Úr vagyok a te gyógyítód.” (2Móz 15,26)

„...tövis adatott testembe (...) Emiatt háromszor kértem az Urat, hogy távozzék az el tőlem. De Ő ezt mondta nekem: Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz.” (2Kor 12,7-9)

„Erőtlenségünket ő vette el, és betegségeinket ő hordozta.” (Mt 8,17)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Mit tegyek, ha tudom, hogy mostani betegségem felelőtlen életvitelem következménye?
2. Mi célja lehet Istennek azzal, hogy megengedi életemben ezt a nyomorúságot?
3. Isten a rosszból is tud jót kihozni, de lehet-e valami jó abból, ha valaki gyógyíthatatlan beteg?
4. Milyen szálakat kellene még elvarnom, hogy megbékélve készülhessek a halálra?

MIÉRT ÉN? MIÉRT ENGEM?

A BETEGSÉGRŐL ÉS SZENVEDÉSÉRŐL

A sors titkait, a történések okát leggyötrőbbben a szenvedés, a betegség idején kutatja az ember. Ilyenkor a szívünk mélyén együtt van a támadás és a védekezés – támadás Isten ellen, aki ezt a betegséget „igazságtalanul” küldte ránk, és a magunk mentetegetése: mi azért ezt mégsem érdemeltük meg. Először is azt a kérdést kell feltennünk, hogy egy-egy konkrét betegség Isten büntetése-e, amellyel valamelyik meghatározott bűnünkért „nyújtja be a számlát”.

A Biblia fontos történetei között találunk olyanokat, amelyek azt tanúsítják, hogy ennek is megvan a lehetősége. Izrael népét Isten Mózesen keresztül megfenyegeti, hogy ha engedetlen lesz, akkor súlyos betegségekkel bünteti meg (5Móz 28,27-28.35). Viszont népének megígéri, ha hozzá hűséges és engedelmes marad, akkor nem sújtja őket azokkal a betegségekkel, amelyekkel az egyiptomiakat megverte; megáldja kenyerét és vizét, és tőlük minden betegséget távol tart (2Móz 15,26). Vagy nézzünk egy másik példát! Az istentelen Jórám királynak Illés próféta tudtára adja, hogy gonoszsága, engedetlensége miatt Isten csapással sújtja, amely az egész népet is bünteti: nyomorúságos betegségben pusztul majd el. S úgy történt, ahogy a próféta mondta (2Kron 21,18-19). Hasonló tudósítást olvashatunk az Újtestamentumban Heródes Agrippa király végéről is, akit istenkáromló magatartása miatt az Úr szörnyű betegséggel vert meg (ApCsel 12,22-23). Tehát nem alaptalan és értelmetlen, ha a beteg, szenvedő ember felteszi a kérdést, vajon ő maga mennyiben felelős a helyzetéért. Ha így felismeri a saját vétkét, akkor alázkodjon meg Isten hatalma alatt, és könyörögjön bűnbocsánatért, gyógyulásért!

De ez csak az egyik lehetséges és nem az egyedüli válasz arra a kérdésre, hogy miért ér bennünket betegség és szenvedés. Jézus Krisztus keresztre hirdeti, hogy Isten nem elpusztítani akar bennünket, hanem igent mond

ránk. Ezért tudhatjuk, hogy még betegségeink is rejtenek üzeneteket mentő szeretetéről. Így akar magához közelebb vonni. Ézsaiás könyvében olvassuk Ezékiás király halálos betegségének és gyógyulásának történetét (Ézs 38,1-22). Nyomorúságában Istenhez menekül: gyógyulásért könyörög. Az Úr válasza Ézsaiás prófétán keresztül érkezik hozzá: meghallgatta imádságát.

Az evangéliumok egyértelműen tanúsítják, hogy Jézus Urunk magához hívta és várta a beteget, a nyomorúságban lévőket. Így hirdette meg az irgalmas, gyógyító isteni szeretet programját. (Mt 9,12; 12,15-21). Egyszer egy gyógyíthatatlannak tartott leprás beteg így könyörgött hozzá: „*Uram, ha akarod, megtisztíthatsz.*” Ez volt a jézusi válasz: „*Kinyújtotta a kezét, megérintette őt, és ezt mondta: Akarom. Tisztulj meg!*” (Mt 8,2-3) Nemcsak a régiek kiváltsága volt ez. Ahogy a korabeli emberek, úgy minden testi és lelki nyomorúságunkban mi is fordulhatunk ahhoz, aki azt mondta: „*Én, az Úr vagyok a te gyógyítód.*” (2Móz 15,26) Aki követi az Ő hívását, és meghallja szavát, felismerheti szenvedésének értelmét: Isten azáltal is közelebb akar vonni magához bennünket.

Mindenki, aki hosszabb ideig beteg, előbb vagy utóbb átéli, hogy egyre mélyebb lesz körülötte a csend. Ez nem a véletlen műve, hanem Isten bölcs és irgalmas szándéka szerint van így. Csak ott hallhatjuk meg szavát, ahol bennünk és körülöttünk csend van. Olvasunk az evangéliumban egy süketnémáról, akit „*Jézus félrevont egymagában a sokaságból*” (Mk 7,33). Így von félre és magához mindenkit az Úr a betegség és szenvedés idején. Olyankor aztán nem bújhatunk el előle, maga elé állít, és számot kell adnunk. S annak, aki nem zárja be magát megkeményedett, lázadó szívvel, hanem elfogadja Isten párbeszédre biztató közelségét, bizony áldottá, sőt áldássá lehet a szenvedés nehéz ideje.

Hogy a betegség és szenvedés mögött természetfölötti hatalom is meghúzódhat, arról Jób könyve tudósít. Az első két fejezet szerint a sátán mint az embert Isten előtt vádló hatalom lép föl, és azzal gyanúsítja Jóbot, hogy hite hamis, csak haszonlesésből fordul Isten felé. Ekkor az Úr megengedi a sátánnak, hogy Jóbot próbára tegye. Így mindaz, amit ezután el kell szenvednie, hitét mutató terhelési próba lesz. Természetesen Istennek nincs

szüksége arra, hogy ilyen módon vizsgálja meg hitünket, mert Ő tudja, mi van bennünk. De nekünk magunknak fontos, hogy – Jézus Urunk értünk mondott könyörgésének erejével megállva a kísértésben – tapasztaljuk, mire képes a hit, amelyet az Ő szeretete ébreszt és tart életben.

Amikor az evangéliumok Jézus gyógyításairól adnak hírt, egyértelműen kiderül, hogy számára minden betegség a bűn által megromlott teremtettség nyomorúságának a jele, és a nagy ellenség, a sátán műve. Sem a halálnak, sem a betegségnek nem volt helye Isten teremtésében. A rossz, a baj, a szenvedés annak a következménye, hogy a teremtmény szembefordult Teremtőjével, fellázadt ellene, és elszakadt Tőle. És éppen az a csodálatos, hogy Isten ezt a bűn miatt tönkretett helyzetet is felhasználja, hogy munkálkodjék rajtunk, ébressze és erősítse hitünket. Mint az Ő kegyelmet nyert gyermekeinek helyünk van országában. Ilyen csoda folytán ébred hit annak a pogány asszonynak a szívében is, aki a visszautasítások ellenére is erős bizalommal könyörög lánya számára gyógyulásért. És hite győzedelmeskedik... (Mk 7,24-30) Így vezeti el Jézus a hit feltétlen és odaadó bizodalma azt az édesapát, aki nyomorult fia számára kér segítséget. S végül felszakad szívéből a megrázó kiáltás: „*Hiszek, Uram, segíts hitetlenségemen!*” (Mk 9,14-29)

Ha tehát figyelünk Isten szavára, és hatalma alá hajlítjuk szívünket a szenvedés idején is, az nem tehet tönkre bennünket, hanem átélhetjük a csodát, és hitünkben, Isten iránti bizodalunkban megerősödhetünk. Bizony ránk is érvényes lehet, amit Jézus Urunk – barátja, Lázár betegsége hírért hallva – mondott: „*Ez a betegség nem halálos, hanem az Isten dicsőségét szolgálja, hogy általa megdicsőüljön az Isten Fia.*” (Jn 11,4)

Ittész János

„*Akit én szeretek, megfeddem és megfenyíttem: igyekezz tehát, és térj meg!*” (Jel 3,19)

„*Mert én tudom, hogy az én megváltóm él, és utoljára megáll a por fölött, s ha ez a bőröm lefoszlik is, testemben látom meg az Istent.*” (Jób 19,25-26)

„...és letöröl minden könnyet a szemükről, és halál sem lesz többé, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúltak.” (Jel 21,4)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Tapasztaltad-e már azt, hogy valamilyen nehéz helyzet, gond, probléma utólag áldás forrásává lett az életedben?
2. Mire van ígéretünk a Szentírásban, és mire nincs?
3. Ha Isten nem gyógyít meg, akkor az azt jelenti, hogy nem szeret?
4. Jézus Krisztus miért volt képes önként vállalni a szenvedést és a halált?

A HALÁL KÖZELSÉG VAGY TÁVOLSÁG?

Kevesen vannak, akik szeretik ezt a szót: halál. Még kevesebben, akikben nem a félelem érzése erősödik fel, amikor meghallják vagy ki mondják ezt a szót. Egészséges lelkű az az ember, aki fél a haláltól, hiszen az ember természetes és eredeti állapota az élet; életre valóak vagyunk, tehát magától értetődő törekvésünk az életben maradás és az élet továbbadása. Hogyan tudjuk ezt a borzongást kisöpörni belső, láthatatlan, de jelenlévő és érezhető félelmeink mélységeiből? Miként tudunk mégis életben maradni?

Másfél-kétéves kisgyermekkel érdekes kísérletet végeztek el. Egy pázsittal borított dombtetőre vittek néhány kicsiny gyermeket, akiket a fűre tettek, szüleik pedig távolabb sétáltak. Ekkor mindannyian kivétel nélkül szorongani kezdtek, zaklatottak lettek, majd hamarosan sírásban tudatták a világgal félelmüket, mozdulatlanul várták, hogy szüleik hozzájuk lépjenek, s vigasztalni kezdjék őket. Másnap ugyanúgy kivitték őket, de most egy fél méter magas játékkerítéssel teremnyi részt különítettek el. A szülők ismét odébb mentek. A gyermekek elkezdtek egymással ismerkedni, játszani, s mindegyikük feltalálta magát a kis elkerített részben. A szülők érkezését nevetéssel, barátságos mosollyal fogadták.

Van-e kerete életednek? Vagy hagyod, hogy minden, ami benned történik esetleges és kiszámíthatatlan legyen, és sokszor a sírás fojtogasson? Határtalanul éled életedet? Vagy van kerete az életednek, amiben biztonságban érzed magadat, ahol semmi kétség nem gyötör? Tudod-e, hiszed-e, hogy ezen a kereten kívül, ami az a 40, 60, 80 vagy 100 év, van egy másik lét? Tudod-e, hiszed-e, hogy van Valaki, aki ölbe akar venni téged? Úgy, amint vagy. Lehet, hogy sárosan, lehet, hogy megfáradtan, lehet, hogy még azzal az őszinte vággyal, hogy még élni szeretnél ezen a földön. De reménnyel a szívedben. Reménnyel, hogy aki ölbe vesz, az magához is ölel.

Mindenki, kivétel nélkül mindenki az öröklétbe kerül, függetlenül attól, hogy hiszi-e vagy sem. Lesznek olyanok, akik az örök életbe, és lesznek

olyanok, akik az örök halálba vándorolnak. Mennyire nem mindegy, hová igyekszünk! Azok, akik elfogadják a Mindenütt jelen lévő szeretetét, s hittel, nem ésszel, nem érzelmekkel, nem racionális érvekkel, hanem hittel fogadják el, azok az örök boldogságba, a mennyek országába, Isten lakóhelyébe, egészen Isten közvetlen közelébe jutnak. Oda, ahol nem ismerik a fájdalmat, a szenvedést, a lelkiismeret-furdalást, a keserűséget, a csalódást, a kiábrándultságot, oda, ahol könny sem csorog az arcokon. Oda, ahol a szeretet teljes lesz, oda, ahol a mennyei kar zengedezve énekel a Mindenség Urának. Micsoda lehetőség ez! Micsoda kitörő öröm ez!

Azonban el kell mondanunk azt is, aminek lehet, hogy nem fogsz örülni: egyedül képtelen vagy a hitet megszerezni. Azt a hitet, ami nélkül nem juthatsz el az örök életbe. Sem érdemmel, sem mással. Egyet tehetsz. Kéred. Egy rövid imádságban, valahogy így: „Uram! Ébressz bennem hitet irántad! Közel szeretnék jutni hozzád!”

Csendben mondd, ne harsányan, mint aki meg akar szerezni valamit, ami neki jár! Ne aggódj, megkapod! A hitet. Mert Jézus is azt szeretné, hogy minden ember halála után hozzá menjen, s ne a pokol borzalmait kelljen átélnie – örökké. Ő szeret téged, akár hiszed, akár nem. Ez nem attól függ, hogy te mit gondolsz Őróla. S ha neked tényleg fontos, hogy találkozz vele, és ez a találkozás az örökkévalóságig tartó kapcsolat legyen, akkor már most engeded, hogy szeressen, és a tebenned lévő szeretet is megszületik iránta. Ez nem csak keretet, élhető életet ad neked, hanem lehetőséget egy jobb életre. És ne feledd! Minél inkább szeret minket valaki, annál inkább szeretünk a közelében lenni. Mindörökké? Igen, mindörökké!

D. Szabik Imre

„A teljes szeretet kiűzi a félelmet.” (1Jn 4,18)

„Mert nem a félelemnek lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erő, a szeretet és a józan-ság lelkét.” (2Tím 1,7)

„Az pedig az örök élet, hogy ismernek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust.” (Jn 17,3)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. A te életed milyen keretek között zajlik, ki mondja meg, hogy mit szabad és mit nem, kinek tartozol felelősséggel?
2. Mi az, ami a leginkább aggaszt, ha arra gondolsz, hogy talán közel az idő és meg kell halni?
3. A szorongás mellett érzel-e várákozást is, hogy Isten színről színre megláthatod?
4. Gondolsz-e arra, hogy bármikor készen kell állnunk, hiszen egyikünk sem tudhatja, lesz-e még számára holnap?

A HALÁL FELÉ, BENNE ÉS UTÁNA

Ú ton a halál felé!

A megszületés pillanatától egész földi életünk a halál felé tart, ám egyszer csak megkezdődik az utolsó felvonás. Kortársaink nem is tudják, hogy milyen nagy segítségtől fosztják meg szeretteiket, amikor „a halál árnyékának völgyében” egyedül hagyják őket, és nem gondoskodnak lelki támaszukról.

Mi történik? Az ember egyszer csak váratlanul súlyos beteg lesz. A megromlott egészségű ember első reakciója, hogy mindezt szeretné nem tudomásul venni, s ha már az orvost nem is kerülheti ki, még mindig bizakodik, hogy ez vele nem történhet meg. Ám a diagnózis komoly. Sokféle reakció lehetséges, de legtipikusabb sorrend: a tagadás, lázadás, az indulatos harag érzése, gyógymód keresése, csodagyógyszerek, csodaorvosok, csodamód-szerek hajszolása – de nem segít semmi.

S mi marad? A pusztá meghalás! Ahelyett, hogy „úton a halál felé” úgy készülnénk fel, hogy: „*Ha a halál árnyéka völgyében járok is, nem félek semmi bajtól, mert te velem vagy...*” (Zsolt 23,4) Ahelyett, hogy megtalálnánk azt a lelki segítséget, amivel eljuthatnánk oda: „...*nekem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség!*” (Fil 1,21)

Mi kell ehhez? Számolni azzal a lehetőséggel, amit a betegeknek, a halál felé tartóknak az igéből élő lelkigondozó lelkészek adni tudnának, amennyiben a szeretett hozzátartozóhoz elvezetnék a lelkipásztort! Az úton levőknek kalauz kell!

Mi történik ezzel szemben? Az úton levők lelki magára hagyása és kiszolgáltatása a szenvedésnek! Ezen az úton három súlyos szenvedés vár a vándorra: a fizikai (testi fájdalom), a lelki (magány, meg nem értettség) és a morális kín (nem rontottam-e el az életem?).

Mi a teendő? A legtöbb esetben csak a fizikai kínon segítenek, a legvégén már akár morfiummal. A lelki szenvedés, a magány fájdalmas érzése futó kórházlátogatásokkal alig enyhíthető, más kellene. A harmadik szenvedést

(az elrontott élet tudata és tudattalan érzete) csak a gyónás vagy lelkipásztori beszélgetés és az Atya, Fiú, Szentlélek nevében kimondott bűnbocsánat és az úrvacsora szentsége enyhítheti! Így cselekszel-e szenvedő hozzátartozóddal? Így készülsz-e az utolsó útszakaszra?

A halálban, avagy pillantás a meghalás eseményébe

Híressé vált kutatási terület: a reanimációs élményvilág. A klinikai halál (megáll a szív) állapotából újraélesztettek között sokan vannak (20%), akik nagyon világos, egyértelmű élményekkel térnek vissza az életbe. A folyamat: a páciens a legnagyobb meglepetésre egyszer csak önmagán, testén kívül találja magát, és látja, hallja mindazt, amit vele cselekszenek. Valamilyen testet vagy létformát megtapasztal, de ez légies, könnyű, gravitáció nélküli, felülről lát mindent, és a zárt ajtó ellenére is közlekedni tud. (Nem a végelgyengüléssel állapokra vonatkozik ez a leírás, de a lelki történetés abban az állapotban is fontos, és kíséretet igényel!)

Ezután van egy ún. alagútelmény. Majd lassan, mintha az alagút vége közeledne, egy kicsi, eleinte nagyon apró fénypont tűnik fel. Egyre közelebb kerül a fényhez, s ez egyáltalán nem vakító, hanem békességet, szeretetet, megértést sugároz. S ezt Fénylénynék nevezték el. Ő megszólal, pl.: „Jöjj, nézd meg az életedet!”, vagy „Jöjj, nézd meg, mit tettél!” S itt lejátszódik az ún. életfilm. A páciens filmszerűen látja másodpercek alatt lejátszódni az egész életét. A sikeres újraélesztés (reanimáció) után felejthetetlen és elmondhatatlan az élmény. Ez pillantás a meghalás folyamatába!

Kívülről nézve a halál megsemmisülésnek látszik: minden csökken, elfogy az élet, és kész, vége, nincs tovább. Lobbant egyet a lét lángja, és kialszik mindörökre – mondják. Pedig a reanimációs kutatások fordított helyzetről tesznek tanúbizonyságot: az életfilm, a panorámalátás egy túgoló lét felé irányítják a gondolatainkat, és erősíthetik az örök életbe vetett hitünket! (vö. ApCsel 7,56: „*Íme, látom az eget megnyitva, és az Emberfiát, amint az Isten jobbjára felől áll.*” 2Kor 12,2-4: „*Ismerek egy embert a Krisztusban... hogy testben-e vagy testen kívül-e, nem tudom... elragadtatott a harmadik égig... a paradicsomba... kimondhatatlan beszédeket hallott.*”)

Elment, gyászolok – van-e vigaszom?

Különös jelenet olvasható János evangéliumában (11. fejezet: Lázár feltámasztása): Jézus elment a barátja sírjához, látta a síró gyászolókat, „*megrendült lelkében és háborgott...*” (11,33). A sírnál „*könnyekre fakadt*” (11,34). Isten Fia is gyászol, pedig Ő igazán tisztában volt azzal, hogy a halál nem a véget, nem a megsemmisülést jelenti. Nemcsak jogunk van gyászolni, de az egészséges emberi léleknek – amíg emberi – kötelessége is.

A gyásznak is megvan a maga lefolyása. Igen fájdalmasan érint a hír a szeretett hozzátartozó elvesztéséről. Sokkolódunk, szinte megbénulunk. Mozdulni kell, mert a temetés megszervezendő, akármilyen történt. Az intézkedés nehezünkre esik, de menni kell. Mintha kába lenne a fejünk, s félálomban cselekednénk. De menni kell. S a temetés. Végbemegy. Nem mindig tudjuk, hogyan, pedig jelen voltunk. S utána minden olyan üres; már mindenki más megszokta, hogy ő meghalt, csak a hozzátartozó nem. Vannak, akiknek segítség kellene, mert nem tudnak vigasztalódní! Ezért vannak a hitben élő lelkipásztorok, bátran fel kell őket keresni, ám itt is sokszor akadály a tudatlanság. Pedig a hitben folytatott beszélgetés terápia, azaz gyógy mód. A Jó Pásztor pásztorai készek a lelkipásztori szolgálatra! „*Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, az irgalom Atyja és minden vigasztalás Istene, aki megvigasztal minket minden nyomorúságunkban, hogy mi is megvigasztalassunk másokat minden nyomorúságban, azzal a vigasztalással, amellyel az Isten vigasztal minket.*” (2Kor 1,3-4)

Ribár János

„*Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbenem, ha meghal is, él...*” (Jn 11,25)

„*...hogy halála által megsemmisítse azt, akinek hatalma van a halálon, vagyis az ördögöt; és megszabadítsa azokat, akik a haláltól való félelem miatt egész életükben rabok voltak.*” (Zsid 2,14-15)

„*Halál, hol a te diadalod? Halál, hol a te fullánkod?*” (1Kor 15,55)

■ GONDOLKOZZUNK – BESZÉLGESSÜNK:

1. Miért kell meghalnunk, mi a halál oka?
2. Ha a halál az élet természetes következménye, miért fáj ennyire, ha elveszítünk valakit, és miért félünk magunk is a haláltól?
3. Vajon enyhítene-e fájdalmunkon, félelmünkön, ha kicsit bepillanthatnánk a mennyországba?
4. Mit mondott Jézus Krisztus a halálról?

AZ EVANGÉLIKUS MISSZIÓI KÖZPONT ÉS A
MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ MISSZIÓI BIZOTTSÁGA
KIADÁSÁBAN MEGJELENT KIADVÁNYOK:

Emlékezünk a régiokról – Scholz László visszaemlékezése életútjára, Budapest, 2005

Dr. Süle Ferenc: Családi élet és lelki egészség, A spirituális fejlődés természetes fő hajtóerőinek mélylélektani elemzése, Budapest, 2006

Missziói szórólapok 28 témában (A/5 méretben, a teljes kollekcióval falitábla is rendelhető): a jelen kiadvány ezen szórólapok gyűjteménye

Híd evangélikus magazin – Az Evangélikus Missziói Központ negyedévente megjelenő kiadványa

A Magyarországi Evangélikus Egyház missziós munkáigai, Budapest, 2008

ÉLŐ VÍZ füzetek

1. *Akarsz-e meggyógyulni?* Segítség alkoholbetegeknek, Budapest, 2007
2. *EvÉlet – Lelki segély*, A lelkipásztor válaszol, Budapest, 2008
3. *Iránytű, 28 téma – keresztyén szemszögből*, Budapest, 2008

**Ajánló az Evangélikus Rádiómisszió kiadásában megjelent kazetták-
ból, CD-kből:**

A hit szolgálatában – Csepregi Zsuzsanna és Csepregi Béla evangélikus lelkészek igehirdetése

Szeretetedről énekek – Instrumentális zene az evangélikus énekeskönyv legismertebb énekeiből mai feldolgozásban

Útravaló (Ordass Lajos püspök áhítatai archív felvételekről)

Babits Jónás könyve Bánffy György előadásában

Missziói percek sorozat – jegyzetek, beszélgetések, melyek a Kossuth Rádió Evangélikus Félórájában hangoztak el

Egy életen át Istennel – Dávid – Szeverényi János evangelizációja Pasaréten

Ulrich Parzany budapesti evangelizációja

Vígasztalásul – Reményik Sándor versei Káli Horváth Kálmán előadásában

Szemektől szívekig – Megzenésített versek a Szemerei család előadásában

Lázár Attila: Térden ülve – Dalok az életről

Az Evangélikus énekeskönyv énekei – sorozat

Új ének – ifjúsági énekek

A kiadványok teljes listája megtalálható az interneten:
<http://misszio.lutheran.hu>

A kiadványok megrendelhetők az Evangélikus Missziói Központ címen:
1656 Budapest, Pf. 22., tel./fax: 06 1 400 30 57, e-mail: evmis@lutheran.hu

